

Technická univerzita v Liberci
Hospodářská fakulta

Studijní program: 6202 – Hospodářská politika a správa

Studijní obor: Pojišťovnictví

Analýza poistného trhu vybrané oblasti sveta – SLOVENSKO

Analysis of insurance market in some part of the world – SLOVAKIA

DP – PO – KPO – 2007 18

MÁRIA LESAYOVÁ

Vedoucí práce: doc. Ing. Eva Ducháčková, CSc. (KPO)

Konzultant: Mgr. Alexander Lukačka (Allianz, slovenská poisťovňa)

Počet stran: 65

Počet příloh: 3

Datum odevzdání: 11. 5. 2007

Prehlásenie

Bola som oboznámená s tým, že na moju diplomovú prácu sa naplno vzťahuje zákon č. 121/2000 Sb. o práve autorskom, hlavne § 60 - školné dielo.

Berem na vedomie, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mojích autorských práv užitím mojej diplomovej práce pre vnútornú potrebu TUL.

Ak použijem diplomovú prácu alebo poskytnem licenciu k jej využitiu, som si vedomá povinnosti informovať o tejto skutočnosti TUL; v tomto prípade má TUL právo odo mňa požadovať úhradu nákladov, ktoré vynaložila na vytvorenie diela, až do ich skutočnej výšky.

Diplomovú prácu som vypracovala samostatne s použitím uvedenej literatúry a na základe konzultácií s vedúcim diplomovej práce a konzultantom.

Dátum: 10. 5. 2007

Podpis:
Mária Lesayová

Pod'akovanie

Rada by som poďakovala vedúcej mojej diplomovej práce paní doc. Ing. Evě Ducháčkové, CSc. a svojmu konzultantovi pánovi Mgr. Alexandrovi Lukačkovi za ich odborné vedenie, rady a informácie.

Resumé

Cieľom mojej diplomovej práce je popísať slovenský poistný trh, jeho históriu, legislatívu a členenie z rôznych hľadísk. Zameriavam sa nielen na poistný trh ako taký, ale aj na faktory ovplyvňujúce tento trh.

Prvá časť tejto práce sa zaoberá históriou a vývojom slovenského poistného trhu. Sledujem v nej vývoj od počiatkov poisťovníctva v Slovenskej republike v roku 1919, prevrat v poisťovníctve v roku 1989 a dostávam sa až po súčasnosť.

V druhej časti práce sa venujem legislatívnej úprave slovenského poisťovníctva. Snažím sa priblížiť najdôležitejšie zákony, ktoré v tejto oblasti pôsobia.

Tretia časť je zameraná na štruktúru slovenského poistného trhu podľa poisťiteľov. Sledujem v nej postavenie jednotlivých poisťovní na trhu, ich činnosť, podiel zahraničného kapitálu v slovenských poisťovniach a činnosť Slovenskej asociácie poisťovní.

V štvrtej časti sa zaoberám štruktúrou slovenského trhu podľa poistných produktov. Sústreďujem sa hlavne na členenie podľa životného a neživotného poistenia.

Posledná, piata kapitola popisuje faktory pôsobiace na poistný trh. Vyhodnocuje sa v nej hlavne škodovosť, dôchodková a daňová reforma v SR a zmeny po vstupe Slovenska do Európskej únie.

Summary

The goal of my diploma paper is the description of the slovak insurance market, his history, legislation and segmentation by different aspects. I focused not only on the insurance market but also at factors that affects this market.

The first part of this work deal with history and progression of slovak insurance market. I am following the progression from the beginnig of the insurance in Slovakia in the year 1919, revolution at the insurance in the year 1989 and I am getting to present.

The second part of my work is engaged in legislative regulation of slovak insurance. I am trying to approach the most important laws which are in this area.

The third part targets on the structure of slovak insurance market according to insurers. I am concerned with position of insurance companies on market, their activity, proportion of foreign capital and activity of Slovenská asociácia poisťovní.

The fourth part deal with structure of slovak market according to insurance products. I am concerned with segmentation based on life insurance and non-life insurance.

The last chapter describes factors that reacts on insurance market. It values mainly burden of losses, pension revision and assesment revision at Slovakia and changes after the entrance of the Slovak republic to the European union.

Kľúčové slova

Key words

Poistná suma

Insured sum

Poistné podmienky

Insurance clauses

Spoluúčasť

Deductible

Poistný trh

Insurance market

Poistná legislatíva

Insurance legislation

Životné poistenie

Life insurance

Neživotné poistenie

Non - life insurance

Zaistenie

Funding

Poistné

Premium

Poistné plnenie

Insurance benefit

Pripoistenie

Supplementary insurance

Dohľad

Control

Poistný kmeň

Insurance stock

Finančné služby

Financial services

Obsah

Zoznam použitých zkratiek a symbolov.....	11
Úvod	13
1. <u>História a vývoj slovenského poistného trhu</u>	14
1.1 História poistného trhu na Slovensku.....	14
1.2 Subjekty pôsobiace na poistnom trhu v Československu.....	18
1.2.1 Poisťovňa Slávia, národný podnik, Praha.....	21
1.2.2 Pražská poisťovňa, národný podnik, Praha.....	21
1.2.3 Prvá československá poisťovňa, národný podnik, Brno.....	21
1.2.4 Poisťovňa Slovan, národný podnik, Bratislava.....	22
1.2.5 Nemocenská poisťovňa, národný podnik, Praha.....	23
1.3 Vývoj slovenského poistného trhu po roku 1990.....	24
2. <u>Legislatíva</u>	27
2.1 Občiansky zákonník.....	27
2.2 Zákon o poisťovníctve.....	29
2.3 Zákon o dohľade nad finančným trhom.....	31
2.4 Zákon o sprostredkovaní poistenia a sprostredkovaní zaistenia.....	32
2.5 Slovenská republika a EÚ.....	34
3. <u>Štruktúra slovenského poistného trhu podľa poisťovní</u>.....	36
3.1 Poisťovne so sídlom na území SR.....	39

3.2	Slovenská kancelária poisťovateľov.....	50
3.3	Slovenská asociácia poisťovní.....	52
3.4	Zahraničný kapitál v slovenských poisťovniach.....	53
4.	<u>Štruktúra slovenského poistného trhu podľa poistných produktov</u>	56
4.1	Hospodársky výsledok poisťovní.....	56
4.2	Predpísané poistné v životnom a neživotnom poistení.....	57
5.	<u>Faktory ovplyvňujúce slovenský poistný trh</u>	63
5.1	Podiel predpísaného poistného k HDP.....	63
5.2	Náklady na poistné plnenia.....	64
5.3	Škodovosť.....	67
5.4	Dôchodková reforma v Slovenskej republike.....	69
5.5	Daňová reforma v Slovenskej republike.....	70
5.6	Vstup Slovenska do EÚ a slovenský poistný trh.....	71
	Záver.....	75
	Zoznam použitých zdrojov.....	77
	Zoznam príloh.....	80

Zoznam použitých skratiek a symbolov

a. s.	akciová spoločnosť
apod.	a podobne
A-SP	Allianz – Slovenská poisťovňa
atd.	a tak ďalej
č.	číslo
ČR	Česká republika
ČSFR	Československá federatívna republika
ČSR	Československá republika
DPH	daň z pridanej hodnoty
EÚ	Európska únia
EUR	euro
HDP	hrubý domáci produkt
IČ	identifikačné číslo
Kč	Koruna česká
Kčs	Koruna československá
kg	kilogram
max.	maximálny
mil.	milión
mld.	miliarda
napr.	napríklad
NBS	Národná banka Slovenska
n.p.	národný podnik
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
NŽP	neživotné poistenie
odst.	odstavec
OECD	Organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj
PP	poistné plnenie
PPF	Penzijní fond České pojišťovny
písm.	písmeno

RČ	rodné číslo
resp.	respektive
SKP	Slovenská kancelária poisťovateľov
SR	Slovenská republika
š. p.	štátny podnik
tis.	tisíc
tzv.	tak zvaný
úč. spol.	účastinný spolok
viz.	odkazom na
ZI	základné imanie
ZK	zahraničný kapitál
Z. z.	Zbierka zákonov
ŽP	životné poistenie
%	percento
§	paragraf

Úvod

Poistovníctvo je jedným z najvýznamnejších odvetví ekonomiky štátu. Jeho význam nie je len v pomerne veľkom finančnom obrate, ale najmä v tom, že umožňuje udržať ekonomickú stabilitu podnikateľských subjektov a životnú úroveň obyvateľstva v prípade mimoriadnych udalostí. Taktiež poskytuje vynikajúcu príležitosť investovania úspor obyvateľstva a z toho vyplývajúce zhodnotenie. Už prvé zoznámenie s poisťovníctvom ukazuje, že ide o zložitú oblasť činnosti, ktorej sa dotýkajú viaceré vedné disciplíny - najmä poistné právo, poistná ekonomika a financie, poistná matematika, administratívny manažment a marketing.

Od začiatku minulého storočia sa poistné vedy na pravdepodobnostno-štatistických základoch úspešne rozvíjali a aplikovali v západných trhových ekonomikách. Monopolné postavenie jedinej poisťovne v minulosti u nás spôsobilo štyridsaťročnú absenciu v ich rozvoji a aplikácii. Konkurenčné prostredie poistného trhu, ktoré sa u nás od roku 1991 znovu vytvára ako súčasť transformačných procesov ekonomiky, si vyžaduje nové, exaktnejšie prístupy k poisťovníctvu.

V mojej diplomovej práci sa zaoberám slovenským poistným trhom. V úvodnej kapitole objasňujem históriu a vývoj slovenského poistného trhu, pričom sa sústredím na jednotlivé poisťovne pôsobiace v období Československa a na vývoj trhu po roku 1989. V druhej kapitole sa zameriavam na legislatívny rámec činnosti poisťovní.

Hlavným cieľom mojej diplomovej práce je popísať slovenský poistný trh z rôznych pohľadov. Tomu sa venuje tretia a štvrtá kapitola. V tretej kapitole som poistný trh rozčlenila z hľadiska poisťovateľov, ktorí poskytujú poistné služby pre svojich klientov.

V štvrtej kapitole sa venujem rozčleneniu trhu podľa poistných produktov, a to hlavne delením na životné a neživotné poistenie. V piatej, záverečnej kapitole som sa snažila charakterizovať niektoré faktory, ktoré vplývajú na slovenský poistný trh. Je to napríklad daňová a dôchodková reforma, ktoré významne zapôsobili na celkovú ekonomickú situáciu v Slovenskej republike.

1. História a vývoj slovenského poistného trhu

1.1 História poistného trhu na Slovensku

Rokom vzniku slovenského poistovníctva možno označiť rok 1919, kedy vznikli prvé, národnostne slovenské poisťovne. Avšak aj pred rokom 1919 bolo poisťovníctvo na Slovensku rozvinuté rovnako ako v ostatných častiach Rakúsko-Uhorska. Pôsobilo tu niekoľko desiatok poisťovní so sídlom mimo územia Slovenska (vo Viedni, Budapešti, Terste, atď). No ani jedna z nich nebola národnostne slovenská. Okrem cudzích komerčných poisťovní tu pred rokom 1919 pôsobili rôzne miestne poisťovacie spolky pre pohrebné poistenie, poistenie hospodárskych zvierat a požiarné poistenie. Organizované boli už od 13. storočia, v časoch nemeckej kolonizácie Slovenska, rôznymi náboženskými a záujmovými spoločenstvami (bratstvami, gildami, cechmi), ktoré okrem iného vykonávali i charitatívnu a podpornú činnosť. Nedokázali však uspokojiť všetky poistné potreby, keď v súvislosti s postupnou koncentráciou obyvateľstva v mestách často vznikali hromadné požiare.

Prvým vážnejším pokusom o založenie slovenskej poisťovne bola začiatkom 80. rokov 19. storočia činnosť Hornouhorskej banky Tatra v Turčianskom Svätom Martine. Pri založení mala v návrhu stanov uvedené, že sa vo svojej činnosti bude zaoberať aj požiarnym a krupobitným poistením. Vykonávaním poisťovacej činnosti chcela táto banka zabrániť odčerpávaniu peňažných prostriedkov (kapitálu) zo Slovenska cudzími poisťovňami. Jej ustanovujúce valné zhromaždenie však tento návrh zamietlo s odôvodnením, že poisťovanie môžu vykonávať len inštitúcie na to výlučne určené. V roku 1891 potom táto banka prevzala len zastúpenie terstskej poisťovne Réunione Adriatica di Sicurita, s právom vystavovať poistné zmluvy v slovenčine.

Ďalší pokus o založenie slovenskej poisťovne urobil v roku 1894 Dr. Ján Alojz Wagner, poistný matematik poisťovne Donau vo Viedni, pôvodom Slovák. Na obchodnej ceste po Slovensku za účelom rozšírenia pôsobnosti poisťovne Donau na tomto území si uvedomil, že aj slovenský ľud má záujem o vybudovanie svojej poisťovne. Preto v roku 1899 sa obrátil na viacerých slovenských dejateľov so

žiadosťou o podporu v tejto snahe. V liste uviedol aj výpočet, podľa ktorého slovenské obyvateľstvo a podniky platia 1,5 mil. zlatých ročne za požiarné poistenie, z čoho polovicu (po odpočítaní úhrady škôd a réžie) inkasujú cudzie poisťovne so sídlom mimo územia Slovenska. Žiadosť sa však nestretla s potrebným porozumením najmä pre nedostatok slovenského kapitálu. Podobne dopadol aj opakovaný Wagnerov návrh v roku 1911.

Založiť prvú slovenskú poisťovňu sa podarilo J. A. Wagnerovi až v roku 1919, keď po rozchode s poisťovňou Donau a príchode do Bratislavy nadviazal kontakt s Vladimírom Makovickým, splnomocnencom pre rozvoj obchodu, priemyslu a peňažníctva v kabinete Ministra s plnou mocou pre správu Slovenska. Spoločne sa zaslúžili o vznik slovenského poisťovníctva.

Pred vznikom ČSR (1918) boli na Slovensku dostatočne rozvinuté všetky druhy životného a neživotného poistenia, ktoré poskytovali desiatky poisťovní so sídlom mimo územia Slovenska. V nových štátno-politických podmienkach bolo nutné vyriešiť ich ďalšiu činnosť. Prevažná väčšina slovenských poistných zmlúv bola v správe 19 maďarských poisťovní, ktoré tu v tom čase pôsobili. Na ich filiálky na slovenskom území bola nariadením z 30. 7. 1919 uvalená kurátorská správa na čele s Dr. Wagnerom, ostatné „cudzie“ poisťovne museli požiadať o koncesiu pre ďalšiu činnosť na Slovensku. Súčasne sa zložili nové slovenské poisťovne, ktoré mali za úlohu prebrať poistné kmene maďarských a iných cudzích poisťovní, ktorým nebola ďalšia činnosť povolená. Tak vznikli v roku 1919 tri slovenské poisťovne:

- Prvá slovenská poisťovňa, účastinný spolok, Bratislava,
- Prvá slovenská poisťovňa, účastinný spolok, Žilina a
- Slovenské roľnícke družstvo v Bratislave.

Pri založení všetkých bol Dr. Wagner ako organizátor slovenského poisťovníctva.

Pre vznik a pôsobenie poisťovní bol potrebný kapitál a boli to hlavne peňažné ústavy čo pomohli zabezpečiť ich základné imanie. Napr. v Slovenskej poisťovni, účastinný

spolok, to boli Tatra banka, Slovenská banka, Hospodárska banka, Ľudová banka a Myjavská banka. Pri vzniku poisťovne Karpatia, ako družstevnej poisťovne, bolo medzi zakladateľmi aj Ústredné družstvo ako centrála ľudového peňažníctva.

Tieto tri poisťovne zohrali v období 1. ČSR (1918 – 1938) významnú úlohu v rozvoji slovenského poisťovníctva. Okrem nich pôsobili na našom území mnohé české, talianske, rakúske a nemecké poisťovne. Koncom roku 1938 boli ich počty nasledovné: českých poisťovní bolo 25, nemeckých 9, talianske 3, švajčiarske 2 a francúzske 2. Teda pôsobilo tu 41 poisťovní, slovenských i cudzích.

V roku 1939 bola ČSR rozdelená, vzniká samostatná SR (bez Podkarpatskej Rusi a južných oblastí), pre ktorú je tento počet poisťovní príliš veľký. Bolo nevyhnutné počet poisťovní zredukovať. Nariadenie vlády povolilo v roku 1940 činnosť v SR len 4 skupinám poisťovní – slovenskej, českej, nemeckej a talianskej. Týmto krokom klesol počet poisťovní na 16 (4 slovenské, 6 nemeckých, 3 české a 3 talianske). Poisťovne, ktoré ďalej nemohli na Slovensku pôsobiť, museli predať svoje poistné kmene existujúcim poisťovniam. Tým sa slovenská kapitálová účasť v poisťovníctve zvýšila z 20% na 60%.

Najväčším problémom tejto koncentrácie slovenského poisťovníctva bolo 25 českých poisťovní, ktoré sa rozdelením ČSR stali takisto cudzími. Nechceli opustiť svoje pozície na Slovensku a pod vedením najsilnejšej z nich, poisťovne Slávia, sa snažili zmariť povinnosť predať svoje kmene. Tento problém pomohla vyriešiť Tatra banka v Bratislave, ktorá navrhla vytvoriť nový poisťovací ústav, do ktorého sa mali zásahom vlády včleniť najmä české a niektoré cudzie poisťovne, ktorým nebola činnosť na Slovensku povolená. To sa jej aj podarilo a v roku 1940 založila dcérsku spoločnosť s názvom Tatra, poisťujúca účastinná spoločnosť v Bratislave. Táto novovzniknutá poisťovňa mala za úlohu prevziať od viacerých (najmä českých) nekoncesovaných poisťovní poistné kmene s ročným poistným 40 mil. Kč a rezervy životného poistenia vyše 60 mil. Kč. Takto sa stala najväčším poisťovacím ústavom na Slovensku, rozvinula činnosť v oblasti poistenia i zaistenia.

Dekrétom prezidenta republiky z 24. 10. 1945 bolo zmluvné (súkromné) poisťovníctvo na území Československa znárodnené poštátnením. Neboli znárodnené len cudzie, ale aj slovenské a české poisťovne. Tento proces trval až do 1. 1. 1947, kedy v ČSR vzniklo 5 poisťovní, národných podnikov. Z nich mala na Slovensku takmer monopolné postavenie poisťovňa Slovan v Bratislave. Pôsobila len jeden rok, keďže po februárových udalostiach v roku 1948 sa spätne k 1. 1. 1948 týchto 5 poisťovní zlúčilo do jednej celoštátnej Československej poisťovne, národný podnik. Tá prestala byť od roku 1952 podľa zákona národným podnikom a od roku 1953 sa organizovala ako štátny poisťovací ústav s názvom Štátna poisťovňa v Prahe. Na Slovensku bola zriadená jej oblastná správa s postupne sa znižujúcou organizačnou a riadiacou pôsobnosťou v zoštátnenom poisťovníctve.

Významným zlomom bol rok 1969, keď podľa zákona nadväzne na federatívne usporiadanie štátu, sa unitárna Štátna poisťovňa rozdelila na dva samostatné štátne poisťovacie podniky, a to Českú štátnu poisťovňu a Slovenskú štátnu poisťovňu. Tým vznikol na Slovensku znovu samostatný poistný trh. Počas rokov 1948 – 1968 bolo československé poisťovníctvo prísne centralizované, na Slovensku sa nerobila samostatná bilancia výsledkov, netvoril sa samostatný rezervný fond ani rezervy životného poistenia. Až vznik samostatnej Slovenskej štátnej poisťovne na to vytvoril predpoklady.

Prostriedky rezerv sa rozdelili v pomere poistných kmeňov a podiel Slovenska sa presunul z ústredia Štátnej banky československej v Prahe na Oblastný ústav Štátnej banky československej v Bratislave, teda do úverového obehu na Slovensku.

Vznikom samostatného poistného trhu na Slovensku nastal prudký rozvoj poisťovníctva. Dôkazom sú objemy prijatého poistného, ktoré z 919 mil. v roku 1968 stúplo na 4 mld. v roku 1978 a 5,7 mld. Kčs v roku 1988.

Slovenská poisťovňa, akciová spoločnosť, ktorá bola od roku 1991 nástupcom Slovenskej štátnej poisťovne, sa stala významnou inštitúciou nielen na poistnom trhu, ale aj na kapitálovom trhu. Reagovala na oživenie investičných aktivít i privatizačný

proces. Kapitálovou účasťou sa okrem iného podieľala na rozvoji slovenského bankovníctva (bola základajúcim akcionárom Istrobanky, účasť mala v Devínbanke, Tatrabanke, Slovenskej komunálnej banke a ďalších). [2], [3]

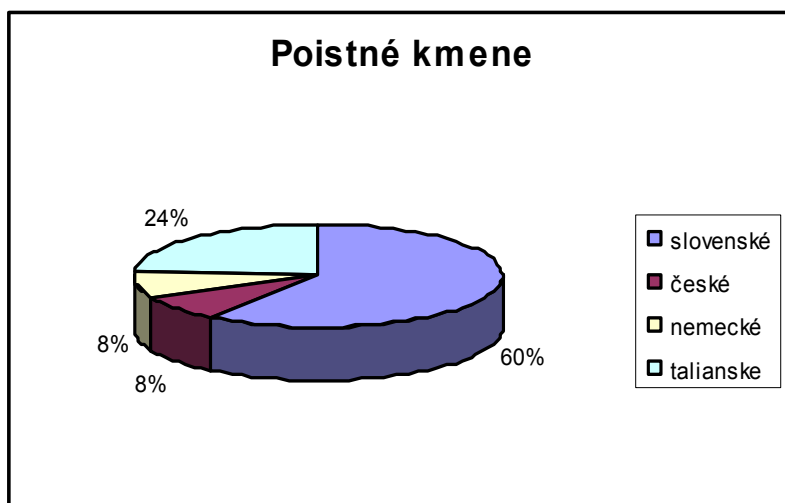
1.2 Subjekty pôsobiace na poistnom trhu v Československu

V čase vydania dekrétu (24. 10. 1945) o znárodnení poisťovníctva pôsobilo v Československu okolo 730 domácich i zahraničných poisťovní a rôznych poisťovacích spolkov. Tieto poisťovne sa nestali hneď národnými podnikmi. Vytvoreniu sebestačných hospodárskych jednotiek predchádzalo zníženie počtu existujúcich poisťovní.

Na Slovensku boli poisťovne, ktoré tu v tomto období pôsobili začlenené do štyroch skupín súkromných poisťovní:

1. Skupina slovenská, ktorá zahrňovala 5 poisťovní:
 - Slovenská poisťovňa, úč. spol., v Bratislave, založená v roku 1919,
 - Karpatia, roľnícka a družstevná poisťovňa, úč. spol., v Bratislave, založená v roku 1919,
 - Tatra, poisťujúca úč. spol., v Bratislave, vznikla v roku 1940, aby prevzala kmene väčšiny českých poisťovní, ktoré mali do roku 1939 filiálky na Slovensku a v Slovenskej republike nedostali koncesiu na ďalšiu činnosť,
 - Domov a Slovákia, všeobecná poisťovňa, úč. spol., v Bratislave,
 - Zaisťovací zväz spolkov na vzájomné poisťovanie hospodárskych zvierat na Slovensku v Bratislave.
2. Skupina českých poisťovní mala tiež 5 ústavov, a to:
 - Asekuračný spolok priemyslu cukrovarníckeho v Prahe, reprezentácia pre Slovenskú republiku v Bratislave,
 - Európska účastinná spoločnosť na poisťovanie nákladov a cestovných batožín v Prahe, reprezentácia v Bratislave,
 - Ľudová poisťovňa „Čechoslavia“, úč. spol. v Prahe, generálne zastupiteľstvo v Bratislave,

- Pražská mestská živelná poisťovňa, úč. spol. v Prahe, riaditeľstvo pre Slovensko v Bratislave,
 - Zemská poisťovňa v Brne, reprezentácia pre Slovenskú republiku v Bratislave.
3. Skupina nemeckých poisťovní sa skladala z týchto 6 ústavov:
- Dunaj – Concordia, všeobecná poisťovňa, úč. spol., vo Viedni, riaditeľstvo pre Slovenskú republiku v Bratislave,
 - Dunaj – Concordia, životná poisťovňa, úč. spol., v Liberci, riaditeľstvo pre Slovenskú republiku v Bratislave,
 - Elementár, všeobecná poisťujúca úč. spol. vo Viedni, riaditeľstvo pre Slovenskú republiku v Bratislave,
 - Ostmarkische Volksfursorge, životná poisťovňa, úč. spol. vo Viedni, riaditeľstvo v Bratislave,
 - Viktoria zu Berlin, všeobecná poisťujúca úč. spol. v Berlíne, reprezentácia pre Slovenskú republiku v Bratislave,
 - Deutscher Ring, rakúska úč. spol. na nemocenské poistenie vo Viedni, reprezentácia pre Slovenskú republiku v Bratislave.
4. Skupinu talianskych poisťovní tvorili 3 ústavy:
- Assicurazini Generali, filiálka pre Slovenskú republiku v Bratislave,
 - Moldavia – Generali – Sekuritas, poisťujúca úč. spol. v Prahe, riaditeľstvo pre Slovenskú republiku v Bratislave,
 - Réunione Adriatica di Sicurta, riaditeľstvo pre Slovenskú republiku v Bratislave.

Graf č. 1: Štyri skupiny súkromných poisťovní

Zdroj: Vlastná práca

Poistné kmene boli medzi jednotlivé skupiny poisťovní rozdelené tak, že skupina slovenských poisťovní mala asi 60 % všetkých kmeňov, skupina českých poisťovní asi 8% kmeňov, skupina nemeckých poisťovní tiež asi 8 % a skupina talianskych poisťovní asi 24%.

Samotný znárodňovací proces prebiehal až do konca roku 1946, keď sa vlastne skončila prvá etapa koncentrácie znárodneného poisťovníctva. Poisťovníctvo sa transformovalo do piatich poisťovní, ktoré začali svoju činnosť od 1. 1. 1947. Boli zriadené tieto poisťovne – národné podniky:

- Poisťovňa Slávia, národný podnik, so sídlom v Prahe,
- Pražská poisťovňa, národný podnik, so sídlom v Prahe,
- Prvá československá poisťovňa, národný podnik, so sídlom v Brne,
- Poisťovňa Slovan, národný podnik, so sídlom v Bratislave,
- Nemocenská poisťovňa, národný podnik, so sídlom v Prahe.

Do týchto piatich poisťovní boli začlenené všetky ostatné poisťovne so sídlom na československom území, vrátane zahraničných poisťovní s tým, že iba Nemocenská poisťovňa, národný podnik, mala monopolné postavenie na celom území republiky.

1.2.1 Poist'ovňa Slávia, národný podnik, Praha

Poist'ovňa Slávia, národný podnik, so sídlom v Prahe bola zriadená vyhláškou ministra financií č. 2086/1946. Právna povaha poist'ovne bola vymedzená tým, že je národným podnikom, majetkom štátu a samostatnou právnickou osobou. Poist'ovni Slávia, národný podnik, bolo stanovené, aby spravovala československý stav poistenia 64 nemeckých a rakúskych poist'ovní, ktoré boli vo vyhláške vymenované.

Účelom poist'ovne bolo uskutočňovať živnostenským spôsobom zmluvné (súkromné) poistenie všetkých druhov, okrem poistenia zvierat a nemocenského poistenia. V rámci týchto druhov mohla uzatvárať poistné zmluvy a aj preberať poistenia do zaistenia. Mohla vyvíjať činnosť aj v odbore životného poistenia a v odbore poist'ovania proti škodám a úrazom. Obchodnú činnosť mohla vykonávať na celom území Československej republiky, ale do 31. 12. 1951 nemohla vyvíjať získavateľskú činnosť na Slovensku. Mimo územia ČSR mohla poist'ovňa Slávia, národný podnik, vykonávať činnosť len so súhlasom dozorného orgánu.

1.2.2 Pražská poist'ovňa, národný podnik, Praha

Pražská poist'ovňa, n.p., so sídlom v Prahe bola zriadená vyhláškou ministra financií č. 2088/1946. Stanovy tejto poist'ovne boli v podstate rovnaké ako stanovy poist'ovne Slávia, rozdiel bol len vo vymedzení činnosti poist'ovne.

Účelom poist'ovne bolo uskutočňovať živnostenským spôsobom zmluvné (súkromné) poistenie všetkých druhov, okrem poistenia úverového, poistenia zvierat a nemocenského poistenia. Pražskej poist'ovni, národný podnik, bolo stanovené, aby spravovala stav poistena cca 26 poist'ovní.

1.2.3 Prvá československá poist'ovňa, národný podnik, Brno

Prvá československá poist'ovňa, n.p., so sídlom v Brne bola zriadená vyhláškou ministra financií č. 2090/1946. Stanovy tejto poist'ovne boli v podstate rovnaké ako stanovy ostatných poist'ovní, rozdiel bol vo vymedzení činnosti poist'ovne.

Účelom poist'ovne bolo uskutočňovať živnostenským spôsobom zmluvné (súkromné) poistenie všetkých druhov, okrem úverového poistenia a nemocenského poistenia. Na základe vyhlášky bola Prvá československá poist'ovňa poverená spravovaním poistenia 109 poist'ovní a spolkov.

Táto poisťovňa vykonávala, na rozdiel od ostatných poisťovní, monopolne na území celého štátu poistenie hospodárskych zvierat a v Českých krajinách aj povinné poistenie jatočných zvierat.

1.2.4 Poisťovňa Slovan, národný podnik, Bratislava

Poisťovňa Slovan, n.p., so sídlom v Bratislave, bola zriadená vyhláškou ministra financií č. 2092/1946. Účelom poisťovne bolo uskutočňovať živnostenským spôsobom zmluvné (súkromné) poistenie všetkých druhov, okrem úverového poistenia, poistenia hospodárskych zvierat a nemocenského poistenia. Na základe vyhlášky bola Prvá československá poisťovňa, n.p., poverená spravovaním poistenia 39 poisťovní. Zoznam spravovaných poisťovní bol uvedený vo vyhláške.

Poisťovňa Slovan bola jediným poisťovacím podnikom so sídlom na Slovensku. Obchodnú činnosť mohla vykonávať na celom území Československej republiky, a preto si zriadila pobočné závody v Prahe a v Brne. Svoju činnosť poisťovňa Slovan vykonávala v elementárnom poistení a v životnom poistení.

Svoju poisťovaciu činnosť začala poisťovňa Slovan v roku 1947 celkom úspešne. Najväčší prírastok v poistnom oproti roku 1946 dosiahla pri poistení dopravy. Toto zvýšenie dopravného poistenia bolo dôsledkom povojnového oživenia medzinárodnej dopravy, v súvislosti s rozširovaním sa obchodných stykov Československa so zahraničím. V Čechách bolo okrem dopravného poistenia zavedené aj poistenie špedičné. Špedičné poistenie krylo škody vzniknuté zavinením prepravcu, ktoré boli v dopravnom poistení vylúčené. Na Slovensku sa toto poistenie neuzatváralo a preto poisťovňa Slovan požiadala o jeho rozšírenie aj na Slovensku. Začalo sa uplatňovať 1. 7. 1947. Uvedené špedičné poistenie bolo v podstate zodpovednostné poistenie prepravcu a celoštátne sa uzatváralo rámcovou dohodou, na ktorej sa podieľali rovnakým dielom (25%) všetky štyri poisťovne, ktoré sa zaoberali dopravným poistením (Slávia, Pražská, Prvá československá a Slovan).

Ďalším poistením poisťovne Slovan, ktoré v roku 1947 dosiahlo veľký objem v poistnom, bolo požiarné poistenie továrenských rizík. Znárodnením a založením novej organizácie národných podnikov jednak v priemysle, jednak v poisťovníctve sa utvorili nové predpoklady poisťovania priemyselných rizík. Niektoré priemyselné podniky, ktorých výroba znárodnením a zlúčením do veľkých celkov podstatne vzrástla, uvažovali o zrušení poistných zmlúv a zavedení fondového samopoistenia. Z tohto dôvodu aj medzi

poisťovňami boli rozpory v tom smere, či má byť v poisťovaní priemyslu medzi nimi voľná súťaž, alebo či si majú existujúcich 16 sektorov znárodneného priemyslu rozdeliť. Poisťovňa Slovan, n.p., sa dožadovala, aby celý priemysel na Slovensku bol poistený v nej. Keďže poisťovňa Slovan, n.p., mala celoštátnu pôsobnosť, jej základné členenie bolo podľa krajín na Slovensko, Čechy a Moravu.

V elementárnom poistení v roku 1947 uzatvorila poisťovňa Slovan, n.p., 207 556 poistiek, z ktorých dosiahla produkčné poistenie vo výške 55 673 459 Kčs. Z toho na Slovensku bolo uzatvorených 119 392 poistiek v celkovej výške produkčného poistenia 34 391 041 Kčs, v Čechách bol počet poistiek 75 067 a produkčné poistenie 17 736 182 Kčs. Na Morave bolo uzavretých najmenej poistiek, a to 13 097 a dosiahnuté produkčné poistenie bolo vo výške 3 546 235 Kčs.

V životnom poistení mala poisťovňa Slovan uzatvoriť nové životné a dôchodkové poistenie. Bolo uzatvorených 20 696 nových poistení na poistnú sumu 446 503 688 Kčs. Podiel jednotlivých krajín bol takýto: na Slovensku bolo uzavretých 15 753 poistiek na poistnú sumu 256 322 767 Kčs, v Čechách sa uzatvorilo 3 091 poistiek na poistnú sumu 125 191 678 Kčs a na Morave len 1 850 poistiek na poistnú sumu 64 989 243 Kčs.

1.2.5 Nemocenská poisťovňa, národný podnik, Praha

Nemocenská poisťovňa, n.p., so sídlom v Prahe bola zriadená vyhláškou ministra financií č. 2094/1946. Účelom poisťovne bolo uskutočňovať živnostenským spôsobom zmluvné (súkromné) nemocenské poistenie všetkých druhov, vrátane poistenia pre plnenie pre prípad pôrodu, pohrebné poistenie spojené s nemocenským poistením, a to výlučne priamym uzatvorením poistných zmlúv. Poisťovňa mala vyhláškou zakázané uzavreté poistné zmluvy zaistiť a nesmela ani prevziať od inej poisťovne takéto poistenie do zaistenia. Na dosiahnutie tohto účelu poisťovňa mohla poskytovať okrem peňažných plnení aj liečebnú starostlivosť, vrátane liečby zubov vo vlastných ordináciách, vydávať terapeutické pomôcky, uskutočňovať preventívnu liečebnú starostlivosť, zriaďovať ambulancie, liečebné ústavy a ozdravovne. Túto obchodnú činnosť mohla Nemocenská poisťovňa vykonávať na území Československej republiky.

Nemocenská poisťovňa, n.p., mala poskytovať poistnú ochranu osobám, ktoré nepodliehali verejnoprávnemu nemocenskému poisteniu. Spôsob poskytovania jej služieb sa v podstate odlišoval od povinného verejnoprávného nemocenského poistenia.

Výhodami služieb Nemocenskej poisťovne boli najmä slobodná voľba lekára, lekárske ošetrovanie bez akejkoľvek poukážky, teda ako súkromného pacienta, ďalej náhrada potrebných i špeciálnych liekov či právny nárok na náhradu za lekárske ošetrovanie a liečenie v nemocnici alebo v sanatóriu. Osobitou výhodou bola možnosť pripoistenia majetkovej ujmy (dennej podpory) počas nevyhnutného pobytu v nemocnici alebo v domácom liečení, možnosť pripoistenia príspevku pri pôrode či nárok na pohrebné apod.

Po februárových udalostiach v roku 1948 bola v poisťovníctve nastolená nová koncepcia, tj. založenie jednej poisťovne pre celé územie Československej republiky. Vyhláškou Ministerstva ČSR financií zo dňa 25. 5. 1948 vznikla s účinnosťou od 1. 1. 1948 z piatich existujúcich poisťovní jediná Československá poisťovňa, národný podnik. Týmto aktom došlo k podstatným zmenám na československom poistnom trhu. Znamenalo to, že bola odstránená konkurencia, ktorá dlhé roky formovala vzťahy medzi poisťovňami na jednej strane a poistenými subjektmi na strane druhej.

Československá poisťovňa sa v roku 1953 zmenila na štátny poisťovací ústav s názvom Štátna poisťovňa v Prahe a na Slovensku si zriadila svoju oblastnú správu. V rokoch 1948 až 1968 bolo československé poisťovníctvo prísne centralizované a až v roku 1969 sa Štátna poisťovňa rozdelila na dve samostatné poisťovne: Českú štátnu poisťovňu a Slovenskú štátnu poisťovňu. Vznik samostatnej slovenskej poisťovne umožnil rozdelenie rezerv v pomere poistných kmeňov a podiel Slovenska sa presunul z ústredia v Prahe na Oblastný ústav v Bratislave. Vznikom samostatného poistného trhu nastal prudký rozvoj poisťovníctva na Slovensku, ktorý pretrvával až do roku 1989. [1]

1.3 Vývoj slovenského poistného trhu po roku 1990

V roku 1989 došlo k zásadným zmenám v ČSFR, ktoré predstavovali predovšetkým zavedenie trhového hospodárstva, zrušenie existujúcich monopolov a privatizáciu štátneho majetku vo všetkých oblastiach. Tieto skutočnosti zasiahli podstatným spôsobom aj do poistného trhu. Predchádzajúci systém riadenia neumožňoval vznik viacerých poisťovacích

inštitúcií na území bývalej ČSFR a potenciálny klient mal na výber z dvoch alternatív: buď sa poistí v monopolnej poisťovni, alebo bude riskovať bez poistenia.

Rozvoj finančného trhu začiatkom 90 - tych rokov 20. storočia a očakávaný vstup zahraničného kapitálu do česko-slovenskej ekonomiky vyžadoval, aby poistný trh bol čo najskôr transformovaný do systému finančných vzťahov známych z krajín s rozvinutou trhovou ekonomikou. Znamená to, že poisťovníctvo presahuje svojím charakterom a významom hranice štátu. O svoje miesto sa v medzinárodnom meradle, v tomto období, uchádzal český i slovenský poistný trh, pričom bolo potrebné pre tieto zámery zabezpečiť aj zodpovedajúcu právnu úpravu.

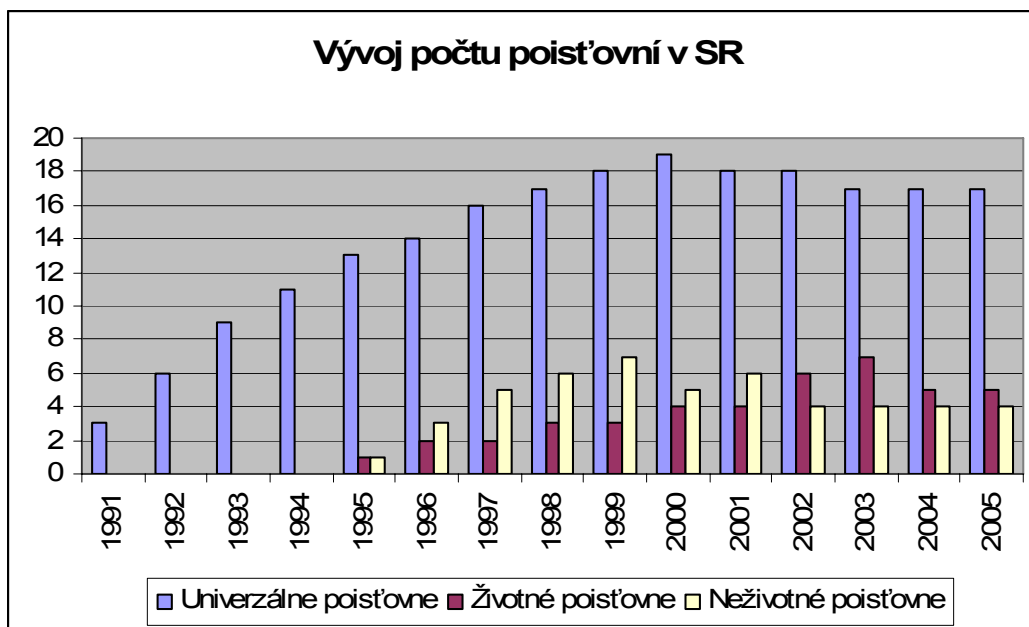
Príprava nových právnych noriem podnikania na poistnom trhu prešla veľmi zložitým procesom, ktorý sa dotýkal jednak ekonomických a právnych hľadísk, jednak aj politickej sféry. Základným vyjadrením tohto procesu bola príprava nového zákona o poisťovníctve. V pôvodnom zámere, ktorý vychádzal z potreby jednotnej základnej úpravy podnikania v poisťovníctve na celom území ČSFR, mal byť celoštátny zákon o poisťovníctve. Príprava tohto návrhu bola, vzhľadom na nové rozdelenie pôsobnosti federálnych a republikových orgánov, zastavená. Na základe tejto skutočnosti boli pripravené dva zákony o poisťovníctve, a to pre územie Českej republiky zákon č. 185/1991 Zb. zo dňa 26. apríla 1991 a zákon č. 24/1991 Zb. pre Slovenskú republiku. Tieto zákony odstránili monopol dvoch štátnych poisťovní (českej a slovenskej) a umožnili podnikat' na poistnom trhu neobmedzenému množstvu poisťovní založených na území oboch republík. Účelom oboch zákonov o poisťovníctve bolo upraviť dva základné problémy, a to: podmienky podnikania v oblasti poisťovníctva a štátny dozor nad poisťovňami.

V súčasnosti pôsobí na slovenskom poistnom trhu 24 poisťovní. Prehľad o vývoji počtu poisťovní v Slovenskej republike je v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1: Vývoj počtu poisťovní v Slovenskej republike

Rok	Počet	Univerzálne	Životné	Neživotné	Zanikli
1995	15	13	1	1	
1996	19	14	2	3	
1997	23	16	2	5	
1998	26	17	3	6	
1999	28	18	3	7	
2000	28	19	4	5	2
2001	28	18	4	6	
2002	28	18	6	4	2
2003	28	17	7	4	4
2004	26	17	5	4	
2005	26	16	6	4	

Zdroj: Vestník Úradu pre finančný trh, Bratislava

Graf č. 2: Vývoj počtu poisťovní v SR

Zdroj: Vlastná práca

Z grafu je zrejmé, že do roku 1995 existovali na území SR iba univerzálne poisťovne. Od roku 1995 začínajú na slovenskom poistnom trhu pôsobiť poisťovne so špecializáciou na životné a neživotné poistenie. Do roku 2002 bolo viac poisťovní so zameraním na neživotné poistenie, ale v roku 2002 nastal zvrät a začal sa zvyšovať počet poisťovní zaoberajúcich sa životným poistením. [1], [6]

2. Legislatíva

Oblasť poisťovníctva upravuje v Slovenskej republike viacero zákonov, vyhlášiek a smerníc. Cieľom právnych noriem postupne uplatňovaných v SR bolo predovšetkým:

- vytvoriť štandardné, medzinárodne akceptované legislatívne prostredie poistného trhu zodpovedajúce požiadavkám OECD a EÚ,
- upraviť podmienky povoľovania pre poisťovne, zaistovne a sprostredkovateľov v poisťovníctve,
- zabezpečiť ďalšiu liberalizáciu poisťovacích služieb,
- posilnenie právomoci dohľadu nad poisťovníctvom,
- zlepšiť úroveň ochrany oprávnených záujmov poistených a investorov na poistnom trhu.

Realizácia týchto cieľov je zabezpečená uplatňovaním smerníc Európskej únie I., II. a III. generácie týkajúcich sa poisťovníctva. Úpravu právnych vzťahov medzi klientom a poisťovateľom upravuje Občiansky zákonník. Nedostatkom v legislatívnej úprave SR je ešte stále absencia zákona o poistnej zmluve. Podmienky jednotlivých subjektov, ktoré poskytujú poisťovacie služby upravuje predovšetkým zákon o poisťovníctve, zákon o sprostredkovaní poistenia a sprostredkovaní zaistenia a zákon o dohľade nad finančným trhom . [1]

2.1 Občiansky zákonník

Právne vzťahy medzi poisťovateľom a klientom v Slovenskej republike upravuje Občiansky zákonník. Ten definuje poistenie ako záväzkový vzťah. Záväzkový vzťah je taký právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok. Záväzkový vzťah vzniká buď z právnych

úkonov, zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností, ktoré sú v tomto zákone uvedené.

Samotné poistenie vzniká buď na základe povinného alebo dobrovoľného uzatvorenia zmluvy, alebo vyplýva priamo zo zákona. Podľa spôsobu vzniku poistenia ide o tieto formy poistenia:

- zmluvné poistenie,
- povinné zmluvné poistenie.

Poistná zmluva musí mať písomnú podobu a musí obsahovať:

- výšku poistnej sumy, v prípade poistenia osôb výšku zaručenej poistnej sumy,
- výšku poistného, jeho splatnosť a či ide o jednorázové alebo bežné poistné,
- poistnú dobu,
- údaj o tom, či je dohodnuté, že v prípade poistenia osôb sa bude oprávnená osoba podieľať na výnosoch poisťovateľa a akým spôsobom,
- práva a povinnosti poisťovateľa, poisteného a toho, kto s poisťovateľom uzaviera poistnú zmluvu,
- výšku odkupnej hodnoty, ktorú poisťovateľ vyplatí v prípade poistenia osôb pri predčasnom ukončení poistenia.

V zmysle Občianskeho zákonníka možno poistiť predovšetkým:

- majetok pre prípad jeho poškodenia, zničenia, straty, odcudzenia alebo iných škôd, ktoré na ňom vzniknú (poistenie majetku),
- fyzickú osobu pre prípad jej telesného poškodenia, smrti, dožitia sa určitého veku alebo pre prípad inej poistnej udalosti (poistenie osôb),
- zodpovednosť za škodu vzniknutú na živote a zdraví alebo na veci, prípadne zodpovednosť za inú majetkovú škodu (poistenie zodpovednosti za škodu).

Vznik a zánik poistenia

Poistenie vzniká, podobne ako v ČR, podpisom poistnej zmluvy alebo dátumom, ktorý je v zmluve dohodnutý ako vznik poistného vzťahu. Zánik poistenia môže nastať:

- výpoveďou,
- dohodou,
- nezaplatením poistného,
- odstúpením od poistnej zmluvy,

- odmietnutím plnenia,
- uplynutím dĺžky trvania poistenia,
- zmenou osoby vlastníka poistenej veci. [1]

2.2 Zákon o poisťovníctve

Zákon o poisťovníctve (zákon NR SR č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve v znení neskorších predpisov) vymedzuje predmet zákona aj základné pojmy. Zákon upravuje:

- niektoré vzťahy súvisiace so vznikom, organizáciou, riadením, vykonávaním činnosti a zánikom poisťovne a zaistovní,
- niektoré vzťahy súvisiace s pôsobením poisťovní z iných členských štátov a ich pobočiek na území SR,
- niektoré vzťahy súvisiace s pôsobením zahraničných poisťovní a ich pobočiek a zahraničných zaistovní a ich pobočiek na území SR,
- výkon dohľadu nad poisťovníctvom.

Prílohou k zákonu je klasifikácia poistných odvetví podľa poistných druhov a zoznam prebraných právnych zaväzných aktov Európskych spoločenstiev a Európskej únie.

Samotný zákon je v porovnaní s minulou právnou úpravou (zákon Slovenskej národnej rady č. 24/1991 Zb. o poisťovníctve v znení neskorších predpisov) podstatne rozsiahlejšou právnou úpravou rozdelenou do piatich častí.

V prvej časti sa upravuje predmet zákona a vymedzujú sa základné pojmy. V ustanovení § 1 zákona sa upravuje jeho predmet. V ustanoveniach § 2 a § 3 sa vymedzujú základné pojmy, s ktorými zákon pracuje. Takto sa zabezpečuje jednotný výklad pojmov v záujme odstránenia problémov a nejasností pri ich aplikácii.

V druhej časti v ustanoveniach §§ 4 až 22 sa upravuje vykonávanie poisťovacej a zaistovacej činnosti. Ustanovenie § 4 obsahuje zásadné náležitosti týkajúce sa vykonávania poisťovacej činnosti. V ustanoveniach §§ 5 a 6 sú vymedzené podmienky, ktoré musí žiadateľ splniť, aby mu bolo udelené povolenie na vznik a činnosť. Ustanovenie § 7 zákona rieši vzťah konania o žiadosti o udelenie povolenia na vznik a činnosť poisťovne a platnej medzinárodnej zmluvy tak, že povolenie nemôže byť udelené, pokiaľ by takéto povolenie bolo v rozpore s príslušnou medzinárodnou zmluvou. V ustanovení § 8 je Úradu pre finančný trh uložená povinnosť konzultovať udelenie povolenia na vznik a

činnosť poisťovne s orgánom dozoru členského štátu EÚ. V ustanoveniach §§ 9 a 10 sa určuje, že povolenie na vznik a činnosť poisťovne a na výkon činnosti pobočky zahraničnej poisťovne sa vydáva na neurčitú dobu, nie je prevoditeľné na inú osobu a tiež, že toto povolenie neprechádza na inú osobu. V ustanoveniach §§ 11 a 12 zákona sú upravené náležitosti na vykonávanie zaistovacej činnosti (základné imanie zaistovny je určené sumou 1 mld. Sk). V ustanovení § 13 sa upravuje sprostredkovanie poistenia a charakterizuje sa náplň sprostredkovateľskej činnosti. V § 14 zákona je upravené zriaďovanie pobočiek v zahraničí. Ustanovenia zákona v §§ 15 až 21 upravujú spoluprácu a voľný pohyb v rámci členských štátov EÚ. Ide o ustanovenia tzv. európskeho pasu. Upravujú sa postupy, za ktorých môže poisťovňa na území SR poskytovať služby v oblasti poisťovníctva v štátoch EÚ bez ďalšieho povolenia a naopak, podmienky, za ktorých môže zahraničná poisťovňa so sídlom v členskom štáte EÚ poskytovať služby v oblasti poisťovníctva na území SR.

V tretej časti zákona sa ustanovujú požiadavky na podnikanie v poisťovníctve. Sú to predovšetkým ustanovenia §§ 22 až 29. Sú v nich uvedené technické rezervy poisťovne.

§ 30 zákona ustanovuje povinnosť poisťovní, ktorá vykonáva povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla odviesť 8% z prijatého poistného na osobitný účet ministerstva vnútra, ktoré po prerokovaní s ministerstvom financií rozdelí hasičským jednotkám a zložkám záchranej zdravotnej služby. Takto pridelené prostriedky slúžia na úhradu nákladov spojených s obstarávaním, údržbou a prevádzkovaním prostriedkov na záchranu ľudských životov a materiálnych hodnôt. V ustanovení § 31 sa upravuje solventnosť poisťovne. V ustanoveniach §§ 32 a 33 sa upravuje obchodná dokumentácia poisťovne. Tieto predpisy ustanovujú účtovnú osnovu a postupy účtovania poisťovne. Podľa ustanovení §§ 34 až 36 sú poisťovňa, zaistovňa a zahraničná poisťovňa alebo zaistovňa povinné vypracovať a predkladať výkazy, hlásenia a správy o svojom hospodárení ustanoveným spôsobom v ustanovených termínoch. Ustanovenie § 37 zaviedlo nový inštitút zodpovedného aktuára, ktorý je obvyklý v krajinách s vyspelou trhovou ekonomikou. Jeho základnou úlohou je výrazne prispievať k finančnej stabilite poisťovne alebo zaistovne. Ustanovenia §§ 38 až 40 upravujú organizáciu a riadenie poisťovne a zaistovne. V § 41 je charakterizovaná povinnosť mlčanlivosti. Účelom povinnosti mlčanlivosti o všetkých skutočnostiach, ktorých zverejnenie by mohlo poškodiť klientov je ochrana záujmov poistených subjektov.

Jednou z foriem ochrany klientov je dohľad nad činnosťou subjektov vystupujúcich v poisťovníctve ustanovený v § 42 **v štvrtej časti** zákona. Zákon poveruje výkonom dohľadu Úrad pre finančný trh, čím je povolo vacia a dozorná činnosť sústredená v jednom orgáne. V ustanoveniach §§ 43 až 48 zákon zaviedol konsolidovaný dohľad nad poisťovníctvom. Tento dohľad nadväzuje na zavedenie konsolidovaného dohľadu nad bankami. Podľa ustanovenia § 49 ukladá úrad sankcie a opatrenia pri zistení nedostatkov v činnosti poisťovne, zaistovne, pobočky zahraničnej poisťovne alebo zaistovne. Ustanovenie § 50 upravuje opatrenie vypracovať ozdravný plán. Ustanovenia §§ 51 až 59 upravujú zavedenie nútenej správy. Nútenú správu zavádza úrad v prípadoch priameho ohrozenia splniteľnosti záväzkov poisťovne alebo zaistovne. Ustanovenie § 60 umožňuje úradu pozastaviť pri dodržaní ustanovených podmienok oprávnenie na uzatváranie poistných zmlúv a rozširovanie záväzkov. Ustanovenie § 61 zákona upravuje, že poistný kmeň ako súbor uzavretých platných poistných zmlúv môže byť predmetom obchodu medzi poisťovňami. V ustanovení §§ 62 a 63 sú vymedzené dôvody, podľa ktorých je úrad povinný alebo podľa ktorých môže odňať povolenie na vykonávanie poisťovacej alebo zaistovacej činnosti. Ustanovenie §§ 64 a 65 upravuje likvidáciu poisťovne alebo zaistovne a pozastavenie výkonu akcionárskych práv.

V piatej časti zákona sú podľa ustanovení §§ 66 až 72 právnické a fyzické osoby, ktoré vykonávajú činnosť v oblasti poisťovníctva v súlade s doterajšími predpismi povinné zosúladiť svoje právne pomery s ustanoveniami tohto zákona najneskôr do 1. marca 2003. § 73 obsahuje zrušovacie ustanovenia. [4]

2.3 Zákon o dohľade nad finančným trhom

Zákon č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom okrem iného upravuje aj dohľad nad poistným trhom. V súvislosti s dohľadom nad poistným trhom má špecifické postavenie Úrad pre finančný trh, ktorý riadi a kontroluje činnosť komerčných poisťovní prostredníctvom kontroly solventnosti, objemu technických rezerv, ale aj dodržiavania všetkých zákonov a vyhlášok platných pre rezort poisťovníctva, s cieľom utvoriť podmienky na korektný konkurenčný boj v období globalizácie a deregulácie finančného trhu. Úrad pre finančný trh bol integrovaný . **Od 1.1.2006 v podmienkach SR vykonáva dohľad nad poisťovníctvom Národná banka Slovenska.**

Predmetom dohľadu je:

- dodržiavanie ustanovení zákona o poisťovníctve a osobitných zákonov,
- dodržiavanie podmienok určených v povoleniach vydaných podľa platných právnych noriem.

Činnosť dohľadu je vymedzená ako:

- dohľad na konsolidovanom základe,
- doplňujúci dohľad,
- sankcie,
- ozdravný plán,
- nútená správa,
- pozastavenie uzavierania poisťných zmlúv alebo zaist'ovacích zmlúv a rozširovania záväzkov,
- prevod poisťného kmeňa,
- prevod poisťného kmeňa v rámci členských krajín,
- odňatie povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti alebo povolenia na vykonávanie zaist'ovacej činnosti,
- likvidácia poisťovne alebo zaist'ovne,
- pozastavenie výkonu akcionárskych práv. [1]

2.4 Zákon o sprostredkovaní poistenia a sprostredkovaní zaistenia

Zákon č. 340/2005 Z. z. o sprostredkovaní poistenia a sprostredkovaní zaistenia uplatňovaný v SR upravuje:

- vykonávanie sprostredkovania poistenia a sprostredkovania zaistenia,
- register sprostredkovateľov poistenia a sprostredkovateľov zaistenia,
- dohľad nad sprostredkovaním poistenia a sprostredkovaním zaistenia.

Sprostredkovanie poistenia na území SR môže za legislatívnych podmienok vykonávať sprostredkovateľ poistenia, ktorý je zaradený do týchto kategórií:

- výlučný sprostredkovateľ poistenia,
- podriadený sprostredkovateľ poistenia,
- poisťovací agent,

- poisťovací maklér.

Výlučný sprostredkovateľ poistenia je fyzická osoba, ktorá vykonáva sprostredkovanie poistenia na základe zmluvy s jednou poisťovňou. Musí spĺňať požiadavky pre základný stupeň odbornej spôsobilosti a musí byť dôveryhodnou osobou.

Podriadený sprostredkovateľ poistenia je fyzická osoba, ktorá vykonáva sprostredkovanie poistenia na základe zmluvy s poisťovacím agentom, poisťovacím maklérom alebo sprostredkovateľom poistenia z iného členského štátu. Podriadený sprostredkovateľ musí spĺňať požiadavky pre základný stupeň odbornej spôsobilosti a musí byť dôveryhodnou osobou.

Poisťovací agent vykonáva sprostredkovanie poistenia na základe zmluvy s jednou alebo viacerými poisťovňami.

Poisťovací maklér vykonáva sprostredkovanie poistenia na základe zmluvy s klientom. Poisťovací maklér môže vykonávať sprostredkovanie poistenia aj na základe zmluvy s jednou alebo viacerými poisťovňami. Poisťovací maklér vypracúva nestrannú a podrobnú analýzu dostatočného počtu produktov dostupných na poistnom trhu a na základe tejto analýzy odporúča klientovi uzavretie poistnej zmluvy zodpovedajúcej jeho potrebám a požiadavkám.

Sprostredkovateľ zaistenia vykonáva sprostredkovanie zaistenia na základe zmluvy, ktorej obsahom je sprostredkovanie zaistenia s jednou či viacerými poisťovňami alebo s jednou či viacerými zaistovňami. O udelení povolenia na sprostredkovanie rozhoduje NBS na základe žiadosti.

Odbornou spôsobilosťou sa rozumie teoretická schopnosť a praktická schopnosť sprostredkovateľa poistenia vykonávať túto činnosť riadne a na požadovanej odbornej úrovni. Právna norma v SR ustanovuje 3 stupne odbornej spôsobilosti:

- základný stupeň odbornej spôsobilosti,
- stredný stupeň odbornej spôsobilosti,
- najvyšší stupeň odbornej spôsobilosti. [1]

V tabuľke č. 2 sú uvedené požiadavky na jednotlivé stupne odbornej spôsobilosti.

Tabuľka č. 2: Požiadavky na odbornú spôsobilosť

Stupeň odbornej spôsobilosti	Požiadavky
Základný stupeň odbornej spôsobilosti	Ukončené najmenej stredné odborné vzdelanie
Stredný stupeň odbornej spôsobilosti	Ukončené: <ul style="list-style-type: none"> • stredné odborné vzdelanie a 3-ročná odborná prax v oblasti poisťovníctva, • úplné stredné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie a 2-ročná odborná prax v oblasti poisťovníctva, • vysokoškolské vzdelanie a 1-ročná odborná prax v oblasti poisťovníctva.
Najvyšší stupeň odbornej spôsobilosti	Ukončené: <ul style="list-style-type: none"> • úplné stredné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie a 5-ročná odborná prax v oblasti poisťovníctva, • vysokoškolské vzdelanie a 3-ročná odborná prax v oblasti poisťovníctva.

Zdroj: Majtánová, A. a autorský kolektív: Poisťovníctvo – teória a prax

Odbornú prax v oblasti poisťovníctva je možné nahradiť aj vykonaním odbornej skúšky.

2.5 Slovenská republika a EÚ

Slovenský poistný trh je od 1.5. 2004 neoddeliteľnou súčasťou jednotného poistného trhu Európskej únie. V praxi to znamená, že komerčné poisťovne všetkých členských štátov Európskej únie majú možnosť vykonávať na území Slovenskej republiky poisťovaciu činnosť. Platí to aj naopak – tuzemské poisťovne v Slovenskej republike môžu ponúknuť svoje služby klientom v iných štátoch Európskej únie. Slovenskému poisťovníctvu sa otvára nový priestor pre ďalší rozvoj, ktorý nemôže podceňovať teória, ani hospodarsko - politická prax.

Poistný trh je miestom, na ktorom sa stretáva ponuka a dopyt po poistnej ochrane. Predmetom obchodu na poistnom trhu je poistenie a zaistenie. Poistovníctvo, ako jedno z dôležitých odvetví trhovej ekonomiky ponúka na poistnom trhu svoje služby, resp. poistenie a zaistenie. Súčasťou poistovníctva sú poistovacie inštitúcie, poisťovne a zaist'ovne, sprostredkovatelia poistenia, dozor v poist'ovníctve, asociácie poisťovní, kancelária poisťovateľov, inštitúcie zaoberajúce sa poistením popri svojej hlavnej činnosti (banky, lízingové spoločnosti, autoservisy a pod.) a iné subjekty. Na slovenskom poistnom trhu podobne ako v iných krajinách Európskej únie a vo vyspelom svete v silne konkurenčnom prostredí sa o svojich zákazníkov – poistených, uchádzajú komerčné poisťovne a ich sprostredkovatelia. Podobne, ako na iných trhoch je predpokladom korektného súťaženia tvorba kvalitných poistných produktov a ich cenové ohodnotenie (primeraná cena za optimálnu poistnú ochranu).

V súvislosti so začlenením do poistného trhu Európskej únie bolo potrebné prispôbiť legislatívu Slovenskej republiky v oblasti poistenia a poist'ovníctva legislatíve Európskej únie a to sa dotýkalo neživotného aj životného poistenia.

Treba konštatovať, že vývoj trhu poistenia v oblasti životného poistenia je v posledných rokoch dynamickejší ako v neživotnom poistení. Je to následok toho, že ľudia si začínajú uvedomovať potrebu ochrany vlastného života a život svojich blízkych. Slovenská republika sa postupne približuje poistnému trhu európskeho priemeru, ktorý predstavuje 68% v prospech životného poistenia za rok 2005. [5]

3. Štruktúra slovenského poistného trhu podľa poisťiteľov

Poisťovňa je akciovou spoločnosťou so sídlom na území Slovenskej republiky, ktorá vykonáva poisťovaciu činnosť na základe povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti udeleného NBS.

Iná osoba ako poisťovňa nesmie bez povolenia úradu vykonávať poisťovaciu činnosť, ak zákon o poisťovníctve alebo iný osobitný zákon neustanovuje inak.

Obchodné meno poisťovne musí obsahovať označenie "poisťovňa". Iné osoby nemôžu vo svojom obchodnom mene toto označenie používať s výnimkou poisťovní založených podľa osobitných predpisov.

Poisťovňa alebo pobočka zahraničnej poisťovne nesmie vykonávať pre iné osoby inú činnosť ako poisťovaciu činnosť, zaistovaciu činnosť alebo sprostredkovanie poistenia

K júnu 2006 pôsobilo na slovenskom poistnom trhu 24 poisťovní (z toho 14 univerzálnych, 5 životných a 5 neživotných poisťovní), Slovenská kancelária poisťovateľov a 6 pobočiek zahraničných poisťovní, ktoré poskytujú svoje služby na území SR na základe povolenia, ktoré im bolo udelené v štáte ich sídla. Počet poisťovní sa znížil o 1, keď došlo k zániku dvoch poisťovní a vzniku jednej poisťovne. Zanikla Vzájomná životná poisťovňa Sympatia, a. s. (VŽP), povolenie vrátila 30.1.2006. Jej poistný kmeň neživotného poistenia bol prevedený na poisťovňu Union a poistný kmeň životného poistenia na ING Životnú poisťovňu. Winterthur poisťovňa, a.s. vrátila povolenie 26.5.2006 a jej poistný kmeň bol prevedený na spoločnosť Credit Suisse Life & Pensions Pojišťovna, a. s., ktorá vykonáva činnosť na území Slovenskej republiky prostredníctvom svojej pobočky Winterthur pojišťovna a.s. Naopak, 6.2.2006 bolo udelené povolenie spoločnosti AEGON Životná poisťovňa, a.s. za prvý polrok 2006 však zatiaľ nevykázala žiadne predpísané poistné. Vznik spoločnosti AEGON Životná poisťovňa, a.s. však nemožno označiť za príchod nového subjektu na slovenský poistný trh, pretože už predtým AEGON Levensverzekering, N. V. poskytoval svoje služby na území SR na základe slobodného poskytovania služieb prostredníctvom pobočky, ide teda len o zmenu formy pôsobenia na slovenskom poistnom trhu. V prvom polroku 2006 bol pripravovaný prevod poistného

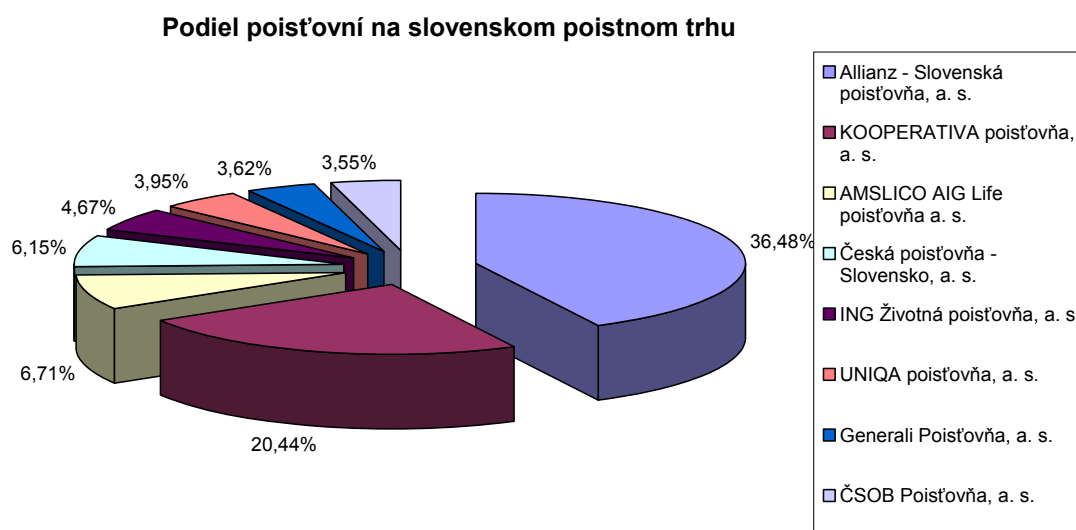
kmeňa pobočky AEGON Levensverzekering, N. V. na spoločnosť AEGON Životná poisťovňa, a.s.

V nasledujúcej tabuľke je zobrazené predpísané poistné slovenských poisťovní v roku 2005 a podiel týchto poisťovní na trhu:

Tabuľka č. 3: Predpísané poistné slovenských poisťovní v roku 2005 v mil. Sk

Poradie	Poisťovňa	Predpísané poistné spolu v mil. Sk	Podiel na trhu v %
1	Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s.	18 850 036	36,48
2	KOOPERATIVA poisťovňa, a. s.	10 563 085	20,44
3	AMSLICO AIG Life poisťovňa a. s.	3 467 823	6,71
4	Česká poisťovňa - Slovensko, a. s.	3 180 434	6,15
5	ING Životná poisťovňa, a. s.	2 411 890	4,67
6	UNIQA poisťovňa, a. s.	2 040 603	3,95
7	Generali Poisťovňa, a. s.	1 872 638	3,62
8	ČSOB Poisťovňa, a. s.	1 833 908	3,55
9	Komunálna poisťovňa a. s.	1 325 549	2,57
10	KONTINUITA poisťovňa, a. s.	1 277 881	2,47
11	Poisťovňa Slovenskej sporiteľne, a. s.	1 184 896	2,29
12	Wüstenrot poisťovňa, a. s.	974 026	1,88
13	UNION poisťovňa, a. s.	892 114	1,73
14	QBE poisťovňa, a. s.	492 719	0,95
15	Poisťovňa GERLING Slovensko,a. s.	266 962	0,52
16	Prvá česko-slovenská poisťovňa, a. s.	250 053	0,48
17	Poisťovňa AIG Slovakia a. s.	243 634	0,47
18	Poisťovňa Cardif Slovakia, a. s.	155 097	0,3
19	Poisťovňa TATRA a. s.	120 609	0,23
20	VICTORIA - VOLKSBANKEN Poisťovňa, a. s.	77 590	0,15
21	OTP Garancia poisťovňa, a. s.	62 485	0,12
22	D.A.S. poisťovňa právnej ochrany, a. s.	60 113	0,12
23	Vzájomná životná poisťovňa Sympatia, a. s.	32 671	0,06
24	OTP Garancia životná poisťovňa, a. s.	27 062	0,05
25	Winterthur poisťovňa, a. s.	13 777	0,03
26	Slovenská kancelária poisťovateľov	458	0
Spolu		51 678 113	100

Zdroj: http://www.poistenie.sk/main.php?id_menu=13733&firmy_slovenska_flag=0;, 22. 3. 2007

Graf č. 3: Podiel poisťovní na slovenskom poistnom trhu

Zdroj: Vlastná práca

Z tabulky a grafu je zrejmé, že najväčší podiel na slovenskom poistnom trhu má Allianz-Slovenská poisťovňa, a.s.. Jej podiel na trhu je necelých 37% a má aj najväčší objem predpísaného poistného v mil. Sk. Ďalšou poisťovňou s významným podielom na trhu je poisťovňa KOOPERATIVA, ktorej podiel predstavuje skoro 21%. Ostatné poisťovne majú na trhu nižšie zastúpenie (podiel pod 10%).

V súvislosti so vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie vznikli pre orgán dohľadu nové úlohy, ktoré súvisia najmä s podstatným rozšírením medzinárodnej spolupráce s ostatnými orgánmi dohľadu v poisťovníctve, zavedením systému dohľadu domovského orgánu dohľadu a uplatňovaním systému „single passport“ pre celé územie Európskej únie.

Na slovenskom poistnom trhu naďalej pokračuje tendencia prílivu zahraničného kapitálu do poisťovníctva. Implemetácia zahraničného know-how a medzinárodné skúsenosti sa prejavili v rozširovaní rozmanitosti ponúkaných poistných produktov a v zlepšení ekonomickej sily celého poistného trhu. [6], [7]

3.1 Poist'ovne so sídlom na území SR

V súčasnosti pôsobí 24 poist'ovní so sídlom na území SR. V nasledujúcich riadkoch by som chcela charakterizovať tieto jednotlivé poist'ovne.

Allianz – Slovenská poist'ovňa, a. s.

Allianz - Slovenská poist'ovňa poskytuje poistné produkty a služby v oblastiach životného, úrazového, majetkového a zodpovednostného poistenia a tiež v poistení podnikateľov a priemyslu. Je najväčšou komerčnou univerzálnou poist'ovňou na Slovensku. Hlavné sídlo má v Bratislave. O spokojnosť klientov sa stará 2 900 zamestnancov.

Allianz začala svoje pôsobenie na Slovensku formou obchodného zastupiteľstva v roku 1993. Od začiatku roku 1997 pôsobila na slovenskom poistnom trhu samostatná Allianz poist'ovňa, a. s., stopercentná dcéra mníchovskej materskej spoločnosti Allianz AG. V júni 2001 Ministerstvo financií SR vyhlásilo medzinárodný tender na privatizáciu Slovenskej poist'ovne. Víťazom tendra na kúpu majoritného podielu štátu vo výške 66,79 percenta sa podľa rozhodnutia výberovej komisie stal práve Allianz AG Mníchov. Zmluva o predaji bola uzavretá 1. februára 2002, keď sa začala náročná príprava oboch spoločností na zlúčenie. Rok 2002 sa preto pre Slovenskú poist'ovňu i Allianz poist'ovňu vyznačoval najmä náročným procesom zlučovania, pričom nová spoločnosť ponúka svoje služby pod názvom Allianz – Slovenská poist'ovňa od 1. januára 2003. V októbri 2003 získala Allianz - Slovenská poist'ovňa ďalšieho významného akcionára. Okrem majoritného akcionára Allianz AG s 84,5-percentným podielom sa ďalším vlastníkom 15 percent akcií stala Európska banka pre obnovu a rozvoj. [9]

KOOPERATIVA poist'ovňa, a. s.

Poist'ovňa KOOPERATIVA vznikla ako prvá súkromná univerzálna poist'ovacia spoločnosť na Slovensku už v roku 1990. KOOPERATIVA ako prvá poist'ovňa na Slovensku založila vlastnú

maklérsku spoločnosť Capitol, a. s. Vstupom rakúskeho majoritného akcionára WIENER STÄDTISCHE Versicherung AG Vienna Insurance Group sa KOOOPERATIVA začlenila do silnej európskej poisťovacej skupiny Vienna Insurance Group.

KOOOPERATIVA zaznamenáva v posledných rokoch prudký nárast svojho podielu na trhu a rozširovanie svojich podnikateľských aktivít, v rámci ktorých získala Komunálnu poisťovňu a majoritný podiel v poisťovni Kontinuita. V roku 2005 spoločný podiel týchto troch poisťovacích organizácií na slovenskom poistnom trhu dosiahol takmer 27 %. KOOOPERATIVA v súčasnosti ponúka občanom, fyzickým a právnickým osobám vyše 60 produktov životného a neživotného poistenia. Hlavné sídlo spoločnosti je v Bratislave. [18]

AMSLICO AIG Life poisťovňa a. s.

AMSLICO AIG Life je najväčšou poisťovňou so zameraním na životné poistenie na Slovensku a podľa štatistík Slovenskej asociácie poisťovní jej prináleží viac ako 15% podiel na trhu životného poistenia (Štatistika za prvý štvrtrok 2006, SAP - máj 2006). Poisťovňa AMSLICO AIG Life bola zapísaná do obchodného registra v septembri 1995. Už v treťom roku svojho pôsobenia dosiahla zisk a patrí k najdynamickejšie sa rozvíjajúcim poisťovniam v SR. Spoločnosť AMSLICO AIG Life má v súčasnosti viac ako 240 000 klientov a hlavné sídlo má v Bratislave. [10]

Táto spoločnosť ponúka: životné poistenie, investičné životné poistenie, úrazové poistenie, skupinové poistenie a rôzne pripoistenia. AMSLICO AIG Life zaznamenala za rok 2005 čistý zisk 761,9 mil. Sk, čím sa zaradila medzi najziskovejšie poisťovne na Slovensku.

Česká poisťovňa – Slovensko, a. s.

Česká poisťovňa – Slovensko je moderná finančná inštitúcia, ktorá ponúka široké portfólio produktov a služieb z oblasti životného a neživotného poistenia. Na slovenskom trhu pôsobí už 14 rokov (24. 3. 1993). V súčasnosti je 3. najsilnejšou univerzálnou poisťovňou na slovenskom trhu a hlavné sídlo má v Bratislave. Patrí k

zakladajúcim členom Slovenskej asociácie poisťovní a od roku 2001 je členom Slovenskej kancelárie poisťovateľov.

Zázemie má vo finančnej skupine České pojišťovny a PPF. Od roku 2004 je 100% dcérskou spoločnosťou spoločnosti CP Strategic Investments B.V, so sídlom v Holandsku, ktorej materskou spoločnosťou je Česká pojišťovna. Česká pojišťovna je najväčšou poisťovňou v Čechách. [11]

ING Životná poisťovňa, a. s.

ING je globálnou finančnou inštitúciou holandského pôvodu, pôsobiacou v 50 krajinách sveta, s viac než 112 000 zamestnancov.

Koncom roku 1995 sa výkonný výbor ING Group rozhodol vstúpiť na slovenský poistný trh. ING Životná poisťovňa, a.s. je súčasťou ING Group, jednej z najrenomovanejších finančných skupín na svete. ING Group poskytuje integrované finančné služby (poistenie, bankovníctvo, správa aktív) prostredníctvom veľkého počtu spoločností po celom svete. Zakladateľom a jediným akcionárom ING Životná poisťovňa, a.s. je ING Continental Europe Holdings B.V. so sídlom v Haagu, ktorej jediným vlastníkom je ING Verzekeringen N.V., ktorý je poisťovacou vetvou ING Group. Hlavné sídlo spoločnosti na Slovensku je v Bratislave a sieť pobočiek je vo viac ako 44 mestách vo všetkých regiónoch republiky.

V roku 2003 ING Životná poisťovňa, a.s. (vtedy ešte pod názvom Nationale-Nederlanden) prekročila hranicu 160-tisíc zmlúv v platnosti. Spoločnosť popri tradičných produktoch životného poistenia začala ako prvá ponúkať svojim klientom aj Investičné životné poistenie a poistný produkt tretej generácie Garantované životné poistenie. Spoločnosť rozšírila aj investičné možnosti svojich klientov a ponúka 4 fondy - fond dlhopisov, zmiešaný fond, ING dolárový akciový fond a ING zahraničný zmiešaný fond. [15]

UNIQA poisťovňa, a. s.

UNIQA Group Austria vznikla v roku 1999 fúziou poisťovní Bundesländer Versicherung, Austria Collegialität a Raiffeisen

Versicherung. Týmto zlúčením vznikol kapitálovo najsilnejší rakúsky poisťovací subjekt. Koncern je v súčasnosti zastúpený prostredníctvom dcérskych spoločností v Slovenskej republike, Českej republike, Maďarsku, Švajčiarsku, Taliansku, Španielsku, Chorvátsku, Poľsku, Lichtenštajnsku, Bosne a Hercegovine, Slovinsku, Rumunsku a Bulharsku.

Slovenská UNIQA poisťovňa, a.s., je súčasťou tohto najväčšieho rakúskeho poisťovacieho koncernu. Je to univerzálna poisťovňa poskytujúca poistné produkty v oblasti životného aj neživotného poistenia. Svoje ústredie má v Bratislave a na slovenskom poistnom trhu začala pôsobiť už v roku 1991 pod názvom Poisťovňa OTČINA, a.s. V roku 1999 sa táto poisťovňa stáva súčasťou UNIQA Group Austria a v roku 2001 mení svoje obchodné meno na UNIQA poisťovňa, a.s. [28]

Generali poisťovňa, a. s.

Generali Group patrí k vedúcim poisťovacím spoločnostiam na svete a je zastúpená v 40 krajinách na piatich kontinentoch. Generali pôsobí vo väčšine európskych štátov a svoje nezastupiteľné miesto má na všetkých kľúčových trhoch v USA, v Latinskej Amerike, na Strednom aj Ďalekom východe. Jej sídlo je v Terste. Koncern združuje 107 poisťovacích spoločností a 119 finančných a realitných spoločností, v ktorých pracuje viac ako 60 000 zamestnancov. V Európe má kľúčové postavenie holdingová spoločnosť Generali Holding Vienna AG, ktorá je prostredníctvom svojich dcérskych spoločností zastúpená v Rakúsku, v Maďarsku, v Slovenskej republike, v Poľsku, v Českej republike, v Rumunsku, Slovinsku, Chorvátsku, Srbsku, Ukrajine a Bulharsku.

Už v roku 1833 Generali poskytovala na území Slovenska služby v oblasti poistenia majetku a osôb a ako prvá poisťovacia spoločnosť zaviedla poistenie pre prípad smrti a ponúkla poistenie pre prípad požiaru a krupobitia. Začiatkom 20. storočia sa stala jednou z popredných poisťovacích spoločností na území Slovenska a do roku 1914 mala pobočky v 14 slovenských mestách. Pôsobenie poisťovne Generali v bývalom Československu po roku 1945 ukončil povojnový politický vývoj a znárodnenie súkromných poisťovní. Po takmer 52 rokoch, v januári 1997, sa Generali opäť vrátila na Slovensko ako dcérska

spoločnosť koncernu Generali Holding Vienna AG, ktorý je jej 100% vlastníkom. Súčasné sídlo Generali je na Mlýnských nivách v Bratislave.

Dnes poskytuje Generali Poist'ovňa, a.s. široký program zahrňujúci poistenie osôb, motorových vozidiel, majetku, priemyselných a podnikateľských rizík. Svoje produkty ponúka nielen prostredníctvom vlastných spolupracovníkov, ale aj prostredníctvom mnohých renomovaných partnerov a makléřských spoločností. Zmluvným zaist'ovateľom poisťovne Generali na Slovensku je Generali Holding Vienna AG, Rakúsko. [14]

ČSOB Poist'ovňa, a. s.

ČSOB Poist'ovňa, a.s., do 22.8.2004 ERGO poisťovňa, a.s. vznikla 1. januára 1992 a svoju činnosť začala ako špecializovaná poisťovňa 9. júna 1992. Svoje hlavné sídlo má v Bratislave.

ČSOB poisťovňa je univerzálnou poisťovňou, ktorá poskytuje širokú škálu životných poistení a poistení majetku občanov. Poisťuje tiež podnikateľov, ich majetok, podnikateľské riziká a zodpovednosť za škody. Kvalitné poisťovacie služby poskytuje i veľkým priemyselným a obchodným organizáciám. Zaisťný program je tvorený prostredníctvom poisťovacieho a zaisťovacieho brokera, firmou Benfield Group so sídlom v Londýne. [12]

Komunálna poisťovňa, a. s.

Komunálna poisťovňa a. s., zahájila svoju činnosť ako komerčná poisťovňa s univerzálnou licenciou 1. januára 1994. Hlavné sídlo má v Bratislave. Svoje služby poskytuje najmä komunálnej sfére, ale zabezpečuje tiež poistnú ochranu mestám, obciam a podnikateľským subjektom. Jej hlavným poslaním je poskytovať klientom poistné produkty a služby v oblastiach životného, úrazového, majetkového a zodpovednostného poistenia, ale tiež v oblasti poistení podnikateľov a priemyslu.

V roku 2001 sa Komunálna poisťovňa a.s., stala súčasťou silnej finančnej a poisťovacej skupiny Vienna Insurance Group, ktorá je vedúcou spoločnosťou v sektore poisťovníctva v

strednej a východnej Európe. V súčasnosti pôsobí okrem Rakúska, aj v ďalších sedemnástich Európskych krajinách. Zaistenie má poisťovňa v týchto európskych zaist'ovniach: SCOR Paris, MÜNICH Re, SWISS Re, PARTNER Re, Transatlantic Re a Hannover Re. [16]

KONTINUITA poisťovňa, a. s.

KONTINUITA poisťovňa, a.s., začala svoju činnosť v roku 1997. Program spoločnosti bol od začiatku orientovaný najmä na oblasť poistenia osôb, pričom do júna 2003 bola KONTINUITA univerzálnou poisťovňou. V súčasnosti sa špecializuje výlučne na produkty životného a úrazového poistenia. Poisťovňa ponúka viac ako 30 druhov životného a úrazového poistenia s rôznymi možnosťami pripoistenia. Momentálne poskytuje služby viac ako 100 000 klientom a disponuje vyše 40-timi obchodnými zastúpeniami v rámci celej SR. Hlavné sídlo má v Bratislave.

Wiener Städtische je v súčasnosti poisťovacia spoločnosť číslo 1 resp. 2 v Rakúsku, Českej republike, Slovensku a Rumunsku. K ďalším významným trhom patrí Poľsko, Maďarsko, Chorvátsko, Srbsko a Čierna Hora a Bulharsko. Okrem toho je Wiener Städtische zastúpená aj v Bielorusku, Ukrajine, Nemecku a Lichtenštajnsku, pobočky má tiež v Taliansku a Slovinsku.

V roku 2005 mala poisťovňa KONTINUITA 5,71 %-ný podiel na trhu životného poistenia a obsadila 5. miesto v rebríčku hodnotenia SAP. V novej obchodnej produkcii získala poisťovňa na trhu životného poistenia 4.miesto a podiel 11,02 %. [17]

Poisťovňa Slovenskej sporiteľne, a. s.

Poisťovňa Slovenskej sporiteľne, a. s., pôsobí na trhu poisťovních spoločností od júna 2003. Vznikla v súlade so stratégiou Slovenskej sporiteľne poskytovať svojim klientom komplexné finančné služby pod jednou strechou s odbornou pomocou bankového personálu. V súčasnosti Poisťovňa Slovenskej sporiteľne ponúka tieto poisťné produkty: manažované investičné životné poistenie, kapitálové životné poistenie, úverové životné poistenie a skupinové poistenie. Svoje hlavné sídlo má v Bratislave. [23]

Wüstenrot poisťovňa, a. s.

Wüstenrot je finančná skupina pochádzajúca z Nemecka a z Rakúska. Ako prvá v kontinentálnej Európe začala pred 80. rokmi pôsobiť ako stavebná sporiteľňa. Na slovenskom trhu sa finančná skupina Wüstenrot etablovala v roku 1993 v oblasti stavebného sporenia. Wüstenrot životná poisťovňa pôsobila na Slovensku od roku 1998. V roku 2003 sa rozhodla spojiť svoju budúcnosť s Univerzálnou bankovou poisťovňou, ktorej kúpou zároveň vstúpila na trh neživotného poistenia.

Nová Wüstenrot poisťovňa, a. s. má sídlo v Bratislave a vznikla 1. januára 2004 a má univerzálnu licenciu. Znamená to, že môže ponúknuť produkty životného i neživotného poistenia pre občanov i organizácie. Wüstenrot poisťovňa ako prvá spojila životné poistenie, poistenie zdravia a dôchodku do jedného produktu, prostredníctvom ktorého si navyše klient môže znížiť svoje dane. Toto mimoriadne poistenie kryje okrem iného až štrnásť kritických chorôb, čo je najviac na Slovensku.

Aj v oblasti neživotného poistenia predstavila Wüstenrot poisťovňa v máji 2004 revolučnú novinku. Ako prvá zaviedla na slovenský trh povinného zmluvného poistenia kategorizáciu automobilov podľa výkonu motora.

Posťovňa Wüstenrot poskytuje tieto produkty: investičné životné poistenie, kapitálové životné poistenie, cestovné poistenie, poistenie motorových vozidiel, poistenie bývania, poistenie zodpovednosti zamestnanca a poistenie podnikateľov. [30]

UNION poisťovňa, a.s.

Union poisťovňa, a.s. bola založená v roku 1992. Hlavné sídlo má v Bratislave. Union je jedným zo zakladajúcich členov Slovenskej asociácie poisťovní. V roku 1997 vstúpil do Unionu majoritný akcionár s bohatými skúsenosťami v oblasti poisťovníctva finančná skupina Eureko B.V. Holandsko.

Union ponúka viac ako 80 produktov životného a neživotného poistenia pre individuálnu ako aj firemnú klientelu. Spoločnosť je dlhodobým lídrom, s podielom cca 50 %, na trhu cestovného poistenia. V roku 1993 začala poisťovňa UNION ako prvá v SR predávať

bankopoistné produkty. A v roku 2004 ako prvý na Slovensku vstúpil Union na trh individuálneho zdravotného poistenia uvedením komplexného produktu Zdravie Plus.

Cieľom poisťovne je orientácia na rozvoj životného a doplnkového zdravotného poistenia, posilňovanie pozície v poistení firiem a neživotnom poistení občanov a udržanie vedúcej pozície v cestovnom poistení. Zaistenie pre Union poisťovňa, a.s. zabezpečujú prvé tri najväčšie medzinárodné zaistovne na svete: Swiss Re Group, General Cologne Re Group a Munich Re Group. [27]

Q B E poisťovňa, a. s.

QBE poisťovňa, a.s. je členom medzinárodnej poisťovacej a zaistovacej skupiny QBE Group so sídlom v Austrálii, založenej v roku 1886. Skupina QBE pôsobí v 41 krajinách sveta a zamestnáva asi 8000 zamestnancov. Patrí medzi top 25 poisťovacích a zaistovacích spoločností na svete.

Slovenská QBE poisťovňa, a. s. má sídlo v Košiciach a svoju činnosť zahájila dňa 25. 5. 1992. Jej činnosť je zameraná na poskytovanie poistnej ochrany občanom a firmám prostredníctvom poistných produktov a služieb v oblasti neživotného poistenia. Zameriava sa hlavne na úrazové poistenie, poistenie občanov, podnikateľov a poistenie motorových vozidiel. [26]

POISŤOVŇA HDI-GERLING Slovensko, a.s.

Gerling začal svoje účinkovanie na Slovensku v roku 1994 ako obchodné zastúpenie, ktoré bolo transformované k 1.1.1997 na akciovú spoločnosť. POISŤOVŇA GERLING Slovensko, a.s. bola založená s cieľom poskytnúť domácemu a medzinárodnému priemyslu v Slovenskej republike medzinárodný štandard poistnej ochrany, ako aj poradenstvo v otázkach manažmentu podnikových rizík. Materskú spoločnosť má POISŤOVŇA GERLING Slovensko, a.s. v Kolíne nad Rýnom. Na Slovensku má hlavné sídlo v Bratislave.

Poisťovňa ponúka poisťovacie programy, ktoré zohľadňujú zahraničné aktivity podniku a jeho prípadné medzinárodné štruktúry. Poskytujú vysoký štandard poistnej ochrany tak,

aby podnik mohol byť medzinárodne úspešný. Táto poisťovňa má viac ako 100-ročnú skúsenosť na nemeckom trhu v oblasti priemyselného poistenia. Zaoberá sa hlavne poistením majetku, technickým poistením, poistením zodpovednosti a poistením dopravy. [22]

Prvá česko-slovenská poisťovňa Rapid, a. s.

Je to akciová spoločnosť so sídlom v Košiciach, ktorá sa zaoberá životným poistením. Svoju činnosť začala dňa 30. 5. 1995 a v súčasnosti je jej podiel na trhu životného poistenia v SR 1,13% (k 30. 6. 2006). Ponúka životné poistenie, kapitálové poistenie, dôchodkové poistenie, poistenie pre prípad smrti a rôzne pripoistenia. [25]

Poisťovňa AIG Slovakia, a. s.

Je súčasťou koncernu American International Group, Inc. (AIG). Je to významný poskytovateľ poisťovacích a finančných služieb, ktorý má zastúpenie vo viac ako 130 krajinách sveta. Sídlo má v New Yorku. Na Slovensku poskytuje poistenie pre fyzické osoby a aj pre firmy. Zaoberá sa životným poistením, úrazovým poistením, poistením zodpovednosti firiem atď. Na Slovensku pôsobí od roku 1998 a hlavné sídlo má v Bratislave. [20]

Poisťovňa Cardif Slovakia, a. s.

Poisťovňa Cardif Slovakia, a.s. získala licenciu od Ministerstva financií SR na poskytovanie životného a neživotného poistenia vo februári roku 2000 ako prvá špecializovaná bankopoisťovňa. Poisťovňa Cardif Slovakia, a.s. je stopercentnou dcérskou spoločnosťou francúzskej poisťovacej skupiny Cardif SA France, ktorú vlastní globálna svetová finančná skupina s ústredím vo Francúzsku BNP Paribas. Na Slovensku má hlavné sídlo v Bratislave.

Poisťovňa Cardif Slovakia, a.s. poisťuje riziká fyzických osôb (smrť, invalidita, pracovná neschopnosť, strata zamestnania), ktoré by mohli ohroziť ich schopnosť splácať prijaté finančné záväzky, napr. úvery, leasingové splátky či poplatky za bývanie, telefónne služby alebo iné. Poisťovňa Cardif Slovakia, a.s. ponúka svoje produkty spoločne s finančnými

produktmi svojich partnerov, ktorými sú významné banky, leasingové spoločnosti a spoločnosti zaoberajúce sa splátkovým predajom.

V systéme bankopoistenia sa klient finančnej inštitúcie stáva poisteným okamžite, akonáhle splňa jednoduché a zrozumiteľne formulované podmienky a zároveň vyjadrí svoj súhlas s poistením. Klient pristupuje k poisteniu jediným podpisom na základe svojho súhlasu, že splňa jednoduché vekové, zdravotné a profesné podmienky. Klient sa tak vyhýba pomerne zložitému procesu, ktorým musí prechádzať (vyplňanie špeciálnych formulárov, zdravotných dotazníkov, vybavovanie rôznych dokladov a niekedy je nútený poskytovať informácie dôverného charakteru) pri zjednávaní klasického poistenia. [21]

Poist'ovňa TATRA, a. s.

Poist'ovňa TATRA je univerzálna poist'ovňa, ktorá ponúka široké portfólio produktov a služieb z oblasti životného i neživotného poistenia. História poist'ovne TATRA sa začala písať v roku 1940, kedy bola v Bratislave založená „Tatra poist'ujúca účastinná spoločnosť“. Do roku 1945 bola najväčšou poist'ovňou na území Slovenského štátu. Na začiatku svojej činnosti ponúkala len poistenie proti škodám spôsobených požiarom a bleskom a čo bolo zaujímavé, už vtedy sa poist'ovalo na pomerne vysoké poistné sumy. Neskôr pribudli ďalšie živelné riziká, ktoré najčastejšie ohrozujú majetok a to povodeň a víchrica.

Terajšia poist'ovňa TATRA bola založená zakladateľskou listinou zo dňa 22.9.1995 a poist'ovacie služby začala poskytovať v septembri 1996. Poist'ovňa je členom finančnej spoločnosti CI HOLDING, akciová spoločnosť. Samotný finančný holding tvoria dynamicky sa rozvíjajúce spoločnosti ponúkajúce produkty a služby pre právnické ako i fyzické osoby. Hlavné sídlo má poist'ovňa v Bratislave. [24]

VICTORIA – VOLKSBANKEN Poist'ovňa, a.s.

Táto poist'ovňa bola založená dňa 20. 7. 1999 a svoju činnosť zahájila 1. januára 2000. Je členom medzinárodného koncernu ERGO, ktorý je druhým najväčším poist'ovacím koncernom v Nemecku a má zastúpenie v 18 krajinách.

Ústredie má v Bratislave a poskytuje tieto poistné produkty: poistenie pre prípad dožitia alebo smrti, zabezpečenie pozostalých, úrazové poistenie, životné poistenie s jednorázovým vkladom, detské poistenie a poistenie zostatku úveru. [29]

OTP Garancia poisťovňa, a. s. a OTP Garancia životná poisťovňa, a. s.

Koncom januára 2003 bola v súlade so slovenskou legislatívou založená OTP Garancia poisťovňa, a.s. (neživotná poisťovňa) a OTP Garancia životná poisťovňa, a.s. Obe poisťovne sú dcérskymi spoločnosťami OTP – Garancia Biztosító Rt a OTP Banky Slovensko, a.s. : OTP Garancia životná poisťovňa, a.s. so základným imaním 104 mil. korún a OTP Garancia poisťovňa s 96 mil. korún. Zo začiatku poisťovne predávali iba 3 produkty: kombinované životné pripoistenie predávané v rámci podpory pôžičiek OTP Banky Slovensko, a.s. Ďalšími boli poistenie domácností a poistenie motorových vozidiel. V súčasnosti poskytuje OTP Garancia poisťovňa, a.s. tieto produkty: poistenie motorových vozidiel, poistenie budov a domácností, poistenie podnikateľov, cestovné poistenie a úrazové poistenie. OTP Garancia životná poisťovňa, a.s. sa zameriava na životné poistenie, kapitálové životné poistenie a voliteľné pripoistenia. Obe poisťovne majú jedno hlavné sídlo v Bratislave. [19]

D.A.S. poisťovňa právnej ochrany, a. s.

Prvá poisťovňa právnej ochrany, medzi ktoré sa D.A.S. zaraďuje, bola založená v roku 1917 v Le Mans vo Francúzsku pod názvom Défensé Automobile et Sportive. Bezprostredným podnetom k jej vzniku boli vtedajšie automobilové preteky, ktoré sa v Le Mans jazdia od začiatku tohto storočia. Počas týchto pretekov dochádzalo pomerne často k nehodám. Poškodení boli závodníci aj diváci, ktorí pri vymáhaní náhrady za spôsobené škody boli nútení absolvovať dlhotrvajúce procesy s vysokými nákladmi. V roku 1926 a 1927 nasledovalo založenie 2 spoločností vo Švajčiarsku a v Belgicku. V roku 1928 bola v Berlíne založená nemecká D.A.S., ktorá má v súčasnosti sídlo v Mníchove.

V súčasnej dobe využívajú služby D.A.S. klienti z pätnástich krajín - Rakúska, Španielska, Talianska, Holandska, Belgicka, Grécka, Luxemburska, Veľkej Británie, Írska,

Švajčiarska, Nemecka, Českej republiky, Slovenska, Poľska a Maďarska. Partnerskú spoločnosť má D.A.S. aj vo Francúzsku. Na Slovensku má táto poisťovňa centrálu v Bratislave a pobočky v Bratislave a Košiciach.

D.A.S. pomáha poisteným radou aj skutkom v presadzovaní ich právnych záujmov voči ekonomicky silnejším subjektom. V praxi sa dajú služby D.A.S. predstaviť ako systém pomoci, ktorý má za úlohu podporovať poisteného pri presadzovaní jeho právnych záujmov a niest' riziko vzniknutých nákladov, alebo ho aspoň zmierniť. Po uzavretí poisťnej zmluvy je každému klientovi D.A.S. pridelený jeho osobný poradca, ktorý je s ním v kontakte, pomáha riešiť jeho bežné problémy a dáva impulz k uplatňovaniu individuálneho prístupu ku klientovi pri riešení jeho poisťných udalostí.[13]

AEGON Životná poisťovňa, a.s.

AEGON Životná poisťovňa, a.s., je členom medzinárodnej finančnej skupiny AEGON so sídlom v holandskom Haagu. Obchodná činnosť poisťovne je zameraná na poskytovanie služieb v oblasti životného poistenia - kapitálového a investičného životného poistenia. Koncern AEGON patrí medzi najväčšie a najúspešnejšie finančné skupiny na svete. Kľúčové trhy tvoria, okrem Holandska, aj oblasť Ameriky (Spojené Štáty Americké, Kanada) a Veľká Británia. Medzi ďalšie významné krajiny patria Španielsko, Maďarsko a Taiwan. Takmer 80% obchodnej činnosti AEGON tvorí životné poistenie, penzijné sporenie a príbuzné sporivé a investičné produkty. Koncern zamestnáva na celom svete približne 28 000 zamestnancov.

Spoločnosť AEGON oficiálne zahájila na Slovensku činnosť v oblasti životného poistenia dňa 29. 10. 2003. AEGON Slovakia sa venuje predovšetkým životnému poisteniu, najmä kapitálovému životnému poisteniu pre prípad smrti a dožitia. Produkty úrazového a zdravotného poistenia sa predávajú iba ako pripoistenie k životnému poisteniu. Hlavné sídlo spoločnosti je v Bratislave. Zámerom spoločnosti AEGON je dlhodobé pôsobenie na Slovensku s cieľom rozvíjať činnosť v oblasti životného poistenia. [8]

3.2 Slovenská kancelária poisťovateľov

Slovenská kancelária poisťovateľov združuje poisťovne, ktoré majú oprávnenie poskytovať v Slovenskej Republike zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu pri prevádzke motorového vozidla (ďalej len PZP). Predmetom činnosti Slovenskej kancelárie poisťovateľov je:

- správa poistného garančného fondu,
- vedenie registra PZP,
- poskytovanie hraničného poistenia,
- zastupovanie domácich poisťovateľov v medzinárodných inštitúciách zaoberajúcich sa PZP,
- uzatváranie dohôd s kancelármi poisťovateľov cudzích štátov a zabezpečovanie úloh vyplývajúcich z týchto dohôd,
- na žiadosť poškodeného a na základe údajov poskytnutých poškodeným poskytuje informácie o spôsobe uplatnenia a vyrovnaní jeho nároku na náhradu škody,
- evidencia a štatistiky na účely PZP,
- spolupráca so štátnymi orgánmi vo veciach týkajúcich sa poistenia zodpovednosti,
- podieľanie sa na predchádzaní škodám v cestnej doprave a na predchádzaní poistným podvodom v PZP.

Poistný garančný fond

Slovenská kancelária poisťovateľov poskytuje z poistného garančného fondu poistné plnenia za škodu spôsobenú prevádzkou:

- nezisteného motorového vozidla,
- motorového vozidla, za ktoré zodpovedá nezistená osoba,
- motorového vozidla, za ktoré zodpovedá osoba bez uzatvoreného PZP,
- motorového vozidla s uzatvoreným PZP, kde poskytovateľ poistného krytia je platobne neschopný,
- cudzozemského motorového vozidla, ktoré je kryté hraničným poistením,
- cudzozemského motorového vozidla vodičom, ktorému nevzniká pri prevádzke tohto motorového vozidla na území Slovenskej republiky povinnosť uzavrieť hraničné poistenie.

Členovia kancelárie platia ročný príspevok určený percentuálnym podielom podľa počtu poistených motorových vozidiel za predchádzajúci kalendárny štvrtrok. [7]

3.3 Slovenská asociácia poisťovní

Zmeny v oblasti poisťovníctva sa začali reálnejšie uplatňovať v prvom polroku 1991, kedy boli schválené nové zákony o poisťovníctve. Tým sa pristúpilo k praktickému zavádzaniu trhového mechanizmu v oblasti poisťovníctva. Do tej doby pôsobili na trhu len dve poisťovne - Česká pojišťovna, s. p. a Slovenská štátna poisťovňa, š. p.

Dňa 26. 4. 1991 bola podpísaná zakladateľská zmluva Česko-slovenskej asociácie poisťovní (ČSAP) so sídlom v Bratislave. Jej zakladateľmi boli:

- Česká pojišťovna, s. p.,
- Slovenská poisťovňa, a. s.,
- Kooperatíva, česko-slovenská družstevná poisťovňa, a. s.

V máji roku 1993 sa v súvislosti s novým štátnym usporiadaním členskej poisťovne písomne rozhodli, že Česko - slovenská asociácia poisťovní zanikne a vytvoria sa národné asociácie. Česká asociace pojišťoven (ČAP) vznikla 26. 11. 1993 a Slovenská asociácia poisťovní 5. 11. 1993.

Cieľom Slovenskej asociácie poisťovní je združovať všetky poisťovacie spoločnosti, ktoré majú oprávnenie vykonávať poisťovaciu činnosť na území Slovenskej republiky a aktívne pôsobiť na vytváranie životaschopného a najmä korektného poistného trhu s vysokokvalifikovanými odborníkmi a jednotne zastupovať záujmy členských poisťovní. Asociácia sa vyjadruje k návrhom zákonov a vyhlášok a iniciatívne pôsobí na tvorbu nových právnych predpisov, týkajúcich sa poisťovacej činnosti. Význam vzájomnej spolupráce členských poisťovní spočíva aj v riešení konkrétnych spoločných odborných problémov tak, aby vyhovovali celému poistnému trhu a nielen úzkym podnikovým záujmom. Asociácia vypracováva štatistické prehľady o situácii na poistnom trhu, zabezpečuje výchovu poisťovacích odborníkov formou seminárov, porád, ako aj riešenie odborných problémov v rámci jednotlivých sekcií a pracovných skupín, ktoré pôsobia pri asociácii. Vo vzťahu k zahraničiu je úlohou asociácie zastupovať domáci trh,

spolupracovať s podobnými asociáciami v zahraničí a vytvárať podmienky pre členstvo v medzinárodných inštitúciách, združujúcich asociácie poisťovní. [7]

3.4 Zahraničný kapitál v slovenských poisťovniach

V tejto časti svojej práce by som sa chcela zamerať na pomer zahraničného kapitálu v slovenských poisťovniach.

Pre slovenský poistný trh je charakteristický vysoký podiel zahraničného kapitálu, ktorý ovplyvnil poistný trh najmä prínosom medzinárodných skúseností, know-how, zavádzaním nových poistných produktov a zlepšením ekonomickej sily v sektore poisťovníctva. Vstup zahraničných akcionárov do poisťovní bol prínosom aj z hľadiska adaptácie sektoru poisťovníctva v súvislosti so vstupom SR do EÚ.

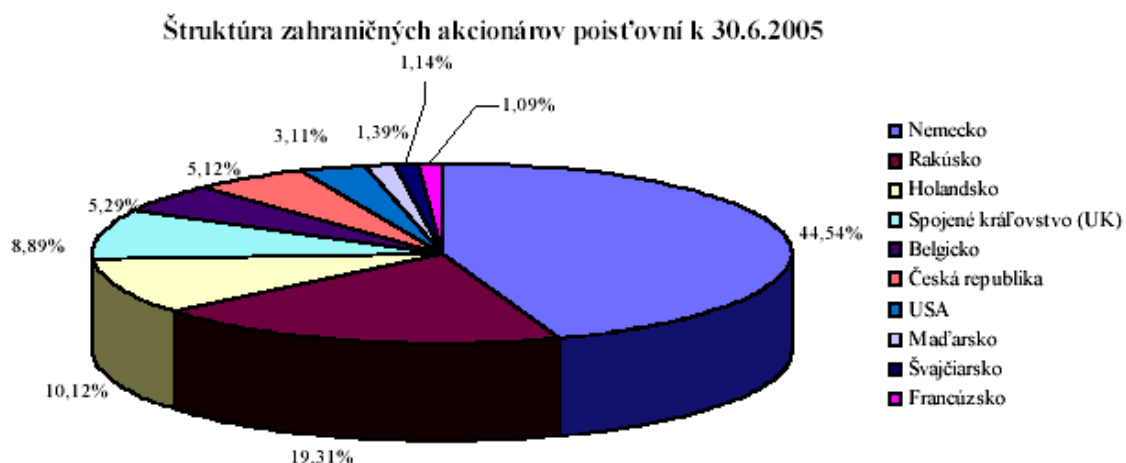
**Tabuľka č. 4: Štruktúra podielu zahraničného kapitálu na základnom imaní
poisťovní k 30. 6. 2005**

Štát	Podiel zahraničných akcionárov (ZA) na základnom imaní (ZI) (v tis. Sk)	Podiel ZA na celkovom zahraničnom kapitále	Podiel ZA na celkovom ZI k 30.6.2005
Nemecko	5 293 760	44,54 %	40,90 %
Rakúsko	2 295 482	19,31 %	17,73 %
Holandsko	1 202 192	10,12 %	9,29 %
Spojené kráľovstvo	1 056 295	8,89 %	8,16 %
Belgicko	628 500	5,29 %	4,86 %
Česká republika	608 921	5,12 %	4,70 %
USA	370 004	3,11 %	2,86 %
Maďarsko	165 000	1,39 %	1,27 %
Švajčiarsko	135 000	1,14 %	1,04 %
Francúzsko	130 000	1,09 %	1,00 %
Celkom	11 885 153	100,00 %	91,82 %

Zdroj: <http://www.nbs.sk/DFT/POIST/SPRAVY/2005.HTM>, 22. 3. 2007

V grafe č. 4 je pomocou diagramu znázornený podiel jednotlivých štátov na zahraničnom kapitále.

Graf č. 4: Zloženie zahraničného kapitálu podľa teritoriálnej štruktúry jeho pôvodu

Zdroj: <http://www.nbs.sk/DFT/POIST/SPRAVY/2005.HTM>, 22. 3. 2007

Podľa tabuľky č. 5 k 30. 6. 2005 z celkového počtu 25 poisťovní bolo 23 poisťovní so zahraničnou majetkovou účasťou, pričom v 21 z nich bol prevažujúci, resp. 100 % podiel zahraničných akcionárov. Dve poisťovne boli vo výlučnom vlastníctve slovenských subjektov (bez zahraničného kapitálu), z toho jedna z nich je vlastnená nepriamo zahraničným akcionárom.

Tabuľka č. 5: Prehľad výšky ZI a podiel ZK na ZI k 30. 6. 2005

Poistovňa	Dátum udelenia povolenia	ZI k 31.12.2004 (v tis. Sk)	ZI k 30.6.2005 (v tis. Sk)	Podiel ZK na ZI	Výška ZK (v tis. Sk)
				k 30. 6. 2005	
Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s.	29.10.1991	5 868 630	5 868 630	99,75 %	5 853 928
KOOPERATIVA poisťovňa, a. s.	20.3.1991	1 000 000	1 000 000	91,36 %	913 600
UNIQA poisťovňa, a. s.	15.4.1991	408 920	408 920	99,81 %	408 143
ČSOB Poisťovňa, a. s.	12.5.1992	450 000	838 000	93,91 %	786 966
QBE poisťovňa, a. s.	25.5.1992	176 000	176 000	100,00 %	176 000
UNION poisťovňa, a. s.	24.9.1992	390 000	390 000	97,28 %	379 392
Česká poisťovňa - Slovensko, a. s.	24.3.1993	450 000	450 000	100,00 %	450 000
Komunálna poisťovňa a. s.	13.10.1993	280 000	280 000	0,00 %	0
POISŤOVŇA GERLING Slovensko, a. s.	29.9.1994	75 000	75 000	100,00 %	75 000
Vzájomná životná poisťovňa Sympatia, a. s.	17.10.1994	360 000	360 000	100,00 %	360 000
Wüstenrot poisťovňa, a. s.	27.3.1995	330 000	370 000	100,00 %	370 000
Prvá česko-slovenská poisťovňa, a. s.	30.5.1995	150 416	150 416	0,22 %	326
AMSLICO AIG Life poisťovňa a. s.	19.9.1995	300 000	300 000	100,00 %	300 000
ING Životná poisťovňa, a. s.	22.3.1996	462 800	462 800	100,00 %	462 800
Poisťovňa TATRA a. s.	25.6.1996	188 300	188 300	0,00 %	0
Generali Poisťovňa, a. s.	22.1.1997	495 000	520 000	100,00 %	520 000
KONTINUITA poisťovňa, a. s.	13.2.1997	300 000	300 000	33,00 %	99 000
D.A.S. poisťovňa právnej ochrany, a. s.	17.10.1997	50 000	50 000	100,00 %	50 000
Poisťovňa AIG Slovakia a. s.	14.9.1998	70 000	70 000	100,00 %	70 000
VICTORIA – VOLKSBANKEN Poisťovňa, a. s.	2.11.1999	140 010	140 010	90,00 %	126 009
Poisťovňa Cardif Slovakia, a. s.	23.2.2000	130 000	130 000	100,00 %	130 000
CREDIT SUISSE LIFE & PENSIONS POISŤOVŇA, a. s.	26.8.2002	135 000	135 000	100,00 %	135 000
Poisťovňa Slovenskej sporiteľne, a. s.	17.12.2002	81 000	81 000	66,67 %	54 003
OTP Garancia životná poisťovňa, a. s.	12.6.2003	104 000	104 000	80,77 %	84 000
OTP Garancia poisťovňa, a. s.	12.6.2003	60 000	96 000	84,38 %	81 000
Celkom		12 491 076	12 944 076	91,82 %	11 885 158

Zdroj: <http://www.nbs.sk/DFT/POIST/SPRAVY/2005.HTM>, 22. 3. 2007

Celkový podiel zahraničného kapitálu na základnom imaní všetkých poisťovní k 30. 6. 2005 predstavoval hodnotu 91,82 %. Vo viacerých poisťovniach, kde je majoritným akcionárom zahraničný subjekt, predstavujú aj minoritní akcionári nepriame zahraničné investície. Nepriame zahraničné investície môžeme sledovať aj v poisťovniach, kde je majoritným akcionárom slovenský subjekt. Započítaním nepriamej zahraničnej investície by podiel zahraničného kapitálu na základnom imaní vzrástol na 97,06%. [7]

4. Štruktúra slovenského poistného trhu podľa poistných produktov

4.1 Hospodársky výsledok poisťovní

Hospodársky výsledok poisťovne je ekonomický ukazovateľ výsledku jej hospodárenia vyjadrený dosiahnutým ziskom alebo stratou. Predstavuje rozdiel medzi výnosmi a nákladmi poisťovne.

V prvom polroku roku 2005 vykázali poisťovne celkom zisk vo výške 1 929 520 tis. Sk, čo predstavuje medziročný nárast hospodárskeho výsledku o 357 997 tis. Sk (22,78 %), keď k 30. 6. 2004 vykázali poisťovne celkom zisk vo výške 1 571 523 tis. Sk. Výšku celkového zisku ovplyvnil najmä hospodársky výsledok v Allianz – Slovenskej poisťovni, a. s., kde bol vykázaný medziročný nárast o 304 229 tis. Sk, v AMSLICO AIG Life poisťovni a. s. s medziročným nárastom o 155 683 tis. Sk a v KOOOPERATIVE poisťovni, a. s., kde bol zaznamenaný medziročný nárast o 43 240 tis. Sk.

V prvom polroku 2005 najvyšší zisk vo výške 1 142 699 tis. Sk vykázala A-SP, a. s., po nej nasledujú AMSLICO AIG Life poisťovňa a. s. (412 030 tis. Sk) a KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s. (402 425 tis. Sk).

Najvyššiu stratu zo všetkých poisťovní vo výške 184 481 tis. Sk. vykázala Generali Poisťovňa, a.s. Táto pretrvávajúca strata bola spôsobená založením dcérskej dôchodkovej správcovskej spoločnosti v roku 2004. Poisťovňa zaznamenala zároveň druhý najvyšší medziročný pokles hospodárskeho výsledku k 30. 6. 2005 (952,61 %).

V poradí druhú najvyššiu stratu 100 298 tis. Sk vykázala ČSOB Poisťovňa, a. s. Dôvodom vysokej straty poisťovne je nárast nákladov a škodovosti v poistnom odvetví B10a(poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla). ČSOB Poisťovňa, a. s. zaznamenala zároveň aj najvyšší medziročný pokles hospodárskeho výsledku, a to o 1 425,47 %.

Počas sledovaného obdobia vykázalo 18 poisťovní zisk a 7 stratu. Vývoj hospodárskeho výsledku podľa poisťovní za jednotlivé polroky 2003, 2004 a 2005 je uvedený v nasledujúcej tabuľke. [7]

Tabuľka č. 6: Medziročné porovnanie hospodárskeho výsledku poisťovní (v tis. Sk)

Poisťovňa	Hospodársky výsledok		
	k 30. 6. 2003	k 30. 6. 2004	k 30. 6. 2005
Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s.	803 524	838 470	1 142 699
AMSLICO AIG Life poisťovňa a. s.	123 711	256 347	412 030
KOOPERATIVA poisťovňa, a. s.	208 325	359 185	402 425
ING Životná poisťovňa, a. s.	88 729	190 219	92 071
QBE poisťovňa, a. s.	28 806	14 001	32 220
POISŤOVŇA GERLING Slovensko, a. s.	31 077	40 362	31 883
Komunálna poisťovňa a. s.	41 310	86 404	31 755
UNIQA poisťovňa, a. s.	15 458	-13 052	29 077
Poisťovňa AIG Slovakia a. s.	2 421	11 022	23 977
Poisťovňa Slovenskej sporiteľne, a. s.	-31 425	-13 940	16 874
Poisťovňa Cardif Slovakia, a. s.	5 476	10 233	16 047
UNION poisťovňa, a. s.	24 562	18 115	15 311
Česká poisťovňa - Slovensko, a. s.	9 700	5 171	8 592
VICTORIA - VOLKSBANKEN Poisťovňa, a. s.	4 352	5 415	4 880
KONTINUITA poisťovňa, a. s.	17 228	4 918	4 309
Wüstenrot poisťovňa, a. s.	3 555	-35 705	3 157
D.A.S. poisťovňa právnej ochrany, a. s.	294	519	1 109
Vzájomná životná poisťovňa Sympatia, a. s.	12 404	-24 156	729
OTP Garancia poisťovňa, a. s.	0	-6 027	-8 097
Prvá česko-slovenská poisťovňa, a. s.	5 004	17 877	-9 115
OTP Garancia životná poisťovňa, a. s.	0	-9 181	-9 134
CREDIT SUISSE LIFE & PENSIONS POISŤOVŇA, a. s.	-2 620	-2 492	-13 752
Poisťovňa TATRA a. s.	-11 874	-6 561	-14 747
ČSOB Poisťovňa, a. s.	10 486	7 567	-100 298
Generali Poisťovňa, a. s.	-39 785	-17 526	-184 481
Celkom	1 340 997	1 571 523	1 929 520

Zdroj: <http://www.nbs.sk/DFT/POIST/SPRAVY/2005.HTM>, 22. 3. 2007

4.2 Predpísané poistné v životnom a neživotnom poistení

Hlavný podiel na zvýšení novej obchodnej produkcie má v roku 2005 životné poistenie, ktoré dosiahlo nárast o takmer 27 %, kým neživotné poistenie sa na celkovom náraste podieľalo len necelým 1,5 %.

Výrazným spôsobom sa na zvýšení novej obchodnej produkcie v životnom poistení podieľali produkty s jednorazovo plateným poistným, ktoré zaznamenali viac ako 47 % nárast oproti roku 2004 a dosiahli sumu takmer 2,9 mld. Sk.

Rok	2001	2002	2003	2004	2005
Životné poistenie	13 577	15 674	17 008	19 433	22 031
Neživotné poistenie	17 981	20 609	24 803	27 666	28 488
Spolu	31 858	36 283	41 811	47 100	50 519

Poistný trh v Slovenskej republike sa v roku 2005 rozvíjal úspešne. Celkové predpísané poistné dosiahlo sumu vyše 50,5 mld. Sk a v porovnaní s rokom 2004 vzrástlo o 7,3 %.

Neživotné poistenie zaznamenalo nárast o 3,0 % na 28,5 mld. Sk. O niečo vyššiu dynamiku rastu malo životné poistenie. Predpísané poistné sa v ňom zvýšilo o 13,4 % na 22,0 mld. Sk.

Menej výrazný nárast v neživotnom poistení v porovnaní s rokom 2004 spôsobil, že podiel životného poistenia na celkovom predpísanom poistnom sa v roku 2005 výraznejšie posunul nad hranicu 40 %, presnejšie dosiahol podiel takmer 44 %. V porovnaní s jeho podielom v krajinách EÚ (60 %) však naďalej výrazne zaostáva.

Najvýraznejší vplyv na spomalenie rastu v neživotnom poistení mal vývoj v segmente poistenia motorových vozidiel (havarijné a povinné zmluvné poistenie), ktorý tvorí viac ako 60 % podielu na predpise poistného v rámci odvetvia neživotného poistenia.

K zvýšeniu rastu životného poistenia prispel najmä rozbeh dôchodkovej reformy a zavedenie daňovej motivácie pre produkty životného poistenia vo výške 12 000 Sk.

Stav kmeňa dlhodobých poistení v kusoch však nezaznamenal v porovnaní s predchádzajúcim rokom výraznejšie zmeny (do 3 %), pričom v životnom poistení dosiahol ich počet viac ako 2,6 mil. ks a v neživotnom poistení takmer 4,8 mil. ks.

Prehľad o predpísanom poistnom k 30. 6. 2005 podľa jednotlivých poisťovní je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 7: **Predpísané poistné podľa jednotlivých poisťovní k 30. 6. 2005**

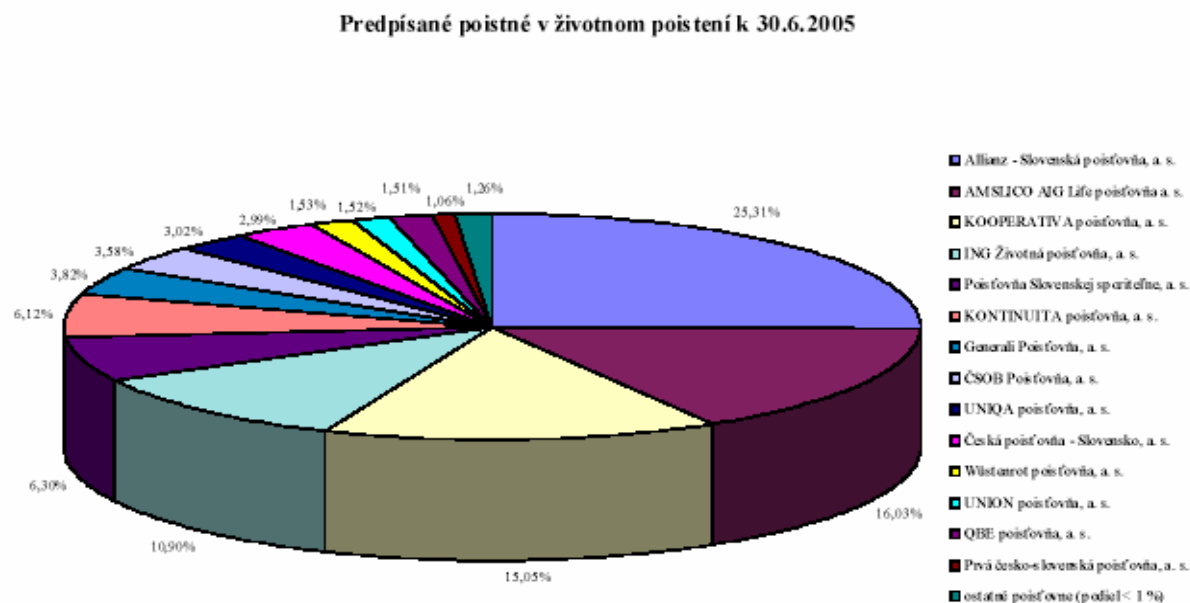
Poisťovňa	Predpísané poistné k 30. 6. 2005 (v tis. Sk)					
	ŽIVOTNÉ poistenie	Podiel na trhu (v %)	NEŽIVOTNÉ Poistenie	Podiel na trhu (v %)	SPOLU	Podiel na trhu (v %)
Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s.	2 724 023	25,31	7 439 841	44,93	10 163 863	37,20
KOOPERATIVA poisťovňa, a. s.	1 619 679	15,05	4 129 084	24,94	5 748 763	21,04
AMSLICO AIG Life poisťovňa a. s.	1 724 460	16,03	43 970	0,27	1 768 430	6,47
Česká poisťovňa - Slovensko, a. s.	321 728	2,99	1 393 268	8,41	1 714 996	6,28
ING Životná poisťovňa, a. s.	1 173 191	10,90	-	-	1 173 191	4,29
UNIQA poisťovňa, a. s.	324 977	3,02	718 364	4,34	1 043 341	3,82
ČSOB Poisťovňa, a. s.	385 466	3,58	646 377	3,90	1 031 843	3,78
Generali Poisťovňa, a. s.	410 736	3,82	421 652	2,55	832 388	3,05
Poisťovňa Slovenskej sporiteľne, a. s.	678 249	6,30	-	-	678 249	2,48
KONTINUITA poisťovňa, a. s.	658 282	6,12	7 650	0,05	665 932	2,44
Komunálna poisťovňa a. s.	58 904	0,55	559 338	3,38	618 242	2,26
Wüstenrot poisťovňa, a. s.	164 259	1,53	303 039	1,83	467 298	1,71
UNION poisťovňa, a. s.	163 926	1,52	253 029	1,53	416 955	1,53
QBE poisťovňa, a. s.	162 159	1,51	158 653	0,96	320 812	1,17
POISTOVŇA GERLING Slovensko, a. s.	-	-	156 013	0,94	156 013	0,57
Poisťovňa AIG Slovakia a. s.	-	-	141 271	0,85	141 271	0,52
Prvá česko-slovenská poisťovňa, a. s.	113 852	1,06	-	-	113 852	0,42
Poisťovňa Cardif Slovakia, a. s.	8 806	0,08	65 255	0,39	74 061	0,27
VICTORIA - VOLKSBANKEN Poisťovňa, a. s.	42 646	0,40	6 563	0,04	49 209	0,18
Poisťovňa TATRA a. s.	11 879	0,11	35 913	0,22	47 792	0,17
D.A.S. poisťovňa právnej ochrany, a. s.	-	-	31 697	0,19	31 697	0,12
OTP Garancia poisťovňa, a. s.	-	-	29 473	0,18	29 473	0,11
Vzájomná životná poisťovňa Sympatia, a. s.	229	0,00	18 563	0,11	18 792	0,07
OTP Garancia životná poisťovňa, a. s.	12 176	0,11	-	-	12 176	0,04
CREDIT SUISSE LIFE & PENSIONS POISTOVŇA, a. s.	1 220	0,01	-	-	1 220	0,00
Slovenská kancelária poisťovateľov	-	-	195	0,00	195	0,00
Celkom	10 760 846	100,00	16 559 208	100,00	27 320 054	100,00

Zdroj: <http://www.nbs.sk/DFT/POIST/SPRAVY/2005.HTM>, 22. 3. 2007

Najvyšší objem predpísaného poistného v prvom polroku 2005 vykázala A-SP, a. s. vo výške 10 163 863 tis. Sk. Na celkovom predpísanom poistnom sa A-SP, a. s. podieľala 37,20 % podielom. Objem predpísaného poistného tu medziročne poklesol o 10,02%. Druhý najvyšší objem predpísaného poistného vo výške 5 748 763 tis. Sk dosiahla KOOPERATIVA poisťovňa, a. s., čo predstavuje medziročný nárast o 8,18 % a 21,04 % podiel na poistnom trhu. Po nej nasledujú AMSLICO AIG Life poisťovňa a. s. s objemom predpisu vo výške 1 768 430 tis. Sk, medziročným nárastom o 5,26 % a 6,47 % podielom na poistnom trhu a Česká poisťovňa – Slovensko, a. s. s objemom predpisu vo výške 1 714 996 tis. Sk, medziročným poklesom o 5,52 % a 6,28 % podielom na trhu. Prvých päť poisťovní s najvyšším objemom predpísaného poistného uzatvára ING Životná poisťovňa,

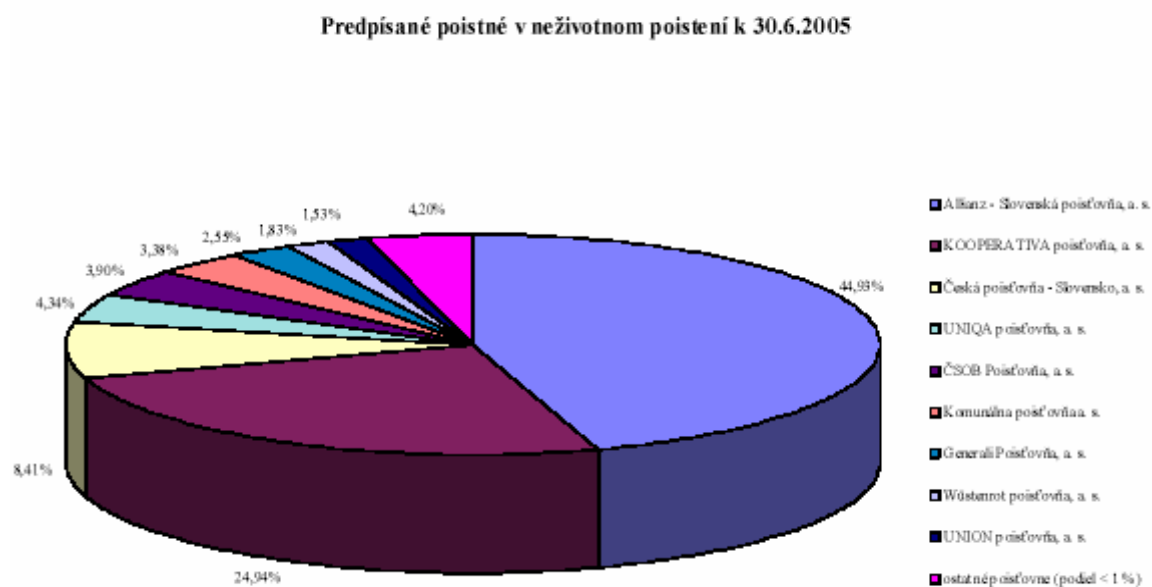
a. s. s objemom predpisu vo výške 1 173 191 tis. Sk, medziročným nárastom o 7,55 % a 4,29 % podielom na trhu.

Graf č. 5: Predpísané poistné v životnom poistení k 30. 6. 2005

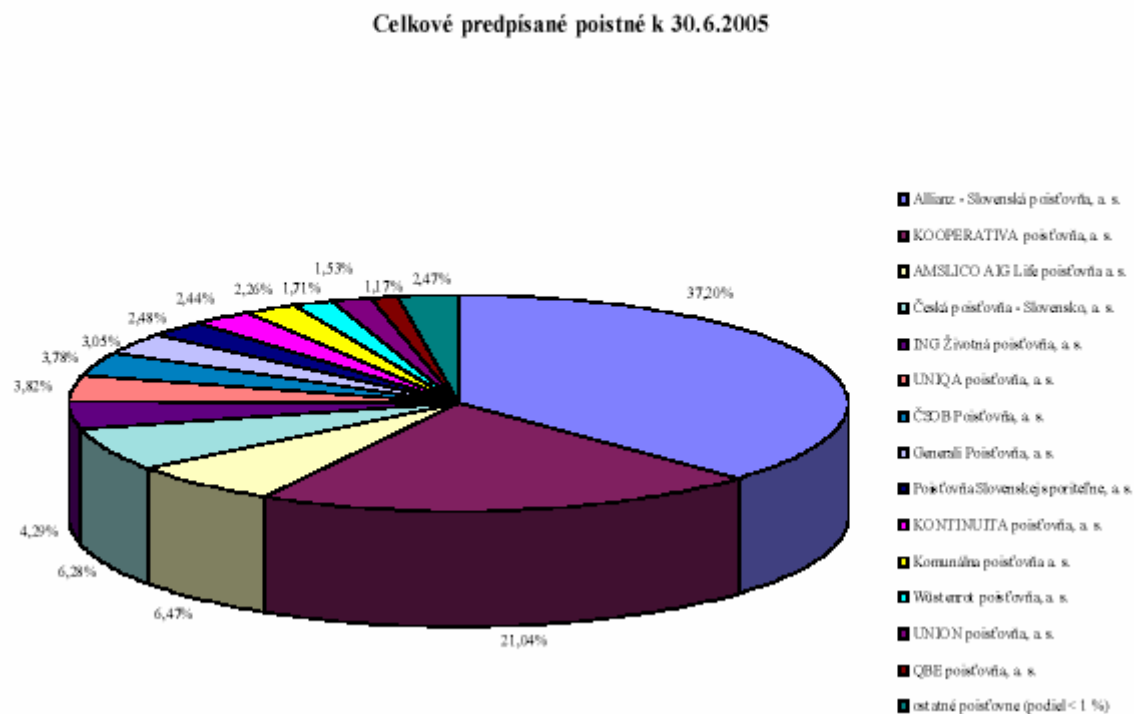
Zdroj: <http://www.nbs.sk/DFT/POIST/SPRAVY/2005.HTM>, 22. 3. 2007

Graf č. 6: Predpísané poistné v neživotnom poistení k 30. 6. 2005

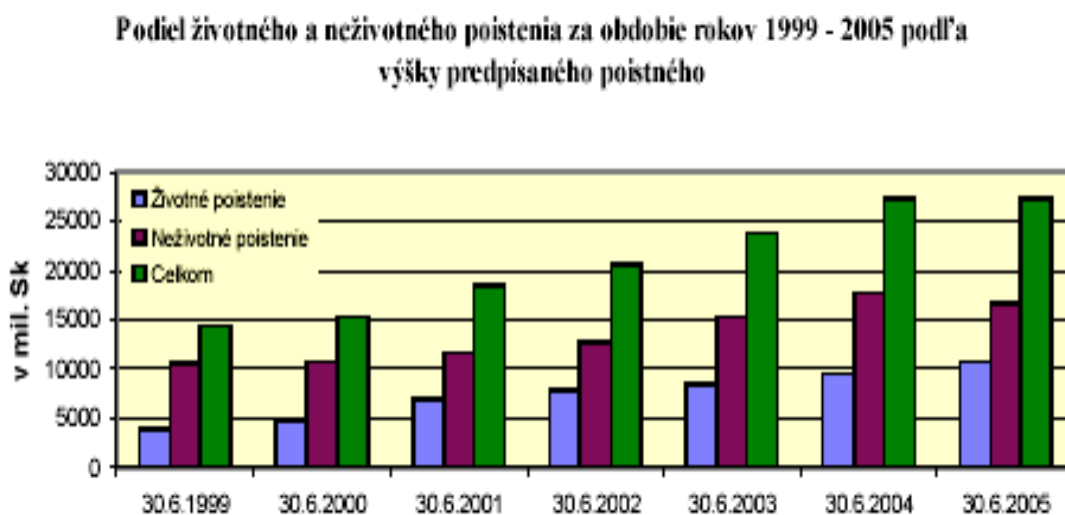
Zdroj: <http://www.nbs.sk/DFT/POIST/SPRAVY/2005.HTM>, 22. 3. 2007

Graf č. 7: Celkové predpísané poistné k 30. 6. 2005

Zdroj: <http://www.nbs.sk/DFT/POIST/SPRAVY/2005.HTM>, 22. 3. 2007

Graf č. 8: Podiel ŽP a NŽP za roky 1999 – 2005 podľa výšky predpísaného poistného

Zdroj: <http://www.nbs.sk/DFT/POIST/SPRAVY/2005.HTM>, 22. 3. 2007

V životnom poistení dlhodobu dominuje na celkovom objeme predpísaného poistného poistenie pre prípad dožitia alebo poistenie pre prípad smrti alebo dožitia. Predpis poistného tohto druhu poistenia predstavuje 62,22% podiel na predpísanom poistnom životného poistenia. Významnejšie rástlo poistenie s investičným fondom (investičné životné poistenie), ktoré predstavuje 16,12 % podiel na trhu životného poistenia. Pokles v predpísanom poistnom životného poistenia v porovnaní k 30.6.2004 zaznamenalo poistenie vena alebo prostriedkov na výživu detí.

Najvyšší podiel predpísaného poistného v rámci neživotného poistenia vykázalo poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla – 44,58%. Druhý najvyšší podiel (25,48%) bol vykázaný v poistení škôd na pozemných dopravných prostriedkoch iných než koľajových a v poradí tretí, 11,61% podiel, bol evidovaný v poistení škôd na majetku spôsobených požiarom, výbuchom, víchricou, prírodnými živlami inými ako víchrica, jadrovou energiou, zosuvom alebo zosadaním pôdy.

Viac ako 58 % poistného trhu ovládajú dve poisťovne (A-SP, a. s. a KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s.), pričom každá z nich vykázala podiel na poistnom trhu vyšší ako 10 %. V životnom poistení tieto dve poisťovne ovládli viac ako 40 % a v neživotnom poistení takmer 70 %. Len dve poisťovne mali k 30. 6. 2005 vyšší ako päťpercentný a nižší ako desaťpercentný podiel na poistnom trhu, pričom spolu zastupujú 12,75 % poistného trhu.

Podľa vyššie uvedených údajov možno konštatovať, že poistný trh na Slovensku je viac koncentrovaný v neživotnom ako v životnom poistení, čo je spôsobené najmä vysokou koncentráciou trhu v povinnom zmluvnom poistení motorových vozidiel a jeho podielom na celkovom neživotnom poistení. [7]

5. Faktory ovplyvňujúce slovenský poistný trh

V podmienkach komerčného poisťovníctva sa najviac sledujú a vyhodnocujú tieto ukazovatele:

- predpísané poistné,
- náklady na poistné plnenia,
- škodovosť.

5.1 Podiel predpísaného poistného k HDP

Podiel predpísaného poistného na hrubom domácom produkte, tzv. „poistenosť“, je agregovaný ukazovateľ merajúci rozvoj sektora poisťovníctva na makroekonomickej úrovni. Tento indikátor napriek tomu, že je hlboko pod priemerom vyspelých európskych ekonomík, počnúc polrokom 2001 medziročne rástol, pričom najväčšie nárasty zaznamenal v predchádzajúcich dvoch obdobiach. K 30. 6. 2005 z dôvodu poklesu celkového objemu predpísaného poistného klesol podiel predpísaného poistného na HDP o 0,32 % na hodnotu 3,96 %. HDP v roku 2005 bol v objeme 438,8 mld. Sk. [7]

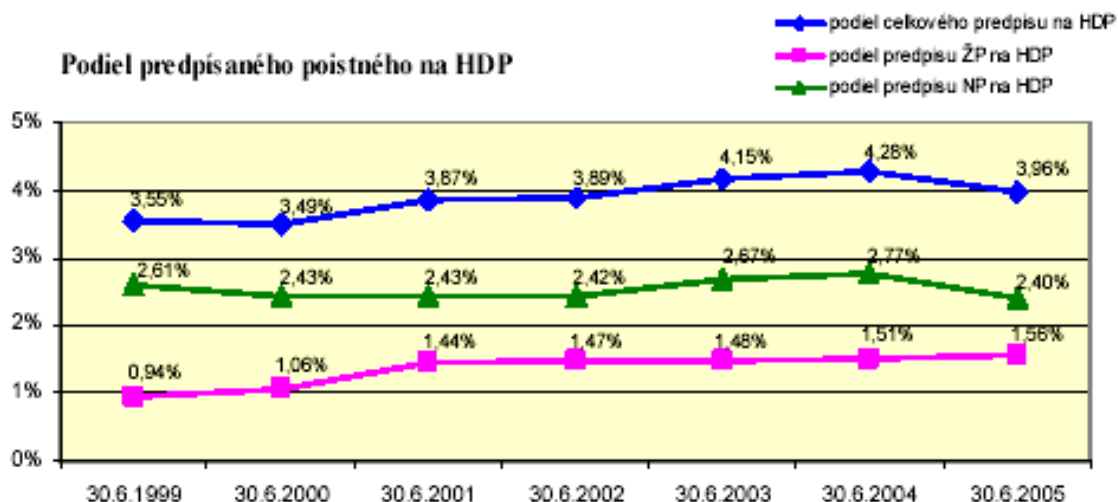
Postupný nárast poistenosti je znázornený v tabuľke č. 8 a v grafe č. 8.

Tabuľka č. 8: Vývoj podielu predpísaného poistného k HDP za jednotlivé polroky
(v mld. Sk)

Obdobie	HDP v bežných cenách ¹⁾	Predpis poistného	Podiel predpisu k HDP	Podiel predpisu ŽP k HDP	Podiel predpisu NP k HDP
30.6.1999	405,1	14,391	3,55 %	0,94 %	2,61 %
30.6.2000	438,0	15,274	3,49 %	1,06 %	2,43 %
30.6.2001	479,5	18,548	3,87 %	1,44 %	2,43 %
30.6.2002	528,3	20,554	3,89 %	1,47 %	2,42 %
30.6.2003	571,6	23,730	4,15 %	1,48 %	2,67 %
30.6.2004	639,1	27,337	4,28 %	1,51 %	2,77 %
30.6.2005	690,2	27,320	3,96 %	1,56 %	2,40 %

Zdroj: <http://www.nbs.sk/DFT/POIST/SPRAVY>, 22. 3. 2007

Graf č. 9: Podiel predpísaného poistného na HDP

Zdroj: <http://www.nbs.sk/DFT/POIST/SPRAVY>, 22. 3. 2007

5.2 Náklady na poistné plnenia

Náklady na poistné plnenia predstavujú pre poisťovňu sumu plnení, ktoré poisťovňa v určitom období vyplatila alebo sa zaviazala vyplatiť poistenému alebo poškodenému.

K 30. 6. 2005 bolo v životnom poistení evidovaných 255 966 poskytnutých poistných plnení, pri ktorých bolo ukončené šetrenie a vznikol nárok na poistné plnenie, čo predstavuje 20,32% medziročný nárast. V NŽP bolo k 30. 6. 2005 evidovaných 240 098 poskytnutých poistných plnení, čo je o 10,04% menej ako k 30. 6. 2004.

Prehľad o nákladoch na poistné plnenia za prvý polrok roku 2005 podľa jednotlivých poisťovní je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

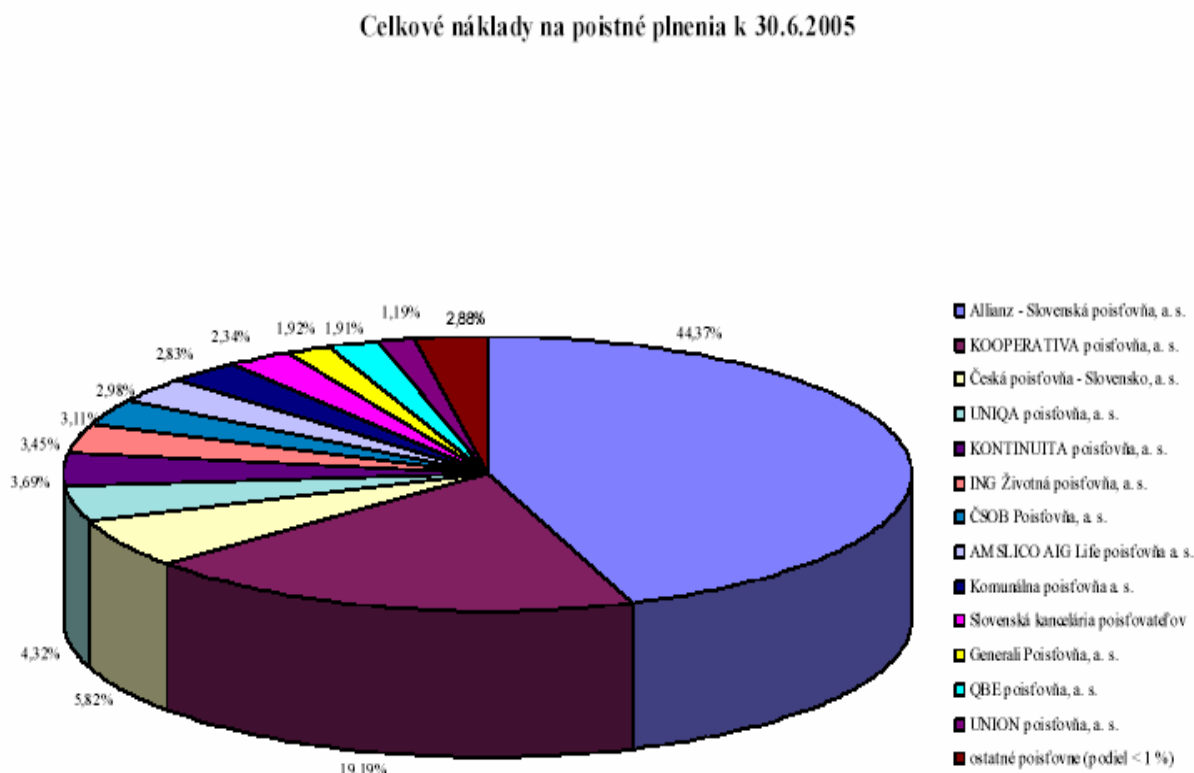
Tabuľka č. 9: Náklady na PP podľa jednotlivých poisťovní k 30. 6. 2005 (v tis. Sk)

Poisťovňa	Náklady na poistné plnenia k 30.6.2005 (v tis. Sk)					
	ŽIVOTNÉ poistenie	Podiel na trhu (v %)	NEŽIVOTNÉ poistenie	Podiel na trhu (v %)	SPOLU	Podiel na trhu (v %)
Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s.	1 857 299	53,69	1 979 311	38,16	3 836 610	44,37
KOOPERATIVA poisťovňa, a. s.	246 066	7,11	1 413 488	27,25	1 659 554	19,19
UNIQA poisťovňa, a. s.	50 454	1,46	322 698	6,22	373 152	4,32
ČSOB Poisťovňa, a. s.	118 071	3,41	150 962	2,91	269 033	3,11
QBE poisťovňa, a. s.	135 321	3,91	29 814	0,57	165 135	1,91
UNION poisťovňa, a. s.	24 086	0,70	78 986	1,52	103 072	1,19
Česká poisťovňa - Slovensko, a. s.	23 291	0,67	479 670	9,25	502 960	5,82
Komunálna poisťovňa a. s.	48 838	1,41	195 449	3,77	244 287	2,83
POISŤOVŇA GERLING Slovensko, a. s.	-	-	10 545	0,20	10 545	0,12
Vzájomná životná poisťovňa Sympatia, a. s.	18	0,00	5 589	0,11	5 607	0,06
Wüstenrot poisťovňa, a. s.	22 639	0,65	63 522	1,22	86 161	1,00
Prvá česko-slovenská poisťovňa, a. s.	33 634	0,97	-	-	33 634	0,39
AMSLICO AIG Life poisťovňa a. s.	251 100	7,26	6 834	0,13	257 934	2,98
ING Životná poisťovňa, a. s.	298 639	8,63	-	-	298 639	3,45
Poisťovňa TATRA a. s.	3 383	0,10	21 555	0,42	24 938	0,29
Generali Poisťovňa, a. s.	14 883	0,43	150 847	2,91	165 730	1,92
KONTINUITA poisťovňa, a. s.	317 368	9,17	1 957	0,04	319 325	3,69
D.A.S. poisťovňa právnej ochrany, a. s.	-	-	8 437	0,16	8 437	0,10
Poisťovňa AIG Slovakia a. s.	-	-	43 468	0,84	43 468	0,50
VICTORIA - VOLKSBANKEN Poisťovňa, a. s.	1 209	0,03	638	0,01	1 847	0,02
Poisťovňa Cardif Slovakia, a. s.	2 484	0,07	7 192	0,14	9 676	0,11
CREDIT SUISSE LIFE & PENSIONS POISŤOVŇA, a. s.	0	0,00	-	-	0	0,00
Poisťovňa Slovenskej sporiteľne, a. s.	10 519	0,30	-	-	10 519	0,12
OTP Garancia životná poisťovňa, a. s.	-21	-0,00	-	-	-21	0,00
OTP Garancia poisťovňa, a. s.	-	-	13 785	0,27	13 785	0,16
Slovenská kancelária poisťovateľov	-	-	202 525	3,90	202 525	2,34
Celkom	3 459 281	100,00	5 187 271	100,00	8 646 552	100,00

Zdroj: <http://www.nbs.sk/DFT/POIST/SPRAVY>, 22. 3. 2007

Najvyšší objem nákladov na poistné plnenia v prvom polroku 2005 vykázala A-SP, a. s. Druhé najvyššie náklady na poistné plnenia vo výške 1 659 554 tis. Sk vykázala KOOPERATIVA poisťovňa, a. s.. Po nej nasledujú Česká poisťovňa - Slovensko, a. s. s nákladmi na poistné plnenia vo výške 502 960 tis. Sk a UNIQA poisťovňa, a. s. s nákladmi vo výške 373 152 tis. Sk. Prvých päť poisťovní s najväčšími nákladmi na poistné plnenia uzatvára Kontinuita poisťovňa, a. s. s nákladmi na poistné plnenia vo výške 319 152 tis. Sk. Najnižšie, resp. záporné hodnoty výšky nákladov v hodnote –21 tis. Sk dosiahla OTP životná poisťovňa, a. s. Táto hodnota bola spôsobená vyššími prijatými regresmi ako vyplatenými poistnými plneniami.

Graf č. 10: Celkové náklady na poistné plnenie k 30. 6. 2005

Zdroj: <http://www.nbs.sk/DFT/POIST/SPRAVY>, 22. 3. 2007

V ŽP najvyšší medziročný nárast nákladov na poistné plnenia (45,28% podiel) bol zaznamenaný v poistení spojeným s investičným fondom. Na druhom mieste bolo evidované pripoistenie k poisteniu pre prípad úrazu alebo choroby s 6,09% nárastom a v poradí tretie miesto patrí odvetviu – dôchodkové poistenie s medziročným nárastom o 1,51%.

V NŽP najvyšší medziročný nárast nákladov na poistné plnenia (o 692,16%) dosiahlo poistenie zodpovednosti za škodu vyplývajúcu z vlastníctva alebo používania leteckého dopravného prostriedku vrátane zodpovednosti dopravcu. Nárast je vysoký z toho dôvodu, že toto poistenie poskytuje len Allianz – SP, a.s. a náklady nevykazujú vysoké objemy. V poradí na druhom mieste s medziročným nárastom 334,50% bolo evidované poistenie škôd na leteckých dopravných prostriedkoch. Tretie miesto vykázalo poistenie rôznych finančných strát so 154,55% medziročným nárastom. [7]

5.3 Škodovosť

Škodovosť sa sleduje v neživotnom poistení. Škodovosť je vypočítaná z podielu súčtu nákladov na poistné plnenie v hrubej výške a zmeny stavu brutto technickej rezervy na poistné plnenie (RPP) a rozdielu medzi predpísaným poistným v hrubej výške a zmenou stavu brutto technickej rezervy na poistné budúcich období (RPBO). Zmena stavu RPP ovplyvňuje celkové náklady na poistné plnenie poisťovne vo vzťahu ku všetkým škodám. Tvorba RPBO ovplyvňuje výšku poistného, nakoľko poisťovňa má k dispozícii v účtovnom období len tú časť predpísaného poistného, ktorá jej prislúcha v danom účtovnom období, tj. zaslúžené poistné.

V nasledujúcej tabuľke je uvedený vývoj škodovosti v neživotnom poistení podľa jednotlivých poisťovní za prvé polroky rokov 2002 až 2005.

Tabuľka č. 10: Vývoj škodovosti v neživotnom poistení za polroky 2002-2005

Poisťovňa	k 30. 6. 2002	k 30. 6. 2003	k 30. 6. 2004	k 30. 6. 2005	
	Neživotné poistenie	Neživotné poistenie	Neživotné poistenie	Neživotné poistenie	Zmena 05-04
Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s.	53,51 %	61,02 %	50,93 %	27,35 %	-23,58 %
KOOPERATIVA poisťovňa, a. s.	43,95 %	47,47 %	43,13 %	42,96 %	-0,17 %
UNIQA poisťovňa, a. s.	63,16 %	70,53 %	53,84 %	49,83 %	-4,01 %
ČSOB Poisťovňa, a. s.	60,23 %	50,05 %	49,28 %	81,35 %	32,08 %
QBE poisťovňa, a. s.	23,10 %	13,87 %	23,44 %	21,54 %	-1,90 %
UNION poisťovňa, a. s.	34,03 %	30,36 %	44,38 %	24,86 %	-19,52 %
Česká poisťovňa - Slovensko, a. s.	36,71 %	58,34 %	66,65 %	54,84 %	-11,80 %
Komunálna poisťovňa a. s.	32,63 %	19,27 %	17,89 %	34,00 %	16,11 %
POISTOVŇA GERLING Slovensko, a. s.	3,10 %	1,98 %	-0,22 %	23,46 %	23,68 %
Vzájomná životná poisťovňa Sympatia, a. s.	25,93 %	20,55 %	38,62 %	36,35 %	-2,27 %
Wüstenrot poisťovňa, a. s.	39,93 %	40,76 %	42,46 %	53,03 %	10,57 %
AMSLICO AIG Life poisťovňa a. s.	17,08 %	25,75 %	12,92 %	10,17 %	-2,75 %
Poisťovňa TATRA a. s.	11,46 %	36,47 %	65,60 %	58,89 %	-6,71 %
Generali Poisťovňa, a. s.	65,54 %	56,70 %	54,78 %	31,57 %	-23,21 %
KONTINUITA poisťovňa, a. s.	29,39 %	28,31 %	20,50 %	33,24 %	12,73 %
D.A.S. poisťovňa právnej ochrany, a. s.	44,98 %	29,37 %	34,31 %	27,45 %	-6,86 %
Poisťovňa AIG Slovakia a. s.	11,67 %	4,23 %	12,92 %	52,80 %	39,88 %
VICTORIA - VOLKSBANKEN Poisťovňa, a. s.	59,42 %	0,00 %	1,77 %	3,11 %	1,35 %
Poisťovňa Cardif Slovakia, a. s.	19,78 %	26,59 %	29,70 %	9,05 %	-20,65 %
OTP Garancia poisťovňa, a. s.	-	-	39,41 %	60,84 %	21,43 %
Slovenská kancelária poisťovateľov ²⁾	123 765,03 %	821,03 %	7 629,24 %	103 858,81 %	96 229,56 %
Celkom	59,64%	53,28%	48,18%	38,89%	-9,29%

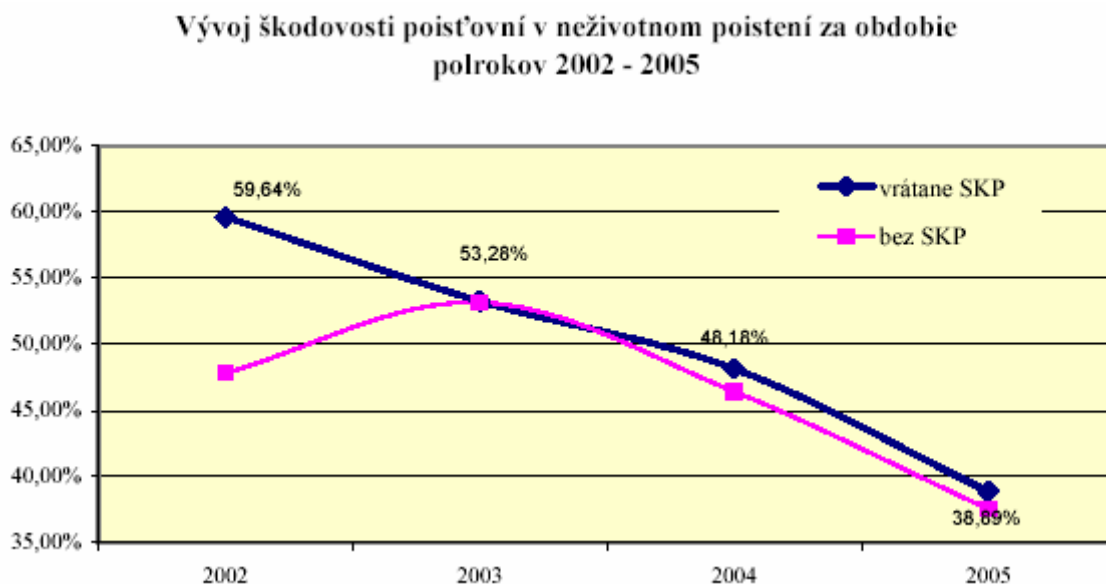
Zdroj: <http://www.nbs.sk/DFT/POIST/SPRAVY>, 22. 3. 2007

Najvyššiu škodovosť v prvom polroku roku 2005 vykázala ČSOB Poist'ovňa, a.s. vo výške 60,84%. Táto poisťovňa zaznamenala vysokú škodovosť (viac než 70%) v poistných odvetviach: poistenie škôd na pozemných dopravných prostriedkoch iných než koľajových a poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a dopravcu.

Vysoká škodovosť bola vykázaná aj v poisťovni OTP Garancia poisťovňa, a. s. (60,84%), pričom najvyššiu škodovosť poisťovňa zaznamenala v poistení škôd na pozemných dopravných prostriedkoch iných než koľajových. OTP Garancia poisťovňa je poisťovňa s malým poistným kmeňom (jej podiel na trhu je 0,18%), a preto aj malý výkyv v poistných plneniach môže znamenať značný nárast škodovosti.

Najnižšiu škodovosť vykázali: VICTORIA – VOLKSBANBEN Poisťovňa, a.s. (3,11%), Poisťovňa Cardif Slovakia, a. s. (9,05%) a AMSLICO AIG Life poisťovňa, a. s. (10,17%)

Graf č. 11: Vývoj škodovosti poisťovní v NŽP za polroky 2002 až 2005

Zdroj: <http://www.nbs.sk/DFT/POIST/SPRAVY>, 22. 3. 2007

K 30. 6. 2005 bola najvyššia škodovosť (92,28%) vykázaná v poistení škôd na leteckých dopravných prostriedkoch .

Najnižšia škodovosť bola vykázaná v poistení zodpovednosti za škodu vyplývajúcu z vlastníctva alebo z používania riečneho, jazerného alebo námorného dopravného prostriedku vrátane zodpovednosti dopravcu (-0,64%) a v poistení zodpovednosti za škodu vyplývajúcu z vlastníctva alebo z používania leteckého dopravného prostriedku vrátane zodpovednosti dopravcu (8,66%). Najvyšší pokles škodovosti nastal v poistnom odvetví poistenie úveru (o 24,37%). [7]

5.4 Dôchodková reforma v SR

Cieľom dôchodkovej reformy na Slovensku sú vyššie a spravodlivejšie dôchodky, o ktorých si občania budú môcť sami rozhodovať.

Dôchodkový systém, ktorý na Slovensku fungoval do 31. decembra 2003, bol nespravodlivý a z dlhodobého hľadiska pre štát neudržateľný. Všetci ľudia dostávali približne rovnaké dôchodky bez ohľadu na to, koľko zarábali a aké odvody počas svojho života platili. Navyše, peniaze na výplatu dôchodkov začínajú, najmä kvôli nepriaznivému demografickému vývoju, chýbať. Bez reformy by bol štát nútený buď dôchodcom znížiť dôchodky, alebo pracujúcim občanom zvýšiť odvody.

Princípy reformy:

V rámci reformy sa väčšina Slovákov v aktívnom veku môže rozhodnúť, či chce dostávať svoj budúci povinný starobný dôchodok z jedného alebo dvoch zdrojov, nazývaných piliere dôchodkového systému.

- Občania môžu zostať výlučne v 1. pilieri, ktorý reprezentuje Sociálna poisťovňa. V tomto prípade budú oni aj ich zamestnávateľ naďalej platiť odvody do Sociálnej poisťovne (1. pilier).
- Môžu sa zapojiť do 2. piliera, ktorý reprezentujú osobné dôchodkové účty v dôchodkových správcovských spoločnostiach.

V druhom prípade časť odvodov, ktoré zamestnávateľ zatiaľ platil do Sociálnej poisťovne, pôjde na osobný dôchodkový účet zamestnanca v dôchodkovej správcovskej spoločnosti (DSS), ktorú si zamestnanec sám vyberie.. Peniaze na jeho účte bude DSS prostredníctvom dôchodkových fondov investovať a zhodnocovať tak, aby ich hodnota postupne rástla a pri odchode zamestnanca do dôchodku bola čo najvyššia. V prípade úmrtia zamestnanca zdedia peniaze na jeho účte pozostalí.

1. a 2. pilier dôchodkového systému sú povinné piliere dôchodkového systému. Na dôchodok je možné sa zabezpečiť aj dobrovoľne v doplnkových dôchodkových poisťovniach (DDP), ktoré reprezentujú tzv. 3.pilier dôchodkového systému.

Na Slovensku poskytujú svoje služby tieto dôchodkové správcovske spoločnosti:

- Allianz – Slovenská dôchodková správcovska spoločnosť, a. s.,
- AXA, d.s.s., a. s.,
- VÚB Generali dôchodková správcovska spoločnosť, a. s.,
- ING dôchodková správcovska spoločnosť, a. s.,
- ČSOB, d.s.s., a. s. [7]

5.5 Daňová reforma v SR

Od 1. 1. 2004 platí na Slovensku nový daňový systém, ktorý je súčasťou schválenej daňovej reformy. Reforma zmenila dane:

- daň z príjmu, ktorá bola odstupňovaná podľa výšky príjmu, je nahradená jednotnou, rovnou daňou vo výške 19%,
- daň z pridanej hodnoty (DPH) – pôvodné dve sadzby 14% a 20% nahradila jedna 19% sadzba,
- daň z prevodu a prechodu nehnuteľností má teraz jednu sadzbu 3%,
- dedická a darovacia daň zanikli. [7]

Od 1. 1. 2005 platí na Slovensku nový zákon o dani z pridanej hodnoty (651/2004 Z.z.). Zásadná zmena by mala byť pri platení dane pri dovoze tovaru zo zemí mimo EÚ. Zjednodušenie spočíva v tom, že dovozci nebudú platiť daň colným úradom a až dodatočne budú uplatňovať odpočet dane v súvislosti s ich podnikaním v daňovom priznaní. Doterajším spôsobom mohli byť peniaze podnikateľov viazané v štátnom rozpočte aj niekoľko mesiacov. Zmena spočíva v tom, že dovozci v daňovom priznaní uvedú daň a súčasne si uplatnia i odpočet dane, ktorá nebude viazaná v štátnom rozpočte.

5.6 Vstup Slovenska do EÚ a slovenský poistný trh

Od 1. 5. 2004 SR aktívne využíva možnosti zapojiť sa do rozhodovania EÚ vo všetkých oblastiach a ovplyvniť smerovanie spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky EÚ.

V prvej fáze procesu prijímania nových členských zemí strednej a východnej Európy, ktorá začala v 2. polovici 90. rokov, bolo Slovensko „odsunuté“ na vedľajšiu koľaj – bolo zaradené do druhej skupiny uchádzačov, pričom sa predpokladalo, že slovenský vstup do Únie bude mať výraznejšie oneskorenie za tým českým, maďarským či poľským. Neskôr však došlo ku zmene pravidiel prijímania, všetci žiadatelia sa stali súčasťou spoločného pelotonu a Slovensko sa v ňom začalo predstavovať.

Prelom milénia priniesol významný obrat v ekonomickom obraze Slovenska. Tento razantný obrat súvisí hlavne so zmenou politických pomerov na Slovensku. Daňová reforma, ktorej základom je 19% daň z príjmov a jednotná sadzba dane z pridanej hodnoty získali už po viac ako dvoch rokoch svoju slávu. Nezostáva však len u daní: patrí sem i reforma dôchodkového systému, zdravotníctva, sociálnej politiky či školstva. Posledným viditeľným krokom je vstup Slovenska do kurzového mechanizmu ERM II na jeseň roku 2005, ktorý je predvstupnou fázou pre plánované prijatie eura na Slovensku v roku 2009.

Slovenská ekonomika sa môže pochváliť veľmi silným hospodárskym rastom – najsilnejším v stredoeurópskom regióne, vysokým záujmom zahraničných investorov o vstup na Slovensko, výrazným poklesom zatiaľ však stále veľmi vysokej miery nezamestnanosti a vysokou mierou zahranično – obchodnej otvorenosti.

Ako sprievodný jav členstva Slovenskej republiky v Európskej únii je v oblasti poisťovníctva záujem poisťovacích spoločností z iných členských štátov o vykonávanie poisťovacej činnosti na území Slovenskej republiky. Poisťovne so sídlom v niektorom štáte Európskej únie alebo Európskeho hospodárskeho priestoru môžu po splnení stanovených podmienok vykonávať činnosť na území Slovenskej republiky na základe povolenia, ktoré im bolo udelené v štáte svojho sídla. Tieto poisťovacie spoločnosti sa môžu rozhodnúť vykonávať činnosť na území Slovenskej republiky buď na základe práva zriaďovať pobočky (6 poisťovní z iných členských štátov) alebo na základe práva slobodného poskytovania služieb (cca 300 poisťovní z iných členských štátov). Národná banka Slovenska vedie zoznam zahraničných finančných inštitúcií, ktoré môžu vykonávať činnosť v Slovenskej republike a zverejňuje ho na svojej web-stránke.

Na základe práva zriaďovať pobočky pôsobia na Slovensku tieto poisťovne:

- Atradius Credit Insurance N.V.

Atradius je jednou z najväčších poisťovní pohľadávok na svete s celkovým obratom 1,2 miliardy EUR, čo znamená 24 % celosvetového trhového podielu. Každoročne poisťuje svetové obchody v hodnote okolo 350 miliárd EUR proti riziku nezaplatenia, zabezpečuje súhrnnú ponuku produktov od poistenia pohľadávok až po ich vymáhanie. Vedenie spoločnosti Atradius Credit Insurance N.V. sídli v Amsterdame. Majoritnými vlastníkmi sú Crédito y Caución, Seguros Catalana Occidente a Swiss Re. Od 1.7.2005 je Atradius zaregistrovaný ako pobočka zahraničnej poisťovne na Slovensku. Atradius poskytuje komplexnú poistnú ochranu pohľadávok a ponúka všestranné riešenia v oblasti upisovania finančných rizík a preverovania ako tržných segmentov, tak svetového trhu.

- Deutscher Ring Lebensversicherungs-AG

Táto poisťovňa má svoje sídlo v Hamburgu, v Nemecku. Bola založená už v roku 1913 ako ľudová poisťovňa nemeckého spolku obchodníkov, vtedajšia odborová organizácia zamestnancov. Na slovenskom poistnom trhu pôsobí táto poisťovňa od 15. 7. 2005. Poskytuje produkty z oblasti životného poistenia.

- AXA životní pojišťovna a.s.

Francúzska skupina AXA vstúpila na slovenský trh na konci roku 2006 akvizíciou Winterthur Group. Vstúpila najskôr na český poistný trh a následne rozšírila svoju pôsobnosť aj na územie Slovenskej republiky. V súčasnosti AXA na Slovensku ponúka tradičné a investičné životné poistenie prostredníctvom AXA životní pojišťovny a.s., ktorá v minulom roku evidovala na Slovensku takmer 11 tisíc klientov a predpísané poistné v sume 84,8 mil. Sk.

AXA má na Slovensku zastúpenie aj v oblasti dôchodkov. V treťom pilieri pôsobí prostredníctvom doplnkovej dôchodkovej spoločnosti AXA d.d.s., a.s. V rámci druhého dôchodkového piliera cez dôchodkovú správcovskú spoločnosť AXA d.s.s., a.s. evidovala vlni zhruba 416 tis. klientov, pričom koncom roka spravovala aktíva v sume 7,828 mld. Sk.

- Europäische Reiseversicherung AG

Táto poisťovňa otvorila svoju pobočku na území SR dňa 18. 7. 2006. Jedná sa o špecialistu na cestovné poistenie so 100-ročnými skúsenosťami - Europäische Reiseversicherung AG, organizačná zložka Slovensko (Európska cestovná poisťovňa - ECP). Európska cestovná poisťovňa vznikla v roku 1907. Svoje hlavné sídlo má vo Viedni v Rakúsku. Je členom European Travel Insurance Group (ETIG) – najväčšej siete špecializovaných cestovných poisťovní v Európe. Európska cestovná poisťovňa sa zameriava na 5 kľúčových pilierov:

- poistenie klientov cestujúcich do zahraničia – outgoing,
- služobné cesty – komplexné poistenie zamestnancov voči cestovným rizikám (CTI),
- služby – poistenie pre prípad úpadku cestovných kancelárií a poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú organizátorom cesty alebo zájazdu,
- cestovné poistenie pre návštevníkov Slovenska – incoming,
- cestovné poistenie na bankových platobných kartách a ročné produkty pre jednotlivcov a rodiny na turistické cesty.

- AIG EUROPE S.A.

Táto poisťovňa má svoje sídlo v Paríži, vo Francúzsku. Na slovenskom poistnom trhu pôsobí od 15. 8. 2006. Poskytuje produkty z oblasti neživotného poistenia.

- Zavarovalnica Triglav, d.d.

Triglav poisťovňa, pobočka zahraničnej poisťovne Bratislava bola založená dňa 30.11.2006. Poisťovňa má na Slovenskom trhu povolenie na vykonávanie poistenia v neživotnej oblasti. Ponúkajú širokú paletu poistení majetku, ako aj poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú iným osobám. Neživotné poistenie začala najväčšia slovinská poisťovňa Triglav na Slovensku poskytovať koncom apríla 2007. Táto poisťovňa chce preraziť novými možnosťami poistenia a prehľadnejším riešením prípadných škôd. S ponukou najskôr oslovila podnikateľov. Obyvatelia si budú môcť majetok poistiť neskôr a ako posledný je naplánovaný rozbeh poistenia áut a života. Triglav poisťovňa okrem domovskej krajiny pôsobí aj v Chorvátsku, Bosne a Hercegovine, Čiernej Hore a Česku, kde už v súčasnosti ponúka verejnosti poistenie domácností, budov, rekreačných nehnuteľností a áut. [7]

Záver

Vo svojej práci som sa zamerala na slovenský poistný trh. V závere by som tento trh chcela stručne charakterizovať. Vývoj tohto poistného trhu nebol vôbec jednoduchý. Prvé zmienky o poisťovníctve na Slovensku pochádzajú síce už z roku 1919, ale pôsobenie samostatného slovenského poistného trhu môžeme datovať až od roku 1989. Do tejto doby bol slovenský trh súčasťou centralizovane riadeného československého poistného trhu. Čo sa týka legislatívy, tak slovenský trh prešiel množstvom zmien. Tieto zmeny sa súvisia hlavne so vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie.

Z hľadiska počtu poskytovateľov poistnej ochrany je na Slovensku dostatok inštitúcií. V súčasnosti tu pôsobí 24 poisťovní, z toho 5 poisťovní sa zameriava na životné poistenie, 5 poisťovní na neživotné poistenie a 14 poisťovní je univerzálnych. Podľa množstva poskytovaných produktov v rámci životného a neživotného poistenia je možné konstatovať, že stále prevláda neživotné poistenie. V Európskej únii je tomu práve naopak, ale dobrým znakom je, že v poslednom období dochádza v Slovenskej republike k zvyšovaniu počtu poisťovní v oblasti životného poistenia.

Na slovenský poistný trh má vplyv viac faktorov, ale za významné možno považovať dôchodkovú a daňovú reformu. Daňová reforma zaviedla na Slovensku jednotnú daň z príjmu vo výške 19%, čo viedlo k prílivu zahraničného kapitálu nielen v oblasti poisťovníctva. Dôchodková reforma zase poskytla možnosť občanom dobrovoľne sa rozhodnúť, či chce dostávať svoj budúci povinný starobný dôchodok z jedného alebo z dvoch zdrojov.

Na území Slovenskej republiky môžu po splnení stanovených podmienok vykonávať činnosť aj poisťovne so sídlom v niektorom štáte Európskej únie alebo Európskeho hospodárskeho priestoru na základe povolenia, ktoré im bolo udelené v štáte ich sídla. Tieto poisťovacie spoločnosti sa môžu rozhodnúť vykonávať činnosť na území Slovenskej republiky buď na základe práva zriaďovať pobočky (6 poisťovní z iných členských štátov) alebo na základe práva slobodného poskytovania služieb (cca 300 poisťovní z iných

členských štátov). Tieto poisťovne sa snažia o uplatnenie na slovenskom poistnom trhu. Pomáha im v tom hlavne silné zázemie domovskej spoločnosti a dlhodobé skúsenosti v podnikaní v oblasti poisťovníctva.

Záverom by som chcela povedať, že aj keď na Slovensku stále ešte prevláda neživotné poistenie nad životným a slovenská legislatíva nie je ešte úplne zosúladená s legislatívou EÚ, tak slovenský poistný trh sa rozvíja veľmi sľubne a je na dobrej ceste k začleneniu sa do jednotného poisťovacieho trhu v rámci Európskej únie.

Zoznam použitých zdrojov

Literatúra:

- [1] MAJTÁNOVÁ, A., aj. *Poistovníctvo – Teória a prax*. 1. vyd. Praha: EKOPRESS, 2006. ISBN 80-86929-19-1.
- [2] MAJTÁNOVÁ, A. *Poistný trh*. 2. vyd. Bratislava: Elita 1993. ISBN 80-85323-32.
- [3] PATOPRSTÝ, J. *Dejiny poistovníctva v Česko-Slovensku, 3.diel*. 4. vyd. Bratislava: Alfa konti 1996.

Periodiká:

- [4] *Pojistné rozpravy 12/2002*. Praha: Česká asociace pojišťoven. ISSN 0862-6162

Internetové adresy:

- [5] *Poistný trh v SR po vstupe do EÚ* [online]. [cit. 22. 3. 2007]. Dostupné z www3.ekf.tuke.sk/work/Konferencia%20Herlany/zbornikCD/doc/Drugdova.pdf
- [6] *Slovenská asociácia poisťovní* [online]. [cit. 22. 3. 2007]. Dostupné z <http://www.slaspo.sk/>
- [7] *Národná banka Slovenska* [online]. [cit. 22. 3. 2007]. Dostupné z <http://www.nbs.sk/DFT/POIST/INDEX.HTM>
- [8] *AEGON Životná poisťovňa* [online]. [cit. 22. 3. 2007]. Dostupné z http://www.aegon.sk/?section=10&root_point=2&size=large
- [9] *Allianz – Slovenská poisťovňa* [online]. [cit. 22. 3. 2007]. Dostupné z <http://www.allianzsp.sk/>
- [10] *Amslico AIG Life poisťovňa* [online]. [cit. 22. 3. 2007]. Dostupné z <http://www.amslico.sk/index.php>

- [11] *Česká poisťovňa – Slovensko* [online]. [cit. 22. 3. 2007]. Dostupné z <http://www.cps.sk/showdoc.do?docid=4>
- [12] *ČSOB poisťovňa* [online]. [cit. 22. 3. 2007]. Dostupné z http://www.csobpoistovna.sk/buxus/generate_page.php?page_id=1
- [13] *D.A.S. poisťovňa právnej ochrany* [online]. [cit. 22. 3. 2007]. Dostupné z <http://www.das.sk/>
- [14] *Generali Poisťovňa* [online]. [cit. 22. 3. 2007]. Dostupné z <http://www.generali.sk/showdoc.do?docid=4>
- [15] *ING Životná poisťovňa* [online]. [cit. 22. 3. 2007]. Dostupné z <http://www.ing.sk/sk/>
- [16] *Komunálna poisťovňa* [online]. [cit. 22. 3. 2007]. Dostupné z <http://www.kpas.sk/>
- [17] *Kontinuita poisťovňa* [online]. [cit. 22. 3. 2007]. Dostupné z <http://www.kontinuita.sk/index/index.php>
- [18] *KOOPERATIVA poisťovňa* [online]. [cit. 22. 3. 2007]. Dostupné z <http://www.koop.sk/>
- [19] *OTP Garancia poisťovňa* [online]. [cit. 22. 3. 2007]. Dostupné z <http://www.otpgarancia.sk/>
- [20] *Poisťovňa AIG Slovakia* [online]. [cit. 22. 3. 2007]. Dostupné z <http://www.aig.com/gateway/home>
- [21] *Poisťovňa Cardif Slovakia* [online]. [cit. 22. 3. 2007]. Dostupné z <http://www.cardif.sk/>
- [22] *Poisťovňa HDI-GERLING Slovensko* [online]. [cit. 22. 3. 2007]. Dostupné z <http://www.gerling.com/industry/sk/>
- [23] *Poisťovňa Slovenskej sporiteľne* [online]. [cit. 22. 3. 2007]. Dostupné z <http://www.pslsp.sk/>
- [24] *Poisťovňa TATRA* [online]. [cit. 22. 3. 2007]. Dostupné z <http://www.ptatra.sk/>
- [25] *Prvá československá poisťovňa Rapid* [online]. [cit. 22. 3. 2007]. Dostupné z <http://www.pcsp.sk/>
- [26] *QBE poisťovňa* [online]. [cit. 22. 3. 2007]. Dostupné z <http://www.qbeeurope.com/slovakia/>
- [27] *UNION poisťovňa* [online]. [cit. 22. 3. 2007]. Dostupné z <http://www.union.sk/>

- [28] *UNIQA poisťovňa* [online]. [cit. 22. 3. 2007]. Dostupné z http://www.uniqua.sk/uniqua_sk/
- [29] *VICTORIA-VOLKSBANKEN poisťovňa* [online]. [cit. 22. 3. 2007]. Dostupné z <http://www.victoria-volksbanken.sk/050000.htm>
- [30] *Wustenrot poisťovňa* [online]. [cit. 22. 3. 2007]. Dostupné z <http://www.wuestenrot.sk/>

Zoznam príloh

Príloha č. 1:

Zoznam poisťovní na poistnom trhu v Slovenskej republike k 31. 12. 2005.....9

Príloha č. 2:

Legislatívny rámec upravujúci slovenský poistný trh.....6

Príloha č. 3:

Klasifikácia poistných odvetví podľa poistných druhov.....1

ČLENOVIA SLOVENSKEJ ASOCIÁCIE POISTOVNÍ K 31. 12. 2005

Názov poisťovne: Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s.
Dátum povolenia činnosti: 31. 10. 1991
Dátum začatia poisťovacej činnosti: 31. 10. 1991
Základné imanie v mil. Sk: 5 868,6
Skladba imania v %: Allianz AG, Mníchov, Nemecko - 84,61
 Európska banka pre obnovu a rozvoj - 15
 ostatní akcionári - 0,39
Priemerný prepočítaný počet zamestnancov: 2 575
Hospodársky výsledok (po zdanení) v tis. Sk: 1 171 139
Predpísané poistné v tis. Sk: 17 586 859
Predseda predstavenstva: Torsten Leue
Predseda dozornej rady: Dr. Werner Zedelius

Názov poisťovne: AMSLICO AIG Life poisťovňa a. s.
Dátum povolenia činnosti: 19. 9. 1995
Dátum začatia poisťovacej činnosti: 19. 9. 1995
Základné imanie v mil. Sk: 300
Skladba imania v %: American Life Insurance Company (ALICO),
 Delaware, USA - 100
Priemerný prepočítaný počet zamestnancov: 173
Hospodársky výsledok (po zdanení) v tis. Sk: 761 851
Predpísané poistné v tis. Sk: 3 467 823
Predseda predstavenstva: Roman Holček
Predseda dozornej rady: Andreas Vassiliou
Generálny riaditeľ: Zack Reda Abounassar

Názov poisťovne: Česká poisťovňa - Slovensko,
 akciová spoločnosť (skratka ČPS, a. s.)
Dátum povolenia činnosti: 29. 4. 1993
Dátum začatia poisťovacej činnosti: 12. 7. 1993
Základné imanie v mil. Sk: 550
Skladba imania v %: CP Strategic Investments B.V.,
 Amsterdam, Holandsko - 100
Priemerný prepočítaný počet zamestnancov: 354
Hospodársky výsledok (po zdanení) v tis. Sk: 71 149
Predpísané poistné v tis. Sk: 3 180 434
Predseda predstavenstva: JUDr. Jan Ježdík
Predseda dozornej rady: Ing. Ivan Kočárník, CSc.
Generálny riaditeľ: Ing. Antonín Nekvinda

Názov poisťovne: **ČSOB poisťovňa, a.s.**
 Dátum povolenia činnosti: 12. 5. 1992
 Dátum začatia poisťovacej činnosti: 9. 6. 1992
 Základné imanie v mil. Sk: 838
 Skladba imania v %: KBC Insurance NV, Leuven, Belgicko - 75
 Československá obchodní banka, a. s.,
 Praha, ČR - 18,91
 Prvá slovenská investičná skupina, a. s.,
 Bratislava, SR - 6,09
 Priemerný prepočítaný počet zamestnancov: 261
 Hospodársky výsledok (po zdanení) v tis. Sk: - 217 065
 Predpísané poistné v tis. Sk: 1 833 908
 Predseda predstavenstva: Ník Vincke
 Predseda dozornej rady: Christian F. R. M. Defranco
 Generálny riaditeľ: Ník Vincke

Názov poisťovne: **D.A.S. poisťovňa právnej ochrany, a.s.**
 Dátum povolenia činnosti: 17. 12. 1997
 Dátum začatia poisťovacej činnosti: 17. 12. 1997
 Základné imanie v mil. Sk: 50
 Skladba imania v %: D.A.S. Deutscher Automobil Schutz Allgemeine
 Rechtsschutz-Versicherungs-Aktiengesellschaft,
 Mníchov, Nemecko - 100
 Priemerný prepočítaný počet zamestnancov: 35
 Hospodársky výsledok (po zdanení) v tis. Sk: 436
 Predpísané poistné v tis. Sk: 60 113
 Členovia predstavenstva: Dr. Franz Kronsteiner; Rüdiger Bauer; Dana Štorová
 Predseda predstavenstva: Dana Štorová
 Predseda dozornej rady: Peter Wiegand
 Riaditeľ poisťovne: Dana Štorová

Názov poisťovne: **Generali Poistovňa, a.s.**
 Dátum povolenia činnosti: 18. 10. 1996
 Dátum začatia poisťovacej činnosti: 22. 1. 1997
 Základné imanie v mil. Sk: 520
 Skladba imania v %: Generali Holding Vienna AG, Viedeň, Rakúsko - 100
 Priemerný prepočítaný počet zamestnancov: 245
 Hospodársky výsledok (po zdanení) v tis. Sk: - 245 343
 Predpísané poistné v tis. Sk: 1 872 638
 Predseda predstavenstva: Dr. Peter Thiring
 Členovia predstavenstva: RNDr. Milan Fleischhacker; Ing. Roman Juráš; Kurt Pap
 Predseda dozornej rady: Dr. Karl Stoss
 Generálny riaditeľ: Dr. Peter Thiring
 50 % akcionár spoločnosti VÚB Generali d. s. s., a. s.

Názov poisťovne: **ING Životná poisťovňa, a.s.**
 Dátum povolenia činnosti: 22. 3. 1996
 Dátum začatia poisťovacej činnosti: 5. 6. 1996
 Základné imanie v mil. Sk: 462,8
 Skladba imania v %: ING Continental Europe Holdings B.V.,
 Haag, Holandsko - 100
 Priemerný prepočítaný počet zamestnancov: 99
 Hospodársky výsledok (po zdanení) v tis. Sk: 149 057
 Predpísané poistné v tis. Sk: 2 411 890
 Predseda predstavenstva: Frans Jan van der Ent
 Predseda dozornej rady: Dyonisius Johannes Okhuijsen
 Generálny riaditeľ: Frans Jan van der Ent

Názov poisťovne: **KONTINUITA poisťovňa, a.s.**
 Dátum povolenia činnosti: 14. 2. 1997
 Dátum začatia poisťovacej činnosti: 17. 2. 1997
 Základné imanie v mil. Sk: 300
 Skladba imania v %: Wiener Städtische Allgemeine Versicherung AG,
 Viedeň, Rakúsko - 33
 KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s., Bratislava, SR - 67
 Priemerný prepočítaný počet zamestnancov: 132
 Hospodársky výsledok (po zdanení) v tis. Sk: 10 359
 Predpísané poistné v tis. Sk: 1 277 881
 Predseda predstavenstva: JUDr. Jozef Csáky
 Predseda dozornej rady: Ing. Juraj Leľkes

Názov poisťovne: **Komunálna poisťovňa, a.s.**
 Dátum povolenia činnosti: 19. 10. 1993
 Dátum začatia poisťovacej činnosti: 1. 1. 1994
 Základné imanie v mil. Sk: 280
 Skladba imania v %: KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s., Bratislava, SR - 95,11
 Dexia banka Slovensko, a. s., Žilina, SR - 4,68
 Mesto Banská Bystrica, SR - 0,11
 Mesto Brezno, SR - 0,07
 Obec Štrba, SR - 0,03
 Priemerný prepočítaný počet zamestnancov: 255
 Hospodársky výsledok (po zdanení) v tis. Sk: 58 369
 Predpísané poistné v tis. Sk: 1 325 549
 Predseda predstavenstva: Ing. Pavol Butkovský
 Predseda dozornej rady: Ing. Juraj Leľkes
 Generálny riaditeľ: Ing. Pavol Butkovský

Názov poisťovne: **KOOPERATIVA poisťovňa, a.s.**
 Dátum povolenia činnosti: 14. 11. 1990
 Dátum začatia poisťovacej činnosti: 29. 11. 1990
 Základné imanie v mil. Sk: 1 000
 Skladba imania v %: Wiener Städtische Allgemeine Versicherung AG,
 Viedeň, Rakúsko - 91,35
 SECURIA majetkovosprávna a podielová s. r. o.,
 Bratislava, SR - 8,65
 Priemerný prepočítaný počet zamestnancov: 969
 Hospodársky výsledok (po zdanení) v tis. Sk: 578 150
 Predpísané poistné v tis. Sk: 10 551 896
 Predseda predstavenstva: Ing. Juraj Lelkes
 Predseda dozornej rady: Dr. Günter Geyer
 Generálny riaditeľ: Ing. Juraj Lelkes

Názov poisťovne: **POISŤOVŇA GERLING Slovensko, a.s.**
 Dátum povolenia činnosti: 29. 9. 1994
 Dátum zápisu do obchodného registra: 14. 11. 1994
 Dátum začatia poisťovacej činnosti: 1. 1. 1995
 Základné imanie v mil. Sk: 75
 Skladba imania v %: GERLING-Welt-Service (GWS),
 Kolín nad Rýnom, Nemecko - 100
 Priemerný prepočítaný počet zamestnancov: 9
 Hospodársky výsledok (po zdanení) v tis. Sk: 34 419
 Predpísané poistné v tis. Sk: 266 962
 Predseda predstavenstva: Mag. Andreas Krebs
 Predseda dozornej rady: Reiner Gleiss
 Generálny riaditeľ, podpredseda predstavenstva: Ing. Dušan Smolenák

Názov poisťovne: **Poisťovňa Slovenskej sporiteľne, a.s.**
 Dátum povolenia činnosti: 18. 12. 2002
 Dátum začatia poisťovacej činnosti: 27. 1. 2003
 Základné imanie v mil. Sk: 81
 Skladba imania v %: Slovenská sporiteľňa, a. s., Bratislava, SR - 33,33
 Erste Bank AG, Viedeň, Rakúsko - 33,33
 Sparkassen Versicherung AG, Viedeň, Rakúsko - 33,33
 Priemerný prepočítaný počet zamestnancov: 45
 Hospodársky výsledok (po zdanení) v tis. Sk: 13 327
 Predpísané poistné v tis. Sk: 1 184 896
 Predseda predstavenstva: Ing. Roman Podolák
 Predseda dozornej rady: Mag. Klaus Bergsmann
 Generálny riaditeľ: Ing. Roman Podolák

POISTOVŇA TATRA

Názov poisťovne: **Poisťovňa TATRA, a.s.**
 Dátum povolenia činnosti: 23. 10. 1995
 Dátum začatia poisťovacej činnosti: 12. 7. 1996
 Základné imanie v mil. Sk: 188,3
 Skladba imania v %: CI Holding, a. s., Bratislava, SR - 66,91
 Horizont Slovakia, a. s., Košice, SR - 33,09
 Priemerný prepočítaný počet zamestnancov: 29
 Hospodársky výsledok (po zdanení) v tis. Sk: 91
 Predpísané poistné v tis. Sk: 120 609
 Predseda predstavenstva: Ing. Jozef Hudák
 Predseda dozornej rady: Ing. Libor Červenka
 Generálny riaditeľ: Ing. Jozef Hudák

Názov poisťovne: **Prvá česko-slovenská poisťovňa, a.s.**
 Dátum povolenia činnosti: 30. 5. 1995
 Dátum začatia poisťovacej činnosti: máj 1995
 Základné imanie v mil. Sk: 150,4
 Skladba imania v %: Technologické centrum, s. r. o., Košice, SR - 39,32
 Kerko, a. s., Košice, SR - 21,76
 UniBanka, a. s., Bratislava, SR - 7,06
 ostatní akcionári, SR - 31,64
 ostatní akcionári, ČR - 0,22
 Priemerný prepočítaný počet zamestnancov: 40
 Hospodársky výsledok (po zdanení) v tis. Sk: 13 392
 Predpísané poistné v tis. Sk: 250 053
 Predseda predstavenstva: RNDr. Peter Talán
 Predseda dozornej rady: Ing. Juraj Mucha
 Prezident: RNDr. Peter Talán

**CENTRAL
EUROPE**
SLOVAKIA

Názov poisťovne: **QBE poisťovňa, a.s.**
 Dátum povolenia činnosti: 25. 5. 1992
 Dátum začatia poisťovacej činnosti: 1. 7. 1992
 Základné imanie v mil. Sk: 176
 Skladba imania v %: QBE Insurance (Europe) Limited,
 Londýn, Veľká Británia -100
 Priemerný prepočítaný počet zamestnancov: 95
 Hospodársky výsledok (po zdanení) v tis. Sk: 277 214
 Predpísané poistné v tis. Sk: 492 719
 Predseda predstavenstva: Ing. Peter Cisar
 Predseda dozornej rady: Daniel Francis Carroll
 Generálny riaditeľ: Ing. Peter Cisar

Názov poisťovne: Union poisťovňa a. s.
 Dátum povolenia činnosti: 24. 9. 1992
 Dátum začatia poisťovacej činnosti: 1. 5. 1992
 Základné imanie v mil. Sk: 390
 Podiel zahraničnej účasti: Eureko, Zeist, Holandsko - 97,55
 ostatní akcionári - 2,45
 Priemerný prepočítaný počet zamestnancov: 271
 Hospodársky výsledok (po zdanení) v tis. Sk: 46 012
 Predpísané poistné v tis. Sk: 892 114
 Predseda predstavenstva: Ing. Tibor Bórik
 Predseda dozornej rady: Willem Antonius Jozef van Duin
 Generálny riaditeľ: Ing. Tibor Bórik

Názov poisťovne: UNIQA poisťovňa, a.s.
 Dátum povolenia činnosti: 15. 4. 1991
 Dátum začatia poisťovacej činnosti: 4. 1. 1991
 Základné imanie v mil. Sk: 408,9
 Skladba imania v %: UNIQA International Versicherungs-Holding
 GmbH, Viedeň, Rakúsko - 73,17
 UNIQA International Beteiligungs-Verwaltungs
 GmbH, Viedeň, Rakúsko - 26,63
 ostatní vlastníci akcií - 0,2
 Priemerný prepočítaný počet zamestnancov: 312
 Hospodársky výsledok (po zdanení) v tis. Sk: 27 334
 Predpísané poistné v tis. Sk: 2 040 603
 Predseda predstavenstva: Mag. Harald Chrstos
 Predseda dozornej rady: Dr. Konstantin Klien
 Generálny riaditeľ: Mag. Harald Chrstos

Názov poisťovne: VICTORIA - VOLKSBANKEN Poistovňa, a.s.
 Dátum povolenia činnosti: 20. 7. 1999
 Dátum začatia poisťovacej činnosti: 23. 12. 1999
 Základné imanie v mil. Sk: 140
 Skladba imania v %: ERGO International AG, Düsseldorf, Nemecko - 50,1
 VICTORIA - VOLKSBANKEN
 Versicherungsaktiengesellschaft, Viedeň, Rakúsko - 24,7
 Österreichische Volksbanken AG, Viedeň, Rakúsko - 15,2
 LUDOVÁ BANKA, a. s., Bratislava, SR - 10
 Priemerný prepočítaný počet zamestnancov: 12
 Hospodársky výsledok (po zdanení) v tis. Sk: 5 885
 Predpísané poistné v tis. Sk: 77 590
 Predseda predstavenstva: Mag. Karl Vosatka
 Predseda dozornej rady: Dkfm. Wolf Rainer Gille

Názov poisťovne: *Vzájomná životná poisťovňa Sympatia, a. s.*
 Dátum povolenia činnosti: 30. 8. 1994
 Dátum začatia poisťovacej činnosti: 19. 10. 1994
 Dátum ukončenia poisťovacej činnosti: 31. 12. 2005
 Základné imanie v mil. Sk: 360
 Skladba imania v %: ING Continental Europe Holdings B. V. - 100
 Priemerný prepočítaný počet zamestnancov: 34
 Hospodársky výsledok (po zdanení) v tis. Sk: 39 446
 Predpísané poistné v tis. Sk: 32 671
 Predseda predstavenstva: Ing. Alexandra Pavlovičová
 Predseda dozornej rady: Frans Jan van der Ent
 Generálny riaditeľ: Ing. Alexandra Pavlovičová

Názov poisťovne: *Wüstenrot poisťovňa, a. s.*
 Dátum povolenia činnosti: 27. 3. 1995
 Dátum začatia poisťovacej činnosti: 2. štvrtrok 1995
 Základné imanie v mil. Sk: 370
 Skladba imania v %: Wüstenrot Versicherungs-AG, Salzburg, Rakúsko - 66,13
 Wüstenrot & Württembergische-AG, Stuttgart, Nemecko - 33,87
 Priemerný prepočítaný počet zamestnancov: 170
 Hospodársky výsledok (po zdanení) v tis. Sk: 8 437
 Predpísané poistné v tis. Sk: 974 026
 Predseda predstavenstva: Mag. Siegfried Fatzi
 Predseda dozornej rady: Helmut Geier
 Generálny riaditeľ: Mag. Siegfried Fatzi

RIADNI PRIDRUŽENÍ ČLENOVIA SLOVENSKEJ ASOCIÁCIE POISŤOVNÍ

Názov poisťovne: *Aegon Levensverzekering N. V.,
pobočka zahraničnej poisťovne*
 Dátum povolenia činnosti: 29. 5. 2003
 Dátum začatia poisťovacej činnosti: 1. 9. 2003
 Priemerný prepočítaný počet zamestnancov: 39
 Hospodársky výsledok (po zdanení) v tis. Sk: - 166 355
 Predpísané poistné v tis. Sk: 115 688
 Generálny riaditeľ: Ing. Peter Brudňák

OTP GARANCIA ŽIVOTNÁ POISŤOVŇA

Názov poisťovne: OTP Garancia životná poisťovňa, a.s.
 Dátum povolenia činnosti: 12. 6. 2003
 Dátum začatia poisťovacej činnosti: 4. 9. 2003
 Základné imanie v mil. Sk: 129
 Skladba imania v %: OTP - Garancia Biztosító Rt. Budapest, Maďarsko - 84,5
 OTP Banka Slovensko a. s., Bratislava, - 15,5
 Priemerný prepočítaný počet zamestnancov: 21
 Hospodársky výsledok (po zdanení) v tis. Sk: - 24 512
 Predpísané poistné v tis. Sk: 27 062
 Predseda predstavenstva: Ing. Tomáš Ďurík
 Predseda dozornej rady: Dr. László Utassy
 Generálny riaditeľ: Ing. Tomáš Ďurík

OTP GARANCIA POISŤOVŇA

Názov poisťovne: OTP Garancia poisťovňa, a.s.
 Dátum povolenia činnosti: 18. 8. 2003
 Dátum začatia poisťovacej činnosti: 18. 8. 2003
 Základné imanie v mil. Sk: 121
 Skladba imania v %: OTP - Garancia Biztosító Rt. Budapest, Maďarsko - 87,6
 OTP Banka Slovensko a. s., Bratislava, - 12,4
 Priemerný prepočítaný počet zamestnancov: 21
 Hospodársky výsledok (po zdanení) v tis. Sk: - 21 266
 Predpísané poistné v tis. Sk: 62 485
 Predseda predstavenstva: Ing. Tomáš Ďurík
 Predseda dozornej rady: Dr. László Utassy
 Generálny riaditeľ: Ing. Tomáš Ďurík

AIG Slovakia

Affiliate of American International Group, Inc.

Názov poisťovne: Poisťovňa AIG Slovakia, a.s.
 Dátum povolenia činnosti: 18. 9. 1998
 Dátum začatia poisťovacej činnosti: 5. 10. 1998
 Základné imanie v mil. Sk: 70
 Skladba imania v %: American International Group Inc., New York, USA - 100
 Priemerný prepočítaný počet zamestnancov: 12
 Hospodársky výsledok (po zdanení) v tis. Sk: 24 681
 Predpísané poistné v tis. Sk: 243 634
 Predseda predstavenstva: Ing. Boris Kostov
 Predseda dozornej rady: Bengt Lennard Westergren
 Generálny riaditeľ: Ing. Boris Kostov

Názov poisťovne: *Poisťovňa CARDIF Slovakia, a. s.*
 Dátum povolenia činnosti: *23. 2. 2000*
 Dátum začatia poisťovacej činnosti: *27. 3. 2000*
 Základné imanie v mil. Sk: *130*
 Skladba imania v %: *Cardif S. A., Paríž, Francúzsko - 100*
 Priemerný prepočítaný počet zamestnancov: *12*
 Hospodársky výsledok (po zdanení) v tis. Sk: *24 407*
 Predpísané poistné v tis. Sk: *155 097*
 Predseda predstavenstva: *Ing. Branislav Straka, PhD.*
 Predseda dozornej rady: *Pierre de Villeneuve*
 Generálny riaditeľ: *Ing. Branislav Straka*

Názov poisťovne: *Winterthur poisťovňa a. s., organizačná zložka Slovensko (prevod poistného kmeňa z CREDIT SUISSE LIFE & PENSIONS POISŤOVŇA, a. s.)*
 Dátum povolenia činnosti: *pre CREDIT SUISSE LIFE & PENSIONS POISŤOVŇA, a. s., dňa 26. 8. 2002*
pre Winterthur poisťovňa a. s., organizačnú zložku Slovensko, dňa 5. 12. 2005
 Dátum začatia poisťovacej činnosti: *pre CREDIT SUISSE LIFE & PENSIONS POISŤOVŇA, a. s., dňa 22. 10. 2002*
pre Winterthur poisťovňa a. s., organizačnú zložku Slovensko, dňa 5. 12. 2005
pre Winterthur poisťovňa a. s., dňa 16. 11. 1994
 Základné imanie v mil. Sk: *487 696*
 Skladba imania v %: *Winterthur Leben, AG, Švajčiarsko - 65*
European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) - 35
 Priemerný prepočítaný počet zamestnancov: *9*
 Hospodársky výsledok (po zdanení) v tis. Sk: *- 40 468*
 Predpísané poistné v tis. Sk: *13 777*
 Predseda predstavenstva: *Ing. Petr Žaluda*
 Predseda dozornej rady: *Marc Meurant*
 Vedúci organizačnej zložky: *Dušan Doliak*

Príloha č. 2

Platná legislatíva

Zákony

1. Zákon č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
2. Zákon č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
3. Zákon č. 340/2005 Z. z. o sprostredkovaní poistenia a sprostredkovaní zaistenia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Vykonávacie predpisy k zákonom upravujúcim oblasť poisťovníctva

1. Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 413/2001, ktorou sa vykonáva zákon o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov
2. Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 155/2002 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob preukazovania splnenia podmienok na udelenie povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti a na udelenie povolenia na vykonávanie zaistovacej činnosti
3. Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 171/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú náležitosti žiadosti o udelenie predchádzajúceho súhlasu podľa § 36 ods. 1 zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov
4. Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 380/2002 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob určenia hodnoty cenných papierov a nehnuteľností, v ktorých sú umiestnené prostriedky technických rezerv v poisťovníctve
5. Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 381/2002 Z. z. o náležitostiach správy aktuára o činnosti poisťovne a správy aktuára o činnosti zaistovne

6. Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 621/2002 Z. z. o predkladaní výkazov, hlásení a iných správ poisťovacieho konsolidovaného celku alebo finančného konsolidovaného celku
7. Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 50/2004 Z. z., ktorou sa ustanovuje maximálna výška technickej úrokovej miery v životnom poistení
8. Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 441/2004 Z. z. o spôsobe výpočtu a preukazovania skutočnej miery solventnosti poisťovne a pobočky zahraničnej poisťovne, spôsobe výpočtu požadovanej miery solventnosti poisťovne a pobočky zahraničnej poisťovne a o rizikovom kapitále
9. Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 567/2004 Z. z., ktorou sa ustanovuje minimálna výška garančného fondu poisťovne alebo pobočky zahraničnej poisťovne
10. Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 568/2004 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MF SR č. 171/2002 Z. z. ktorou sa ustanovujú náležitosti žiadosti o udelenie predchádzajúceho súhlasu podľa §36 ods. 1 zákona č.95 /2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov 66b Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov
11. Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 569/2004 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MF SR č. 413/2001 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov
12. Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 39/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú limity umiestnenia prostriedkov technických rezerv v poisťovníctve
13. Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 64/2005 Z. z. o predkladaní výkazov, hlásení a iných správ poisťovne, zaist'ovne, pobočky zahraničnej poisťovne a pobočky zahraničnej zaist'ovne
14. Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 228/2005 Z. z. o vlastných zdrojoch finančného konglomerátu a metódach výpočtu dostatočnej výšky vlastných zdrojov finančného konglomerátu podľa zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

15. Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 417/2005 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 340/2005 Z. z. o sprostredkovaní poistenia a sprostredkovaní zaistenia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
16. Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 448/2005 Z. z. o odbornej skúške aktuára
17. Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 693/2002 Z. z., 28/2003 Z. z., 260/2003 Z. z., 710/2004 Z. z., 749/2004 Z. z. (účtovnícke opatrenia súvisiace s poistením)

Smernice EÚ upravujúce oblasť poisťovníctva

1. Smernica 64/225/EHS Rady z 25. februára 1964 o zrušení obmedzení slobody podnikania a slobody poskytovania služieb vo vzťahu k zaisteniu a retrocesii
2. Smernica 72/166/EHS Rady z 24. apríla 1972 o aproximácii zákonov členských štátov týkajúcich sa poistenia občianskoprávnej zodpovednosti pokiaľ ide o používanie motorových vozidiel a presadzovania povinnosti poistenia takejto zodpovednosti
3. Smernica 72/430/EHS Rady z 19. decembra 1972, ktorá sa mení a dopĺňa smernicu rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972 o aproximácii zákonov členských štátov týkajúca sa poistenia občianskoprávnej zodpovednosti pri prevádzke motorových vozidiel a uplatnenie povinnosti poistiť sa proti takej zodpovednosti
4. Prvá smernica Rady 73/239/EHS z 24. júla 1973 o koordinácii zákonov, iných predpisov a administratívnych opatrení vzťahujúcich sa na začatie a vykonávanie podnikania v oblasti priameho poistenia iného ako životné poistenie
5. Smernica 73/240/EHS Rady z 24. júla 1973, ktorou sa rušia obmedzenia práva usadiť sa v oblasti priameho poistenia iného než životné poistenie
6. Smernica 76/580/EHS Rady z 29. júna 1976, ktorá mení a dopĺňa smernicu 73/239/EHS o koordinácii zákonov, iných predpisov a administratívnych opatrení týkajúcich sa zakladania a vykonávania činností priameho poistenia iného než životné poistenie
7. Smernica Rady 77/92/EHS z 13. decembra 1976 o opatreniach, ktorými sa má uľahčiť účinné uplatňovanie slobody usadiť sa a slobody poskytovať služby, pokiaľ

- ide o činnosť poisťovacích agentov a sprostredkovateľov (ex skupina ISIC 630), najmä o dočasných opatreniach týkajúcich sa týchto činností
8. Smernica 78/473/EHS Rady z 30. mája 1978 o koordinácii zákonov, iných predpisov a administratívnych opatrení vzťahujúcich sa na poistnú spoluúčasť v spoločenstve
 9. Štvrtá smernica Rady 78/660/EHS z 25. júla 1978 o ročnej účtovnej závierke niektorých typov obchodných spoločností, vychádzajúca z článku 54 (3) (g) zmluvy
 10. Siedma smernica Rady 83/349/EHS z 13. júna 1983 o konsolidovaných účtoch, vychádzajúca z článku 54 (3) (g) zmluvy
 11. Druhá smernica 84/5/EHS Rady z 30. decembra 1983 o aproximácii zákonov členských štátov týkajúcej sa poistenia občianskoprávnej zodpovednosti za prevádzku motorových vozidiel
 12. Smernica Rady 84/641/EHS z 10. decembra 1984, ktorá predovšetkým v oblasti poskytovania pomoci turistom upravuje a dopĺňa prvú smernicu (73/239/EHS) o koordinácii zákonov, nariadení a vykonávacích predpisov vzťahujúcich sa na podnikanie v oblasti priameho poistenia mimo životného poistenia.
 13. Smernica 87/344/EHS Rady z 22. júna 1987 o koordinácii zákonov, nariadení a administratívnych ustanovení týkajúcich sa poistenia právnej ochrany
 14. Smernica 87/343/EHS Rady z 22. júna 1987, ktorou sa mení a dopĺňa úverové poistenie a zárukové poistenie, prvá smernica 73/239/EHS o koordinácii zákonov, iných predpisov a administratívnych opatrení týkajúcich sa začatia a vykonávania činnosti priameho poistenia iného ako životné poistenie
 15. Druhá smernica 88/357/EHS Rady z 22. júna 1988 o koordinácii právnych predpisov, nariadení a administratívnych ustanovení týkajúcich sa priameho poistenia iného ako životné poistenie a stanovujúce ustanovenia na uľahčenie efektívneho uplatňovania slobody poskytovať služby a pozmeňujúca a dopĺňajúca smernicu 73/239/EHS
 16. Tretia smernica 90/232/EHS Rady zo dňa 14. mája 1990 o aproximácii zákonov členských štátov týkajúcich sa poistenia občianskoprávnej zodpovednosti za používanie motorových vozidiel

17. Smernica 90/618/EHS Rady z 8. novembra 1990, ktorá mení a dopĺňa, najmä čo sa týka poistenia motorového vozidla, smernicu 73/239/EHS a smernicu 88/357/EHS, ktorá sa týka koordinácie zákonov, iných predpisov a administratívnych opatrení týkajúcich sa priameho poistenia iného než životné poistenie
18. Smernica 91/371/EHS Rady z 20. júna 1991 o implementácii dohody medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou týkajúcej sa priameho poistenia iného než životné poistenie
19. Smernica Rady 91/674/EHS z 19. decembra 1991 týkajúca sa ročných účtov a konsolidovaných účtov poisťovacích podnikov
20. Smernica 91/675/EHS Rady z 19. decembra 1991 zriaďujúca Poistný výbor
21. Smernica Rady 92/49/EHS o koordinácii zákonov, nariadení a administratívnych opatrení týkajúcich sa priameho poistenia s výnimkou životného poistenia, ako aj zmien a doplnkov smerníc 73/239/EHS a 88/357/EHS (tretia smernica o neživotnom poistení)
22. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/26/ES z 29. júna 1995, ktorá mení a dopĺňa smernice 77/780/EHS a 89/646/EHS v oblasti úverových inštitúcií, smernice 73/239/EHS a 92/49/EHS v oblasti neživotného poistenia, smernice 79/267/EHS a 92/96/EHS v oblasti životného poistenia, smernicu 93/22/EHS v oblasti investičných spoločností a smernicu 85/611/EHS v oblasti podnikov (spoločností) pre spoločné investovanie do prevoditeľných cenných papierov (ďalej ako UCITS), s ohľadom na upevnenie primeraného dozoru
23. Smernica 98/78/ES Európskeho parlamentu a rady z 27. októbra 1998 o doplnkovom dozore poisťovacích spoločností v skupine poisťovní
24. Smernica 2000/26/ES Európskeho Parlamentu a Rady zo 16. mája 2000 o aproximácii zákonov členských štátov vzťahujúcich sa na poistenie zodpovednosti za škodu pri prevádzkovaní motorových vozidiel, a ktorou sa menia a dopĺňajú smernice rady č. 73/239/EEC a 88/357/EHS (Štvrtá smernica o poistení vozidla)
25. Smernica 2001/17/ES Európskeho Parlamentu a Rady z 19. marca 2001 o reorganizácii a likvidácii poisťovacích spoločností
26. Smernica 2002/13/ES Európskeho Parlamentu a Rady z 5. marca 2002, ktorou sa mení a dopĺňa smernica rady 73/239/EHS, pokiaľ ide o požiadavky na mieru solventnosti pre poisťovne v oblasti neživotného poistenia

27. Smernica 2002/83/ES Európskeho Parlamentu a Rady z 5. novembra 2002 týkajúca sa životného poistenia
28. Smernica 2002/87/ES Európskeho Parlamentu a Rady zo 16. decembra 2002o doplnkovom dohľade nad úverovými inštitúciami, poisťovňami a investičnými spoločnosťami vo finančnom konglomeráte, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady 73/239/EHS, 79/267/EHS, 92/49/EHS, 92/96/EHS, 93/6/EHS a 93/22/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/78/ES a 2000/12/ES
29. Smernica 2002/92/ES Európskeho Parlamentu a Rady z 9. decembra 2002 o sprostredkovaní poistenia
30. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/1/ES z 9. marca 2005, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady 73/239/EHS, 85/611/EHS, 91/675/EHS, 92/49/EHS a 93/6/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/19/ES, 98/78/ES, 2000/12/ES, 2001/34/ES, 2002/83/ES a 2002/87/ES s cieľom vytvoriť novú organizačnú štruktúru výborov pre finančné služby (Text s významom pre EHP)
31. Smernica Európskeho Parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. mája 2005, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady 72/166/EHS, 84/5/EHS, 88/357/EHS a 90/232/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/26/ES o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel (Text s významom pre EHP)
32. Smernica Európskeho Parlamentu a Rady 2005/68/ES zo 16. novembra 2005 o zaistení, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady 73/239/EHS, 92/49/EHS, ako aj smernice 98/78/ES a 2002/83/ES (Text s významom pre EHP)

Príloha č. 3

KLASIFIKÁCIA POISTNÝCH ODVETVÍ PODĽA POISTNÝCH DRUHOV

A - životné poistenie

Poistné odvetvie

1. Poistenie pre prípad smrti, poistenie pre prípad dožitia alebo poistenie pre prípad smrti alebo dožitia (A1)
2. Poistenie vena alebo prostriedkov na výživu detí (A2)
3. Poistenie spojené s kapitalizačnými zmluvami (A3)
4. Poistenie podľa bodov 1 a 3 spojené s investičným fondom (A4)
5. Dôchodkové poistenie (A5)
6. Poistenie pre prípad úrazu alebo choroby, ak je pripoistením podľa tohto druhu uvedenom v bodoch 1 až 4 (A6)

B - neživotné poistenie

Poistné odvetvie

1. Poistenie úrazu (B1)
2. Poistenie choroby (B2)
3. Poistenie škôd na pozemných dopravných prostriedkoch iných než koľajových (B3)
4. Poistenie škôd na koľajových dopravných prostriedkoch (B4)
5. Poistenie škôd na leteckých dopravných prostriedkoch (B5)
6. Poistenie škôd na plávajúcich dopravných prostriedkoch (B6)
7. Poistenie dopravy tovaru počas prepravy vrátane batožín a iného majetku bez ohľadu na použitý dopravný prostriedok (B7)
8. Poistenie škôd na majetku inom, ako je uvedené v bodoch 3 až 7, spôsobených požiarom, výbuchom, víchricou, prírodnými živlami inými ako víchrica, jadrovou energiou, zosuvom alebo zosadaním pôdy (B8)
9. Poistenie iných škôd na majetku inom, ako je uvedené v bodoch 3 až 7, vzniknutých krupobitím alebo mrazom, alebo inými príčinami (napr. krádežou), ak nie sú tieto príčiny zahrnuté v bode 8 (B9)
10. Poistenie zodpovednosti
 - a) za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (B10a)
 - b) dopravcu (B10b)
11. Poistenie zodpovednosti za škodu vyplývajúcu z vlastníctva alebo z používania leteckého dopravného prostriedku vrátane zodpovednosti dopravcu (B11)
12. Poistenie zodpovednosti za škodu vyplývajúcu z vlastníctva alebo z používania riečného, jazerného alebo námorného dopravného prostriedku vrátane zodpovednosti dopravcu (B12)
13. Všeobecné poistenie zodpovednosti za škodu iné, ako je uvedené v bodoch 10 až 12 (B13)
14. Poistenie úveru (B14)
15. Poistenie kaucie (B15)
16. Poistenie rôznych finančných strát vyplývajúcich z výkonu povolania, z nedostatočného príjmu, zo zlých poveternostných podmienok, zo straty zisku, z trvalých všeobecných nákladov, z neočakávaných obchodných výdajov, zo straty trhovej hodnoty, zo straty pravidelného zdroja príjmov, z inej nepriamej obchodnej finančnej straty a z ostatných finančných strát (B16)
17. Poistenie právnej ochrany (B17)
18. Poistenie pomoci osobám v núdzi počas cestovania alebo pobytu mimo miesta svojho trvalého pobytu (B18)